

پارتنی و حزبیت
دیتر و بوویهریت
شہ داویہ

91 سلیلاش

جرنالیست

ہہرفانہ بہ ل نامیدیہ دہر دکہ شہیت

• بہ ہدین ننے ہاب:

ٹیسلا ما سیاسی ل پیناقتی دینی
خوحتی یہ، یان بوو گرتنا
دہستہلاتی یہ

• گزیرتا ہہر دہم ئہرنی

• چہند بوچونہک ل سہر ئیزدیان

• کاژین فہرزندہ:

ئہگہر پننتہقانی بو کچا
وہرزتنشان ہہہیت ننیانیت وان
کیمتر نینن ژہیت کوران

• گہلچ و ئاریتتا جہیت
دہم بوراندنی

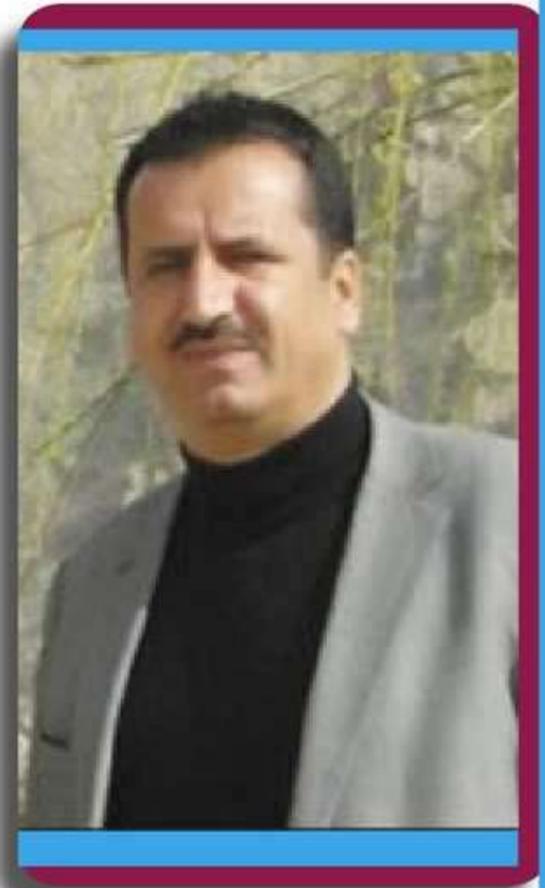
ئہ شہین ئاسوو: من چ ئاریتتاہ دگہل دہستتسئ موراد نینن
و من چ کریاریت جوانکاریئ ژہی نہ کریئہ

دا پیکه کاربکەین

کوردستان ژبلی سامانیٔ خو بیٔ بن ئەرد، گەلەك ئالیٔ دیتریٔ گرنگ هەنە کو ژێرخانا خو یا ئابووری پیٔ مکوم بکەین، وەکی کەرتی چاندنی و ئەگەر بسپور و شارمزیٔ وەلاتی مە ب ریکیت زانستی و ب نیهتیت پاقر پلانیت پیشیٔخستنا کەرتی چاندنی ل کوردستانی دابریٔژن، ئەز هزردهکم بەرهمیٔ ویٔ دیٔ هیزهکا دی یا موکوم دمه ئابوورا کوردستانی، هەر بوو میناک مە ل کوردستانی ب سەدان هزار تەنیٔ هەمی رهنگیٔ فیقی هەنە کو ددمیٔ خودا ناهیتە فروتن و ل بنیت داران درزن و پویچ دبن، و ژبەر فیٔ چەندیٔ ژی جوتیاریٔ مە باومری ب کاریٔ خو نامینیت و هەر وەکی تیٔینی دەیتە کرن هیٔدی هیٔدی داریٔ بەری پیٔ بەر ب کیٔمیٔ قە دچن و ترسا هندیٔ دەیتە کرن کو هەر ب ئیکجاری جوتکاری نەمینیت، چونکە ژنەگەریٔ بیٔ بها بوونا بەرهمیٔ جوتیاری و مانا وی ل سەر گوھیت وی، ئەو ژی نەچار دبیت قەستا باژیران بکەت بوو پەیدا کرنا پاربیٔ ژبانی و ئەف چەندە ژی ترسەکا مەزنە ل سەر تەناھیا خارنا وەلاتی و بەرپرسیاریٔ فیٔ ئیکٔیٔ ژی دستویٔ و مزارمەتا چاندنیٔ دایە و هەتا نوکە و مزارمەتا ناقریٔ چ پلان و نەخشەکیٔ دلخوشکەر دفیٔ باریدا نینە کو جوتکاریٔ کوردستانی پیٔ پشت راست بیٔت و ئەگەر و مزارمەتا چاندنیٔ بیٔژیت ئەم پیٔ پشتهفانیا جوتیارا دکەین و کریا قەگواستا فیٔقیٔ وان ددینیٔ، بیان هاریکاریا وان دکەین ب دەرمان رشاندن و شتلیٔ دار و باری و ئامیریٔ جوتکاریٔ، ئەز دیٔژم ئەفە شاشیەکا گەلەك مەزنە، چونکە یا بیٔ دیراسەت و پلانە، بلا ئەو پاربیٔ ب فیٔ رهنگیٔ دمەزیٔخن، کو سالانە دبیتە پارەکیٔ گەلەکیٔ مەزن، ل جەها هندیٔ بلا کارخانیت دوشافا فیٔقیٔ هاتبانە چیٔکرن ل دویٔ پیدفیا هەر دمقەرەکیٔ و ب وی پاربیٔ پشتهفانیا کەرتیٔ تاییٔت کربا ژبوو ئاقا کرنا کارخانان و ب تتیٔ ئەو ریکٔ یا دروست بوو ئەگەر ئەفرو مروف بچیت و ل بازاری ب گەریٔ دیٔ تەقچک و ستیریٔکیٔ کوگەهان بینیت کو دپرن ژ دوشافیٔت بیانی وەکیٔ بیٔت ئوردنی و سعودی و کویت و ئیران و تورکی و هەر وەکیٔ ئەم هەمی دزانین گەلەك ژفان وەلاتان هەر کاریٔ چاندنیٔ ژی پیٔ کیٔم و لاوازه، بەلکو پیٔ (مرهکەزی) دبن و کارخانیت وان دروست دکەن و ل بازاریٔت و لاتان بەلاف دکەن.

ژبەر فیٔ چەندیٔ گەلەکا فەر و پیدفیه پشتهفانیا کەرتیٔ تاییٔت بەیتە کرن و ریکٔ ل بەر بەیتە خوشکرن داکو ئەف رهنگە کارخانە بەیتە دانان و دامەزراندن، و فیٔقیٔ جوتیارا لیٔ بکرن پشتیٔ کو شارمزیٔت چاندنیٔ پلەیان دانە سەر جوړیٔ فیٔقیٔ، ئەقیٔت ب کیٔر هەلگرتیٔ دەین بەیتە هەلگرتن و ل ساردافا بەیتە عمارکرن بوو دانیٔ زفستانیٔ و پلەییٔت دویٔفدا بوو کارخانا بەیتە ژیکٔ قافارتن و بەیەکیٔ گونجاییٔ ل سەر بەیتە دانان کو جوتیار پیٔ مفادار بیٔت، ل فیٔرە دیٔ جوتیاریٔ مە هیٔتە پالدان بوو زیٔدە کرنا بەرهمیٔ خو و دیٔ پارمیٔ خەرچ کەت کو رهنگیٔ فیٔقیٔ خو باشتر لیٔ بکەتن و حکومەتا کوردستانیٔ ژی باجا فیٔقیٔ ژدمرقە دەیت زیٔدە بکەت داکو بەرهمیٔ ناخوییٔ خەرچ بیٔت و ژێرخانا ئابووریٔ ل وەلاتیٔ مە ب هیٔز بکەقیٔت. و دبیت بازرگانیت مەزن زیان پیٔ بکەقیٔت، بەلیٔ ب هزاران جوتیاریٔت کوردستانیٔ و وەلاتیٔ دیٔ دمفادار بن.

ئەفە ٢٢ سالە و ئەفە چوینە دساللا ٢٣ پیٔ دا، بلا کابینا حکومەتا نوی ئیکٔ ژبەرنامیٔ ویٔ پشتهفانیا کەرتیٔ چاندن و گەشت و گوژاریٔ و پروژیت ئازەلان بیٔت، داکو ئەفە ببیتە ئیکٔ ژژیدمریٔت هیٔز و قەژمنا ئابووریا کوردستانیٔ و ئەفە دیٔ بیٔتە پشتهفانیهکا مکوم بوو سامانیٔت بن ئەرد و ئەف سامانە ببیتە پاشخانا پاشەرۆژا وەلاتیٔ.

خودانیٔ ئیمتیازیٔ

مهژمار
91
هیرا پاشی

سیلاش

دهوشا سهیرانگه
و سهیرانچیان ل
دهقرا ئامیدی

خودانی ئیمتیازی

محمهد محسن

سهرئیشکار

خالد دیرمشی

xaliddereshi63@yahoo.com

0750 464 2107

■ جگاره گیشان هاریکاریا پرچ وهریانا زهلامان دکهت

دهسته کا ئیشکاران

عبدالللا مشهختی

د. ناشتی عبدالوحدکیم

محمهد عبدالللا ئامیدی

یوسف محمهد سعید

سهردار هیئتوتی

دهرهینانا هونهری

ریناس حهسن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا خانی - دهوک

ئهدریس: ئامیدی - کانیا مالا

ئیشینگهها دهوک- ماسیک نئیزیک دیرا نهرمهنا

E_mail:govarasilav@yahoo.com

Tel:0627633369

سیلاش ل سهر تورا ئینتهرئیتی

www.amedye.com

■ نافکا تری
ژچارهییت
کیمیایوی
باشتره

■ کوردهک بوو
سهروکی ئیکهتیا
ئه رهبی یا
بادمیتونئ

■ ئه و ژنا خو بو
دشا خو کریه
قوربانی

شاهجوانا ئاشتی ژین دهوکی دشیت شوی بکهت

- همر بابتهی دگههته سیلاش. بههته بهلافکرن. یان نه. بو خودانی ناههته زفراندن.
- ژبلی ئه و گوتاریت ناخی سیلاش ل سهر ئه م بهریرسیار نینین ژ نافهروکا چ گوتار و بابهتیت دههته بهلافکرن

دناقبهرا گوتارا "ساداتی" ل ئسرائیلی و گوتارا "بارزانی" ل تورکیائی

۹: گوتارا سیلاڤ

مسری و عهرمبی ژ نههامهتییت شهریت ویرانکهر بدمهپاش، کو بتنی خودی دزانی دئی مه بهرف کیتبهت.

خوشک و براییت نهزیز

د ژيانا گهل و نهتهوا دا هندهك دملیقه بیته ههین، پیدقیه ل سهر خودان عهقلا ب دیتتهکا کویر سهحکهنی، سهحکهنه بهری نوک، سهحکهنه ئالوزی و فهریژیت وی، داکو هندهك پریته نوی دانین و بهرف پاشهروژمهکا باشترقه بچین، نهقیته بهرپرسایهتییی دههگرن وهکی مهنه، نهف بهرپرسیایته یا ل سهر ملیت مه، نهو دقیته کسهیته ئیکی بن کو بریاریت بنهتاری ومربگرین، نهقیته دگهل دستوداری د گونجن، پیدقیه نهه هم ههمی خو ژ توخمپهرسییی بدمینه پاش، خو ژ سهردابرنی بدمینه پاش، پیدقیه نهه ژ بیرنهکهن کو مهزنی ب تنی بو خودییه.

ئاقری: نهف گوتاره د روژناما "ئیلاف یا لهندمنی" دا ب نهزمانی عهرمبی هاتیه بهلاڤکرن.

یا بی فایدمیه، دانوستاندنا سیاسی دگهل فی ریڤخراوی باشترین ریڤکه کو ژ نهقی ئاریشی ب دمرکهفین. سهرباری وان پهییکیته (رسائل) کیم بیته بارزانی ئاراسته ی وان جها کرین، بهلی نهوی بو خو دیرۆکهکا نوی قهیدکر، دهمی مرۆف ئعترافی ب بی بهرامبهر دکته، نهوه کو مرۆف ئعترافی دکته کو شهر بی ل ناڤخویا تورکیا هه ی، چیبوونا فی شهر ی گهلهك سهدم ژ بو ههنه.

دیاره کوردیروک خو قهدهگهرینیتهقه، سهرباری وی بی باومری و ترسا دناقبهرا پهککئی و تورکیادا هه ی، بارزانی بریار دا بچیته باژیری ئامهدی، ب نهزمانی تورکی ئاخفت کو ملی وی ب ملی سهرۆک ومزیری تورکیا"رهجهب تهیب نهردوگانی" فه بوو، تیدا بهحسی براینیی و ئاشتی و ئازادیی کر. پیشنیاریته سهرۆک بارزانی بو تورکا دگهل سهرمدانا وی یا دیرۆکی بو ئامهدی، وهکی ههيامی دناقبهرا سالیته (۱۹۶۷-۱۹۷۳) دژی ئسرائیلی، دهمی خهلكی دمقهری ههست ب ئاسیووون و گرتتی کری، نهو بوو سهرۆکی مسری بی بهری"نهنومر ساداتی" ل سالا ۱۹۷۷ بریار دا بچیته "تل نهیبیا" پایتهختا "ئسرائیلی" و ل ویژی خوئتهکا دیرۆکی ل کهنیشتی خاند و گوتی: من دقیته ب ههمی راستیی بو ههوه بیژم، من نهف بریاره پشته ههيامهکی دیریژ دا، نهه دزانم ترسهکا مهزنه، بهلی خودی یا بو من نفیسی کو بهرپرساتیا گهلی مسری ومربگرم، بی پشکداریم د بهرپرسیاریا بنهتارا (مصیر) گهلی خو، بو گهلی عهرمبی و فلهستینی، ئیک ژ نهرکیته من نهوه نهه گهلی

ن: د.راوهند رهسول

کاری سیاسی بی سهرکهفتی نهوه، بی کو تو توپ و تهیارا بو چارهکرنا ههفرکیا بکاربینی، کاری سیاسی بی سهرکهفتی نهوه تو بشیی دستی خو دانیه سهر ئاریشا، یان دۆرپیچ بکه ی ل سهر نهردی و ل دو ماهیی چارهکهی، توپ و تهیاریت تورکا گهلهك جهیت کوردستانی بهری نوک و نوک و ژی توپباراندکن، قهیرانا چیدکن، یان دبنه ریڤخوشکرنهک بو پهیدا بوونا قهیرانا، نهخاسمه ههکه هاتو و نهو ئارمانجا دهیته دیارکرن خهلهتیهک تیدا بهیتهکرن، قهیران دا هیته ههکه سهرۆک "مهسعود بارزانی" بریارهکا بی ترس نهدابا و بهرف تورکیا قه نهچوو، وی قهیل نهدکر کو نهو بایی ژمهکرکی بهرف دمقهریقه بهیته، کو پاقریا دستوداری سیاسی شهرتی ئیکی بی ئیمنهیییه.

بیرا من ل ئاخفتتهکا سهرۆک "بارزانی" دهیته دهمی ل سالا ۲۰۱۱ ل نهقهری گوتی: ریڤکا شهر ی دژی "پارتیا کارکهریته کوردستانی"

پارتی و حزبیت دیتر و بوویهریت قی داوی

کامی گوهرزی

تورکیا کار دکهت بیته ئەندام دئیکهتیا ئەوروپادا، تورکیا کار دکهت بیته ئیک ژ ب هیژترین وهلات کو کارتیکرنی ل سهر ئابووری جیهانی ب تهفایی و نهخاسمه ئابووری وهلاتیت رۆژئاقا بکهت... هتد، ئەفه ههمی فاکتهرن کو تورکیا ب عهقلانه هزر بکهت و د سهردمی نوو بگههیت، بوو دانا مافیته کوردان ل باکوور و گههشتا قان پیتگافیته مهزن، ئەو وهلات باشترین ریک ب چارهکرنا پرسگریکا کوردیت باکوور ژ بهر قان فاکتهریت کو دی بهحس کهن ل دهف سهروک مهسعود بارزانی دبینیت.

ئیک: پهياما ئاشتی، رزدييا سهروک بارزانی بوو بجه گههاندنا ئارمانجیت پروسیسا ئاشتی و پیکه ژیانی، تورکیا یا گههاندیه وی باومریی دشین مافیته کوردان ژی بدهنی و دههمان دهمدا تورکیازی ب ئیک پارچهیی بمینیت و کورد و تورک پیکه بژین ب خوشی و بهیز.

دوو: تول نهفهکرن : ههمی دهما بارزانی دبیزیت پیدقییه هزرا تولقهکرنی دهزرا مروقی

بوو وان وهلاتان، ئەفرو تورکیا یا گوهورینهکی دسیاسهتا خودا دکهت، ئەگهر ب ویزدانقه ههقهبر بکهین دگهل دیروکا سیاسی و فهرههنگیا تورکیا، دشین بیژین گوهورینهکا ریشالی ل وی وهلاتی دهیته کرن، ئەفرو ومزیری دمرقهیی تورکیا یی داخازا لیتهگرتی ل هونهرمهندهکی نهتهومی یی کورد، مینا شقان پهرومر دکهت، کو بهری نوکه ئەگهر ژ لای تورکیا فه هاتبا گرتن دا هیته سیدارمدان، ئەفرو مهزترین دسهلاتا جهجهکار ل تورکیا یا دبیزیت کورد بیته ههین و پیدقییه بگههنه مافیته خو بیته مروقی و پیقییه وهلاتیته پله دوو ل تورکیا نهمین، ئەم ههمی دزانین چهند گوهورینیته پوزمیتیف بیته چیبووین دسیاسهتا تورکیادا، و ئەم ههمی دزانین تورکیا ژ بهر بهرژموندیته وهلاتی خو ئەقان پیتگافان دهافیژیت، تورکیا بهارا عهرصبی دبینیت و دترسیت کو هندهک تهخمین دکهن بوهارا کوردی ب رپقههیت، تورکیا ل ۲۵ ملیون کوردان دترسیت کو مافیته وان دبپی کرینه و دکهن،

ئیک ژ مهزترین ئاریشهیته هندهک حزب و ئالی و کهسایهتیته سیاسی ل کوردستانی ئەوه کو ههقهبریا پیشکهفتیته کوردستانی دگهل دیروکا کوردستانی ناکهن، پیتر مینا کهسانیت سهرداچوویی و دیروکا خو نهناس گوتهان بهرددهن و ئاستی پیشکهفتان دپیشن، نموونهکا زیندی کو ههتا نوکهژی میدیایته کوردی پیقه د مژویلن، سهنگاندنا خالیته ئهزینی و نهزینی بیته سهرمدانا سهروکی کوردستانیته بوو وهلاتی تورکیا، تورکیا وهلاتهکه کو ههر ددیروکیدا و ب تاییهت ل سهردمی کهمال ئەتاتورکدا ههتا نوکه، ژیلی وی چهندی سیستهمهک و دستورهکی پهیرمو دکهن کو ئەو دستوور دبیزیت ل تورکیایی ئیک نهتهوه دزیت، و ئیک ئالا یی ههی و ئیک ئاخه ژی، کهلتوری خهلهکهکی ژی ب رهنهگی ب ترس یی شوقیتی کری، ههتا جار جارا وهلاتیته ئەوروپی توشی پرسگریکیته تورک پهستان دبن دگهل کوردیت کوچکری

کورددا نهیبت و ههمی دهما دگهل دانوستاندناندا بن و بتی مضای ژ شاشییٔ دیروکی و مریگرن، ئەفەژی تورکیایی ل وی ترسی قورتال دکەت کو ژ بەر ئەو خیانهتیٔ وان ددیروکیدا ل گهلی کورد کری، ب سیاسەتا بارزانی کەلتورەک ئاڤا ببیت تولیٔ باب و پاپیران بهیٔە فەکرن ژلایی کوردانقە و خوین بهیٔە رشتن. سی: راستگویی و خودان هەلویست : گەلەک قوناغ دەریاز بوون، بارزانی دشیا ناکوکیٔ مەزن دناقبەرا ئالیٔ هەفرک دوان وەلاتاندا چیٔکەت، بەلی تورکیا دبینیت کو بارزانی قیٔ سیاسەتا چەپەل پەیرمو ناکەت، هەر چەندە د سیاسەتیٔدا ئەف چەندە یا سروشتییە، بوو میناک بارزانی دشیا ناقبەرا ئالیٔ عەرەبی ل عیراقیٔ ناکوکیا چیٔکەت، کو ئەو ئالی ب ئاشکەرایی دژی کوردان، بەلی هەر دم بارزانی بزاف دکر و دکەت کو ئاشتیٔ چیٔکەت و جەنابی وی باومری ب ویٔ سیاسەتا چەپەل نینە کو ببیتە ئەگەریٔ کوشتنا خەلکەکی، ئەف فاکتەرەژی ئەگەرەکی باومر ب بارزانی بکەن کو نبیٔەتیٔ وی دپاقرن و بوو خاپاندنا چ لایەنەکی کار ناکەت.

ژ لایی ھندەک حزب و ئالیٔ کوردستانی پیقانا سیاسەتا تورکیا و ھەریٔما کوردستانی گەلەک بیٔ ویژدانانەییە و یا دویره ژ لوژیکیٔ سیاسەت و دبلوماسیی، ھندەک ئالی رەمخنی ل سەرۆک بارزانی دگرن کو ئەردوگانی ئالیٔ کوردستانی ل تەنشت ئالیٔ تورکیا بلند نەکر، د دەمەکیٔدا ھەر کوردەکیٔ ل رۆژئاڤا ئالیٔ کوردستانی ل تەنشت ئالیٔ حزباً بەعس بلند دیٔ ھیٔە سزادان !، ئەو دبیژن بارزانی پیدقی بوو ل سەر ریزدار "عەبدوللا ئوچ ئالان" گؤنەک کربا و داخازا ئازاد کرنا وی کربا، بیٔ کو بیژن سیاسەت نە ئاخفتیٔ کولانانە و ھەر گؤنەکیٔ دەمیٔ خوێ ییٔ ھەمی، گەلو ژ بیرا وان چوو

دەمیٔ ریزدار ئوچ ئالان ل سوریا ییٔ دژیا ھەر دان ب ھەبوونا کوردا نەدکر ل رۆژئاڤا...، بوچی ؟، ئەو دبیژن بوچی بارزانی ل دەمیٔ بانگەوازیٔ حزبیت کوردی ل باکوور سەردانا ئامەدیٔ نەدکر، بەلی ب بانگەوازا ئەردوگان سەردانا تورکیا کر، ئەف رەمخە ب راستی گەلەک یا نەلوژیکی، نوکە ریزدار مەسعود بارزانی وەکی سەرۆکی ھەریٔما کوردستانی سەردەری دگهل دەیٔە کرن و سەردانا سەرۆکان بوو وەلاتان کارتییکران چیدکەن و پرتووکول و یاساییٔ نیف دەولەتی بیٔ ھەین، چاوانی و سنووریٔ مافیٔ سەردانیٔ وان دیار دکەت، ئەف سەردانانە سەردانیٔ گەشت و گوزاری نین کو بیٔ گوھدان ب یاسا و پرنسیپ و واقعیٔ سیاسی سەردان بەیٔە کرن، بیٔگومان ھندەک حزبیت باشوور و ئالیگر و بالیٔ حزباً پەکەکەژی قان راستیان دزان، بەلی ئەو ھزر دکەن ئەگەر دان ب سەردانا سەرۆک بارزانی ب ئینن وەکو سەردانەکا دیروکی و کاریگر، دیٔ بیٔە ریکلام بوو زیدمترکرنا پیٔگەھیٔ بارزانی ل سەر ئاستیٔ کوردستانا مەزن و دیٔ رۆلیٔ وان د ھزرا کورداندا لاواز بیٔ، ئانکو ئەو ژبەر بەرژمەندیٔ بەرتەنکیٔ حزبی دان ب دەستکەفتیٔ نەتەوی نائین !، گەلو سەیر نینە ھوین ب دروشمیٔ ب دەستقە ئینانا دەستکەفتیٔ نەتەوی کوپ و کچیٔ کوردان دبنە دناڤ ریزیت شوپمشیدا و خوینا وان دبیژن، دەھمان دەمدا ھوین دەستکەفتیٔ نەتەوی گوری دەستکەفتیٔ حزبی دکەن ؟!

خەلکیٔ کوردستانی چافەرییە ھوین سنوورەکیٔ بوو تاکرەموییا بالیٔ خوێ پەیدیٔ ل رۆژئاڤا دابنن و ئیدی بەس خوێ ب سەپینن و ببە ئەگەریٔ تیٔکچوونا سیاسی و ئابوری و جفاکیا گەلیٔ کورد ل رۆژئاڤا، ئەو کوردیٔ ژ بەر دژواریا

پەیدیٔ ئاوارە بوین و ھاتینە کوشتن و زیندانکرن، ژ بەر سیاسەتا حزباً بەعسا سوریی نەھاتبوونە ئازاردان، چ جوداهی دناقبەرا دیکتاتوریٔ کورد و عەرەبدا ھەییە ؟، ئیک جوداهی یا ھەمی، دیکتاتوریٔ عەرەب ریزیت کورد دگەھینیٔە ھەف، دیکتاتوریٔ کورد ریزیت کوردان ژیک جودا دکەت، ئەگەر بەشار ئەسەد ھاتە لادان و کەسەکیٔ کورد ھاتە سەر حوکمی و ھەمی بیروباومریٔ ئازاد خەندقانن، زیندان پر کرن ژ رۆژنامەھان و کادر و قوتابی و لاویٔ سەر ب ئالیٔ دیترفە، وەکی ئەفرو ل رۆژئاڤا دەیٔە رویدان، ئانکو بوو ھەر دیکتاتورەکیٔ عەرەب ل سەر حوکمی نەمینیت ؟، ب راستی گەلەکا سەیرە ھەر کەسەکیٔ ل رۆژئاڤا بزیت پیدقییە بقیٔ و نەقیٔ باومری ب سیاسەتا وە ب ئینیت !، بقیٔ و نەقیٔ ببیتە شوپشگیٔری وە !، گەلو حزبیت دژواریٔ ئیسلامی ژی ھەر قیٔ چەندی ناکەن ؟!

ل داویٔ ھیفیدارین ئەویٔ رەمخنیٔ سیاسەتا بارزانی دگرن، ھزر ل ویٔ چەندیٔ بکەن بارزانی بەرپرسی ژیانا تاک تاکیٔ کوردستانیٔ، ژلایی سیاسی و ئابووری و جفاکی و ئەمنی ... ھتد، ھەلویستیٔ بارزانی دنوکەدا وەکی ھەلویستیٔ سەرکردیٔ حزبەکیٔ نینە کو بتیٔ بەرپرسیٔ حزبەکا شوپشگیٔری بیٔ، یان حزبەکا بیٔ دەسلالات ل کوردستانیٔ کو ھەلویستیٔ وان چ کارتییکرنیٔ نەکەن ل سەر سیاسەتا کوردستانیٔ، ئەفرو ئیک پەیقینا بارزانی دبیت ئالوزییان ل رۆژھەلاتا ناڤەرەست چیٔکەت، دەمەکیٔدا ھندەک ئالی نوکە بیژن دیٔ کوردستانا باکوور کەینە دەولەت و تورکیا و ئەمریکا و ئەروپا و ھەمی دیکتاتورن، ھەتا دبیت رۆژنامەکا بناڤ و دەنگ ژی بەحس نەکەت !، بارزانی بەرپرسیٔ پاراستنا دەستکەفتیٔ کوردستانیٔ، ئەو بەختەموییا گەلیٔ کورد ل باشوور تیٔدا دەریاز دبیت رۆلیٔ سەرەکیٔ ییٔ بارزانییە .

ئیسلا ما سیاسی ل پیناقی دینی خودی یه، یان بوو گرنا دهستهلای یه

ئیسلا م نهفرو یا بوویه ریبهک ژ بوو پهیدا کرنا پاربی ژیانئ بوو هندهک ئالی و پارٹییت سیاسی و نهو کهسیٹ ههنی خو ب نونه ریٹ خودئ ل سهر نهردی دانن، ژ بوو شروفه کرنا هزرا وان و چهند پرسیارٹی دیتریٹ گریڈای شهرعی ئیسلامئ ماموستایئ زانکویا نهو روز (بههدین شههاب) هه لگری ناما ماسته ری ل سهر یاسایی و شارمزا د بیاقئ دهستووری و مافیٹ مروقی د شهرعی ئیسلامئ دا بهرسقئ ددهته سیلا ف.

ماموستایئ زانکویا نهو روز بههدین شههاب

دهوک: سهر دار هیتهتی

بوو و نهو مهرجههک بوو ژ بوو ههر لههقنه کرن و ئاریشهکی، و پشتی مرنا پیغه مبهری کهته دهستی خهلیفه و میریٹ موسلمانا، بهلی دقیت بزاینن کو نهف شهریهته ههر نهو شهریهتهی کهقنه بهس د چاوانیا بجه ئینانا وی دا جوداهی ههیه و پشتی مرنا خهلیفان نهز دینم بههرا پتر شهرئ دهستهلاتئ یه نهک یی شهریهتهی.

"پارٹییت ئیسلامی کوردستانی نه دژوارن و نهک ژ ی وهلات پاریزن"

سیلا ف: نه ری بوو قی سهردهمی دروسته کو ژیدمر و سهروکانیا دهستوور و یاسایی وهلاتی ب تنئ شهریهتهی ئیسلامی بیت؟

* وهک رامن دروسته، بهلی ههر نیزامهکی باشی و خرابییت خو هه نه، بهلی چارچوقئ شهریهته ئیسلامی نهی دياره، ئانکو گه لهک بابته هه نه کو ل ههف هاتن ل سهر نینه، ئانکو دیتییت جودا ل سهر بیٹ ههین، وهک هه بوونا مهزهه بان، نه ری سنی د راستن یان شیعه؟ نه ری مالکی

ل دوور وی یهکی کانئ چهند مافی ژنی ب تاییهتی یی پاراستیه، مروقی می، یان کچه، یان، دایکه، یان ژنه و هندی کچه، ئیسلامئ خودانکرن و پهرومرده کرنا دانایه سهر ملیت دایک و بابان و هندی ژنه ژئ ئیسلامئ ریکا دژواریئ یا ل سهر وی گرتی و ل دوور فره ژنیئ ژئ ناقبری دبیژیت: نهز نابینم فره ژنی ئاریشهیه بهلکو پتر وهک چاره نهز قئ چهندي دینم، چونکی ریکا نه هیلانا قهیرمبوونی یه و د هه مان دمدا ته گهر ژنی زارووک نه بوون، یان چهند نه خوشییت دیتر هه بوون ژنوی ئیسلامئ ریکا دای زهلام ژنا دووی بییت.

سیلا ف: دیروکا ئیسلامئ یا پروی هه فرکییت مهز نه و ب هزاران کهس ل سهر دهستی کهسیٹ ب ناف موسلمان هاتینه کوشتن، نه ری نهو کوشته بوو چ قه دگهرن؟

* نهز دینم پشتی مرنا پیغه مبهری ومختئ گوتی (اکملت لکم دینکم) شهریهته ئیسلامئ تمام

سیلا ف: ئیسلا م وهک تیگه ه و باومری چاوا سه حدکه ته مافیٹ مروقی؟

د بهرسقا پرسیارا مه دا ماموستایئ زانکویا نهو روز دبیژیت: ئیسلا م وهک هه بوونه کا پیروز سه حدکه ته مافیٹ مروقی، چونکی د قورئانا پیروز دا خودای ریژمه کا زیده یا دایه مروقی، ژبهرکو نه ویٹ کرینه خهلیفیٹ خو، ههروه سا د بهردموامیا بهرسقدا نا خودا (بههدین شههاب) وهما دبیژیت: مافیٹ مروقی پاراستینه، بهلی دگریداینه ب دوو بهندان و ئیک ژ وان پاراستا مافیٹ مروقی دیترن د ژیانئ دا و بهندا دووی ژئ یا گریداییه ب یاسایی دهولهتی قه. د بهرسقا پرسیارا مه دا کانئ هه موو مافیٹ مروقی و ب تاییهتی بیٹ ژنی د شهرعی ئیسلامئ دا د پاراستینه؟ دبیژیت: هه می مافیٹ د ناقا شهرعی ئیسلامئ دا د پاراستینه و ژ بوو دکراندن و پشت راست کرنا قئ گوتتا خو ژئ ماموستایئ ناقبری چهند دهقیٹ قورئانا پیروز دئینیت و

یان شافعی؟ یان کیژ هه دیسا دروسته و کیژ یا زه عیفه، یان ژی ل دویش کیژ ته فسیرا قورئانی بچین. باشه تو چاوان دنییه تیگه هی دین بو خودی و دمولهت بو مروقان؟ ل دوور قی پرسى بههدین وها بلیف دکهت و دبیزیت: (مروف نه شییت ب تمامی دین و دمولهتی ژیک جودا بکته، چونکی تیگه هی خه لکی و دمقهری و مسا د خوازیت، بهلی ئەز دبیزم دقیت دستهلالت ریکی بدهته هه کسه کی کانی کیژ دینی دخوازیت بلا وی هه لبریزیت ب مهرجه کی هه موو پیکه ریژی ل ئیک بگرن و مافیت ئیک بن پی نه کهن؟

سیلاف: ل ئه وروپا ب سهدان سالان شهر د ناقه برا دیری و هزریت نوپخاز و سکولاریزم دا چیبوو، هوون نابین ل وهلاتیت ئیسلامی ژی نوکه هه مان هزرا دینی یا سه ره لدهت؟

ماموستایی زانکویی ئه گه را سه ره هه لدانا ته فگه ریته ئیسلامی بوو کیم درامه تا خه لکی فه دگه رینیت و وها ددهته خویاکرن و دبیزیت: د ناف هه ر جفاکه کی دا دما کو تاریشه هه بن و شهر و برسیتی ژی هه بیت، ل وی دمی دی بینی کو ئالی و ته فگه ریته ئیسلامی سه ره هه لدمن و ب تتی وان مه رما هه ی ب قی یه کی بگه هه نه دستهلالتی و ل ژیر درویشمی (دی ل دویش شه ریعه تی ئیسلامی حوکمی کهین دا ره وشا ژیا نا وه یا خوش بیت) دی خه لکی خاپینن، بوو میناک دما کو شه ری نافخوو ل کوردستانی هه ی و دوو دوریچیت ئابووری ل سه ر وهلاتی هه نه دک تا و بزاقیت نوی بیته ئیسلامی دمه رکه فتن و شیان جهی خو پهیدا بکهن ژ بهر قالاتیا دستهلالتی و خه لکه ک ل دوور وان کومبوو، بهلی دما کو ره وش به رمف ئارامی چوو، سه حکه نی کو ریژا دهنگیت ئالییت ئیسلامی به رمف کی مبوونی دچن.

دین پی د دلی دا نه ک د دستتی چ که سان دایه

سیلاف: سکولاریزم و دین چاوا دی شین ژیا نه کا هه قپشک بوو جفاکان

ئاڤا کهن؟

بههدین شه هاب دبیزیت: ئەف هه ر دوو ته خه نه دهه قرك و دژبه رن، به لکو ب تتی دژبه ریا وان ل سه ر هزرا بریقهبه رنی یه، کو دین و a سیاسه تن، سکولاریزم دینی ژ دموله تی دویر دکهن، به لی نه ک ب وی رامانی یه کو ناهیلن که س پی دیندار و ئولپه رمه ست بیت، به س دخوازن به ر ژموندیت دینی ل پیشیا هه ر تشته کی نه بن و د قی سه رده می دا دین پی بوویه ریکا پیکه گریدانا چه ندین دموله تان کو ئەو په یومندیته دینی ل هه نه دک دموله تان ژ بیته ئابووری ژی گرنگترن، له وا ب هزرا سکولاریزمی هه که دینی دستدانا سه ر دستهلالتی ل وی دمی دی سه رومریا دموله تی که فیه ت د ئالوزی دا.

سیلاف: به رده موام ره خه ژ ئیسلاما سیاسی دهیت گرتن کو خوب و مکیلیت خودی دمن دیار کرن، راسته ته فیت هه نی و مکیلیت خودیتنه، یان ژی هزریت سیاسی نه و دخوازن ب قی ریکی بینه دستهلالتدار؟

ل دوور قی پرسیری ماموستایی زانکویا نه وروز دبیزیت: خودی پیدتی ب چ که سه کی نینه کو بهیت دینی وی ب زوری ل سه ر خه لکه کی به سپینیت و پیغه مبه ری ژی هه ر دم دگوته قورمیشیا بهیلن دا ناما خو بگه هینم و دگوته وان دین پی ددی دا نه ک د دستتی چ که سان دایه، به لی ئەف بزاقیت ئیسلامی کو نه موونا وان یا دیاره نوکه ل روژه لاتا نافین و دهوروبه را دخوازن ب ریکا په یسکا ئیسلامی بگه هه نه دستهلالتی.

هه که دینی دستدانا سه ر دستهلالتی ل وی دمی دی سه رومریا دموله تی که فیه ت د ئالوزی دا

سیلاف: تو پارتیت ئیسلاما سیاسی ل کوردستانی د چ قالبه ک دا دبینی، ئایا توندروم یان ژی

*پارتیت ئیسلامی بیته کوردستانی نه د توندروم و نه ک ژی وهلات پاریزن، ژبه رکو نوکه ل کوردستانی ژینگه هه کا ئازاد یا هه ی کو ئەف

پارتیت هه نی دشین مومارسا ئازادیا خو وه ک پارتیه کا سیاسی بکه ن و دستهلالت ریکی دده ته وان کو هه می کاریت خو ب ئازادانه ب ریقه بیه ن، و ل دوور نه وه لاتپاریزیا وان ژی بههدین شه هاب دبیزیت: گه له ک تشت ل کوردستانی بیته چیبووین، یان ژی ل پارچیت دیتریت کوردستانی ب سه ری گه لی مه بیته هاتین، ئەو پارتیت هه نی هه ر دم دبیه لویست بوون و ل قی دوماهیکی ژی باشترین میناکه بوو نه وهلات پاریزیا وان، خونیشاندانا بوو پشته قانیکرنا مانه فه یا مورسی بوو سه ر کورسیکا دستهلالتی، به لی پانی وان کوردیت روژئاڤا ژ بیر کربوون، مانه ئەو ژی موسلمان بوون، یان ب تتی مورسی موسلمان هه روه سا ل دوور پرسیارا لیك جودا کرنا دین و دموله تی ل کوردستانی ناقبری دبیزیت: ب قی رهنگی نوکه ئەم ل کوردستانی نه شیین دین و دموله تی ژیک جودا بکهن، چونکی خه لکی مه گه له کی ب دینی فه گریداییه شوره شیته مه ژی هه می ل سه ر دستتی مه لا و شیخان هاتینه بریقهبه رن، به لی وه ک نوکه ل کوردستانی دا چیبوی بلا ئیک ژ ژیدمريت یاسایی ل وهلاتی شه ریعه تا ئیسلامی بیت.

سیلاف: ل سه ر دمه کی ئیسلامیته کوردستانی شهر دکرن ل دژی هه ر تشته کی و هیشتا چیا بیته هه ورامان و ده قه را هه له بجه ل بیرا مه یه و ئەقرو ژی باسی پشکداریا دیموکراسی دکهن ل کوردستانی، وان چ جو ره دیموکراسیه ت دقیت؟

بههدین شه هاب ل دوور قی پرسیارا مه دبیزیت: ژینگه ها نوکه ل کوردستانی هه ی گه له کا ئارامه و پیشقه چوونه کا باشا ئابووری ژی یا چیبوی و روژ بوو روژی پینگاف به ره ف سه ربخوویی دچن و ته گه ر پارتیت ئیسلامیته کوردستانی کاره کی خراب و تیکدمرانه بکه ن جهی وان ل قی وهلاتی نامینیت چونکی تا ئەقرو چ که س ل سه ر ئازادیا دینی نه هاتیه گرتن.

گزیرتا ههردهم ئه پرنی

ل دویف وان پێشبینی هاتینه کرن ژلای زانییت میوپولوتیک (زانییت دبواری تیفکلی تهپکا نهردی دهنبتن) دیار دکهن، کو نهو دهفهره ب نافی (گزیرتا نهردی) ههمی تیکدا ب سروشتهکی جوان و (هنگین و ئاف و ئاقریژیت بی (اوهستیان و بهیت پری زهنگینیا ماددیت سروشتی ییت ل سهر نهرد و دهن فه دهاته پارچهفهره کرن، و سنهوریت فو دگهل ههفکیفیت فو ب وی (هنگی نهنتیکه فه ژ ئیک جودا دکرن، ل ب بوورینا ده میت دویرکوژ و هاتنا رویدانییت بی دلوکانییت سروشتی و بهربه ندرنا خیر و بهرکههتا، نهف جهی نافی ل کری ب تهملترین و نه جوانترین میناک، هاته لیک گوهورین، کو زانا دیروکا دهستپیکرنا فی دیاردی فه دگهرینه دو ماهیا چهرفی هیلپوسنی (١٣٠٠ب-ز)، دگهل فی چهندی ژی زانییت دیروکی و شههره زانییت لیفورینا فه کولینان و فه یلهسوف و (وژه لاتناس دیروکا فی دهفهری ب هندهک تامیت دیروکی ییت دهفموش تام دهن، وینهی فه یالهکا تژی که لهیت بلند و ناسی و تژی نهفشه و زهفره فه ییت تیک ئالوزیای، ددانه بهر پاقیت مروفی، لی نهفی ده رگههی ههنی ژی بهفت دگهل فی گزیرتی نهبو و که لهک دووم نهکر ههر زوی پیره پیر ژفی ده رگههی ژی هات وهکی کا چاوان سروشتی ب بهلگیت (هنگین و جوان ب توزا ب ژهر و هسک هاتیه لیک گوهورین، ب فی (هنگی نهو ئافه دانیا هوسا یا مهزن و ئافا ژی کهفته ل سهر وان بهلگان و توژی ب (هنگهکی درونده نهو ژی داعیرا.

نیکار دیرهشی

مللهتی عهرهبا خودانی فی جهی دیارکهرینه کو فهژینا فی مللهتی ل فی پارچی فه دگهریته فه بوو نیفا چهرخی هیلپوسینی (٩٠٠٠ - ٢٥٠٠ ب.ز)، ل دویف وان فه کولین و خاندنییت ل دوور فی مللهتی هاتینه کرن.

دیارکهرنا جه و خودانیته ههر دهفهرهکی گرنگیهکا مهزن یا ههی ل دوور هه رتیکی کو ل سهر راوستیانهکی بو وی جهی، یان، وی دهفهری بکهت، فه کولهر و شههره زانییت مروفینی خویا دکهن کو مروف ل کیش دهفهری یه ب سروشت و ژیهلی و نشیقییت وی فه دهیته ل قالب دان، نهگهر چهند یا دژوار بیت، یان چهند یا نهرم و ههلم بیت.

ل سهر فی ئیکی دیاردییت کو عهرهبا و دژواریا گهرما بیابانیته تژی

جودادکهت.

جفاکی عهرهبا ژ دوو قوناغیت ههره سههرکی و گهلهک ژ ئیک د جودا رابووریه، قوناغا نه زانییا مهژی هسکی و هوقهتیا هسک باومر، و قوناغا رییا راست یا کو ب تیگستیته ئهسمانی ژیان لی راست فه کری و دیسان فه گهریانا جفاکی عهرهبا بوو قوناغا ئیکی و ب رویهکی هوقتر.

دوی باومری داینه نهگهر زانییت دمرونی و مروفاهیی خو کوم فه بکهن، فه کولینهکا کویر و دویر بووی قوناغی بکهن یا کو جفاکی عهرهبا تییدا بووری، کو قوناغا نه زانییته (جهاله) ی کو عهرهبا خوژی نهشین خورژ نهفی ناسناقی ههنی فه دزن، دویرینه نهشین دمربینهکا ژ ههژی وان بوو بدهنه خویاکرن، یانژی

توزا ب ژهره دگهل ئیک ییت رابوین، رهفشت و تیتالیته وان ژ ههر مللهتهکی دوتر جوداهیهکا بی پیههر دگهل ئیک هه بوویه، فه خواندنا په ریت میژویا عهرهبا، دیارکهرنا سنج و رهفشتیته وان، نیشاندانا فهژینا وان دگهل خویی و بیانیان، نه ب تتی په رکه، یان، چهند په رکه دقین، داکو بشیین ل دمر حق بدمرکهفین، لی دیارکهرنا هندهک خالان و بهردموامیا فی مللهتی نافی لی کری ل سهر هندهک رهفشتیته ب ترس یا گرنکه، راسته دهمی دبیزن: (فه گهرانا میژوی، یان نفیسینا وی ل سهر تهخته بههرهکی، یان کهفلی خه زالهکی، بارهکی گهلهک گرانه)، نه عهرهبا وی کیماسیا خو دیاردکهن یا وان کری، نه ژی بیانی وی راستیا عهرهبا نیشان دهن یا وان ب هندهک تیتالان ژ خه لکهکی دی

بوو وی بهری، یان، وی داری، یان، وی تهفتا ب دست دهاته چیکن، و ئەوا دهاته دانان ب سهروکانیا هیژا روحا دناف پراسییت واندا دهات و دچو، ئەوا ب چ فهلسهفهیا نههیته شروفهکرن، ئیک ژ وان تیتالا بوو بیته کو جفاکی عهربان جودا ژ هر مللهتهکی دی تر دکر، ل دویف ژیدمریت باومر پیکی ب تتی ل باژییری (مهکههی) ۳۶۰ پهیکه ل دوور (کهعبی) دریزکری بوون، کو وان ب مهرما پهستن و خوچهماندن، ب دستیت خو چیکیبوون، ئەقی تیتالا ههنی گرنگیهکا مهزن ل دمف جفاکی عهربا ههبوویه و ب چاقهکی مهزن دهاته دیتن، و ژ هیلیت سوور بوو کس ب کاریت ب چاقهکی کیم لی بنیریت یان سفکاتیهکی پی بکهت، یان ب

بکولین و ب هشیاری قهمالین دی ب دهان ههستییت زاروان تیدا بینین کو ههمی ژی گونهها وان ئەو بوو کو "کچن" ژن روی رهشیا وان، و ئەویته ل بهر باهوزی هوقاتی قورتال ژی بووین، ب تتی ئەو بوون بیته ژبوو مهرما ومخت بووراندن و خزمهتکرنا کهلهخی گهنی بیته کهنکهنیته وان بوویه، یان ژی ئەو کچ دمانه ساخ ئەویته دکهفته ل بهر دلوقانیا دلته تری وژدان کو ل بهر دستیت وان قورتال دکرن دبن دهان قولاچکیته بهرزه را دپاراستن پیخههت توزا ههشک ههفکا نازک نهگریته، هوقاتیهکا ب فی رنگی ل کیم جارن دهیته گوهیته مروقی یانژی هر ب ئیک جاری ناهیته.

تیتالا چهماندنا بهژن و بالی د جفاکی عهربان دال قوناغا نهزانینی،

سنجهکی دست نیشانکری بوو بدان، و وان ل دویف وی گریبمن، گوتهکا بالکیش ل بیره مهیه دهمی گوته (جفاکی عهربا ل دهمی قوناغا نهزانینی (جهاله) ی ژی وهکی چ جفاکان نینه)، ئەگهر هزر دوی گوته و تیتالیته وان دا بکهین ریژمیهکا بلند ژ سهدی دی دیار بیت کو راسته، ئەگهر بیره خو ل چهند ویستگهههکیته ژيانا وان بینین دبیت پتر ویته روهن بیت.

ژن یاکو دهیته پارقهکرن د خانهبیته جفاکی دا ب ئالیته ههره مهزن، لی یا ئاشکرا کو جفاکی عهربان ب چاقهکی زیده کیم ل دوور ژيانا ژنی زفریه و ب خالا ههره نزم و روی رهش ددیت، ئەگهر بوو دهمهکی وی بیابانا بی بو دهمیته نهزانینی بزفرینین و توزا وی کویر

رمنگه کی کریت ل دوور فان بهریت
هشک ناخفته کا تهل بهرام بهر ب
کیشیت و ب پیشت.

ژئیک جوداکرنا جفاکی، ئیک ژ
وان خالییت سهره کی بوو ییت کو
هه بوونا خو هه ی ل سهرده می قوناغا
نه زانیی، یا دیار که سییت زهنگین
و خودان عه شیر و سهروکییت وان ل
لوکییت بلند بوون، و کییم دهرامهت
و که سییت بی دستهلالات زی ب تتی
بهندیت دبن دهستییت وان بوون و وان
چ ژ تاما نازادیی نه زانی، چونکی نهو
زاراف ل بهر چاقییت وان رهش کر بوو،
سهرباری فی تولفه کرن و گیانی تول
ژ ئیک ستاندنی، ئیک ژوان بو یی کو
جفاکی عهرمان ب کوراتیه کا
کویردا دبووری، ب تاییهت بوو بیانی
و دیسان دگهل خو ب خو زی که رب
قه بوونییت دژوار دگهل ئیک هه بوون
کو دنگییت وان دژواریان هه تا نوکه
د میژیوی دا دهنگ قه ددن.

ژیانا رۆژانه یا جفاکی عهرمان
ب فی رمنگی هه نی بوو، سهرباری
کو نفیسه ر و قه کوله رییت وان په سنا
خو ب رمنگه کی جودادکه ن، لی
دهستیسییت ل بهر قه له می گورزییت
وان قورتال بوی فی چهندی ب نه راستی
ل قه له م ددن.

هوسا جفاک ل سهر فی پرا ب)
کیماسی - عیب) دچو، تا راده کی
گه هشتیه وی لوکی کو چ چارمییت
بن بر نه بن، و که سییت ره سپی خودان
مرومت، زاناییت وی دمی زی سهنگا
خو نه مینیت، ههر ل سهر فی ئیکی
زی تییکستییت نه سماني جفاکی
عهرمان ب مروقییت هوف و درونده و
دژوار سالوخهت کریه دمی خودایی
مه زن گوتی) ان الاعراب اشد کفرا
و نفاقا)، ههرچه نده قه که له رییت وان
دیاردکه ن کو نهو ناسناقی) اعراب)
نه وی قورتانا پیروز به حس لی کری،
ناقریه بوو عهرمییت کوچهر لی ل

رمنگی و نه فیانی جهگرت و خه لیفه ییت
فی نومه تی ئیک ل دویف ئیکی ل سهر
نقیژ و جهییت پیروز هاته کوشتن،
و ب رمنگی هه نی جفاکی عهرمان،
دهمییت نه زانیی ل خو نوی کرن، وه کی
به ری ناگری خو ب دهستییت خو به ردا
دهمه نییت خو و نهف ناگری هه نی
رۆژ بو رۆژی دژوارتر لی هات، هه تا
کو چهند په رییت سپی رهش کرین،
و نهو بیابانا ب رمنگی خولیکی ب
رمنگی سووری خوینی ئافزکر، بوو
سهروکانیا هه رفاندنا وی) ئاقه دانیی)
ل سهر ژنوی وه کی کا چاوان ل
دهسیکی یا هه رفتی و نهو رۆژهف
ددیروکا عهرمان دا نوی کرن،
چونکی نه دوی باومریداینه مروقی
عهرمب بشییت بی وی هه رفاندنی
بزیت، چونکو یا بوویه پارچه ک ژ ژیا
وی و ئیدمانا بوو ژی چی بوی، نه شییت
هه وایی پراسییت خو بیی) کوشتن،
سهرژی کرن، رمفاندن، خو په قاندن،
دزین... هتد) بکیشت، فیجا دی چاوا
مه باومری پی هه بییت کو قه هه واندنی
دگهل واندا بکهین، نه فا هه نی یا
روی ددهت و دبن ههر قالب و دبن ههر
په رده یه کی بیت رمنگه دانانا ژیواری
نه فروکه یی عهرمایه.

دویف هنده ک ژیدمران دیار دکه ن کو
عهرمییت رسهن ههر نهون و چ جوداهی
دناقه ران وان و عهرمییت دیتر دا نینه، ب
تتی جهی قه هه ویانی نه بییت، ل دویف
فی ئیکی خودایی مه زن په رتوکه ک
ب نه زمانی وان هنارته خوار، پیخه مهت
به لکی ب مه زی بکه فن، هه روه کی
خودایی مه زن گوتی، چونکی ب راستی
جفاکی عهرمان مه زیی خو ژ دهست
دابوو، نه ههر نهفه ب تتی، به لکو ژ
مه زنترین دمرگه هییت ژیا نی بگره
تا کو بچویکترین دمرگه ه ل بهر وان
قه بوو و بیی ئاستهنگ ژ نه خوشیان دویر
ئیخستن، و نهو تیتالییت به ری نوکه مه
دیار کرین هه می ب نمونه ییت تازمی و
جوانیی لیک گوهورین.

لی ب تتی نهو که تواری کو
جفاکی عهرمان که فته دناف چهند
دهلیقه کییت کییم بوون، و نهو ویی
که فته دناف دا زوی دووم نه کرل ب
دهستییت نیگارکیشتییت وان بخو هاته
کریت کرن، ههر پشتی نه گه له ک
دویر و ل دمی سهرکیشتی نومه تی
پیغمبه راس) وه غه رگری، ل سهر
جهگرتنا ریهراتیا نه فی نومه تا مه زن
کو ب ته هلترین و ب ئاسته نگرترین
دهلیقه دا جهی خو کری بگریت، دل

کورد و بهرەیی نەپەنی یی ئیکەتیا

نشتیمانی ل عێراقی ل ۱۹۵۷

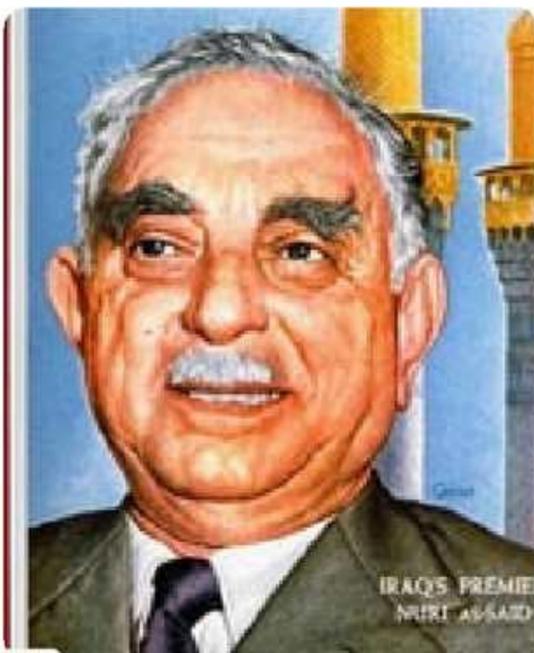
هەولدان هەر لایەنەك هەجەتان پەیدابكەت و محمد حەید نوینەری پارتا نشتیمانی دیموكراسی، وەسا ئەو هەجەت گرت كو رێكخستنا پارتی و بزاف و چالاکیی وی هەمی عێراقی قەنەگریت، تەنھا د چارچووقی كوردستانا عێراقی دانە، زیدەباری هەبوونا هندەك ناكوكیان دگەل هندەك لایەنیت دی بیئ نەتەوی بیئ عێراقی ژلای پارتی قە، مەرەم ژئ حزباً بەعسا عەرەبی و پارتی استقلال و زیدەباری هندەك كەسیئ نەتەوپەرستیئ عەرەب، حەمید عوسمان، كو ئەندامی مەلبەندی كوردستان یی پارتا كۆمونیست بوو، هەر هەمان بوچوونا پارتا نشتیمانی بخو كره هەجەت، سەرباری هندی كو صالح الحیدری، وی دەمی بەرپرسی مەلبەندی كوردستان یی پارتا كۆمونیست بوو، گلهیی ژ هندەك كەسیئ سەرکردایەتیا پارتی هەبوون، وەكو ئیبراھیم ئەحمەد، وەسا خویادكر كو نەدقیا بەیئە دناف بەرەمی دا دگەل پارتا كۆمونیستا عێراقی ل وی قوناغی، حزباً بەعس ژئ وەسا دیاركر كو پارتا شیوعی رازی نەبوویە و شیوعیا دگوت بەعسیا مافی قیتو بكارئینا و بەعسیا دگوت (كامل چادرجی) مافی قیتو بكارئینا، وەكو دەیئ زانین هەلوستیت چادرجی دباش بوون دگەل دۆزا كوردی، بەلی وەكو مەدیاركری كو ئەگەری سەرەمکی ترسا وان بوویە ژ جوودابوون و سەرەخوییا كوردان.

بەرەمی ل رۆژا ۹ی ئادارا هەمان سال پەیمەك راگەھاند، و چەندین داخوازی دقئ پەیمانی دا هاتبوونە راگەھاندن، ژوان كەفتنا حكومەتا نوری سەعید، داخوازی ئازادیا دیموكراتی و دستوری و دەرکەفتن ژ پەیماننا بەغدا، بەرەنگاریا مایتیكرنا داگیركاران و پەیرموكرنا سیاسەتا بی ئالی و لادانا رێقەبەریا عورفی و ئازادكرنا گرتیئ سیاسی، لادانا سیستەمی شاهاتی د پەیمانی دا نەهاتبوو، وەكو هاتیە تیئینی كرن كو پارتی دیموكراتی یەكگرتوی كوردستان عێراق ((الپارتی)) پشكدارى نەكربوو د بەرەمی دا، ئەگەری سەرەمکی یی پشكدارى نەكرنا پارتی دقئ بەرەمی دا دزقریت بوو بەرەنگاری و نەرازیبوونا پارتیئ نەتەوپەرستیئ عەرەبان، قئ چەندی كارتیكرنەكا نەریئى كره سەر كار و چالاکیئ وان وەكو بەرە ل كوردستان، كو چ بزاف و چالاکی بیئ وان ل كوردستان نە هاتە كرن، هەر وەسا چ رێكخستنیئ وان پارتا ل كوردستان نە هاتە دیتن، ژ بلی پارتا كۆمونیست كو هندەك رێكخستن ل كوردستان هەبوون. دیتن و بوچوون دناقبەرا وان كەسیئ ئەف بەرەمیە پێك ئینای دجوودابوون ل دوور نە پشكدارىكرنا پارتی د بەرەمی دا، ئارمانجا سەرەمکی ژ نە پشكداركرنا پارتی خالەك بوویە ئەوژی دویركرنا پارتی ژ بەرەمی رهفین بوویە، ژدۆزا كوردی و خواست و مافیئ وان بیئ نەتەوی و تومەتباركرنا پارتی ب جودابوون و سەرەخوون.

عەلى فەیل بێتکاری

پشتی هیزیت نشتیمانی و نەتەوی دیتی بەردەوامبوونا (نوری سەعید) ل سەر سیاسەتا خو یا دژایەتیکرنا بزاقیئ نشتیمانی، و ب تاییەت پشتی بریارا هەلوەشاندا پارتیئ سیاست ل رۆژا ۲۲ ئەیلولا سال ۱۹۵۴، وەسا هاتە زانین كو هەمی هیژ و پارتیئ نشتیمانی و سیاسی باشتر هەفكارین دگەل ئێك، و هەفگرتن بوو بەرسینگ گرتنا سیاسەتا رژیمی و سیستەمی شاهاتی ل عێراقی، ژ بەر هندی بەرەمکی نشتیمانی یا ئیکگرتی ل دوماهیكا شواتا ۱۹۵۷ هاتە پێكئینان ب نافئ (بەرەمی ئیکەتیا نشتیمانی) و بشی بەری چوار پارتیئ بەرەنگار بخوقە گرتن ئەوژی (الحزب الوطنی الديمقراطي، حزب الاستقلال، حزب البعث، الحزب الشيوعي العراقي)، قئ

ددويفرا بوو ومركرتا پارتى چامريهك هاته ديتن، كو پارتا كومونىست نوونهراتيا پارتى بكهت دناف بهرى دا، ژ دمرفهى بهرى ههردوو پارتا بهرميهكى دوو قولى پيك ئينا، ل دويف بهندين ريككهفتنى مافيت نهتهوا كورد ل عيراقى دا كو ئوتونوميه دانپيدا كو دپهيماناما بهرميى نيشتمانى دا ديارنهكربوو، ههروسا بهنديت دى بيت بهرى نيشتمانى دقئ پهمانى دا دياركرن ومكو نههيلانا پهمانا بهغدا و ژناقبرنا حكومهتا كهقنهپهرست، دياركنا ههلويستيت نيشتمانى ل پيناقى سهريهرشتيت ديموكراتى، ژلايى ريكخستى فه ههردوو پارت ريك كهفتن ل سهر پيك ئينانا ليژنهكا بلند بوو راپهراندنا برياردانى ل سهر ئهرك و كاران كو پيك هاتبوون ژ (همزه عبدالله، جلال تالهبانى، على عبدالله) ژپارتى (اسلام عادل، عامر عبدالله، جمال حيدرى) ژ پارتا كومونىست يا عيراقى، پتريا كومبوونيت وان ل بهغدا ب ريقهچوون ، ب قى رىنگى پهيوونديت پارتى ديموكراتى كوردستان و بهرميى ئيكهتيا نشتيمانى بهردموام مان تاكو دهستپييونو شورهشا ١٤ ئى تيرمهها سالا ١٩٥٨.

ژئيدر :-

- ١- نورى شاورىس، من مذكراتى، من منشورات حزب الشعب الديموقراطى الكوردستاني.
- ٢- دكتور غانم محمد الحفو و دكتور عبدالفتاح على البوتانى ، الكورد و الاحداث الوطنيه فى العراق ، خلال العهد الملكى ١٩٢١-١٩٥٨
- ٣- دكتور ميهقان عارف بادي، موقف الاحزاب السياسيه العراقيه من القضيه الكورديه ١٩٤٦-١٩٧٠.
- ٤- مهدي محمد قادر ، پيشهاته سياسيهكانى كوردستاني عيراق ١٩٤٥-١٩٥٨

پارتى ئهف چهنده ب نهومى دا دياركرن، بوچوونيت خول سهر بابهتى دميرين و ب چند خالهكا :-

- ١- سهركرديهتا پارتى فيان ههبوويه بهيته دناف قى بهرى دا.
- ٢- داخوازييت سياست بيت بهرى دكىمن بوو قوناغا رزگاريا نيشتمانيا ديموكراتى.
- ٣- داخوازييت بهرى دوويرن ژ دروشميت پارتى ههلگرتين،كو ژناقبرنا رژيما شاهاتىي يه و دامهزراندنا كوماركا ديموكراسى جهامومرى.
- ٤- داخوازييت بهرى دقالانه ژ ئاقريدانا مافيت گهلى كورد بيت نهتهوى.
- ٥- نه هزركرنا قان پارتا بوو بزاقا نهتهويا كوردى ژ چوونا پارتى دقئ بهرى دا.

ل قيهر ديارديت كو پارتى وسا هزرديكر كو داخوازييت وان ومكو بهره دكىمن و ههروسا دوزا نهتهوا كوردى پاش گوهمه هاقيتن.

ژلايهكى ديقه پارتى رويى پهيوونديان دگهل پارتيت دناف بهرى دا ب باشى مان، ژوان پارتا ژى، پارتيا نشتيمانيا ديموكراتى، ههروسا سالا ١٩٥٧ پهيووندى ئاسايى كرن دگهل پارتا استقلال و ههردوو پارتا دان و ستاندىن كرن ل دوور هنارتتا شاندهكى كوردى بو قاهيره، ههر ل وئ سالى ب ريكا (سهديق شنشل) شاندهكى كوردى كو پيك هاتبوو ژ (جلال تالهبانى و كمال فوناد و عبدالرحمن زمبيحى) سهردانا ديمهشقى كر، ل ويى چاف ب (ميشيل عفلق و اكرم حورانى و عدالحميد سراج) كهفتن.

ل دوور پهيوونديان دناقبهرا پارتى و پارتا كومونىست دا ، ههر چهنده سهركرديهتيا پارتى ل وئ باومرى نهبوون كو پارتا كومونىست ههوليت ب دروستاهى نهداينه دگهل لايهنيت ديتر كو ريكى بدن بوو ومركرتا پارتى ومك ئهندام دوى بهرى دا، بهلى

شیعه گه ری

سهرهلدان و وهراکرن ۱۱-۱۵۸/ک ۶۳۲-۷۷۴ز

سهرهلدانا شیعه گه ری

(زکار کیستی)

ههرچهنده زیبر و تهلحه و عائیشا ژنا پیغه مبهری ههلویستی وان ل گهل وان کهسان بوون بیټ دژی عوسمانی سهرهلداین، لی پستی و مرگرتا علی بو خیلافته تیئی قان ههرسی کهسان ژی بهرمیهک ل دژی علی چیکن و داخوآزا تولفه کرنا عوسمانی کرن.

ج- شه ری الجمل ۲۵/ک ۶۵۵ز:

ههرچهنده عائیشا ژنا پیغه مبهری ژی ئیک ژ وان کهسان بوو بیټ کو ل دژی عوسمانی، لی پستی وی دیتی کو خهلکی پهیمان دا علی و ئه بوو خهلیفه، ئیدی وی تولا عوسمانی کره هیجهت و ل دژی وی راوستا. ژیدمر دژایهتیا عائیشایی بو چهند ئه گهرهکان دزقینن کو ئیک ژ وان رویدانا (الإفک) (۲۱) و یا دی ژی ئه قیانا پیغه مبهری بهرامبهری علی و ژنا وی فاتمایا کچا پیغه مبهری ههیی، کو عائیشایی هزر دکر ئه قیانا وی بو وان ل سهر حسابا وی یه، ئه گه ری سیی ژی ئه بوو کو علی زیبری زاقایی وی نه کره والی. دهه مان دم دا تهلحه کوری عبیدالله و الزیبر کوری العوام ژی پهیمان دابوونه علی لی ژ بهرکو علی چ دسه لاتهک نه دا دستت وان، ئه ژی پابوون ل گهل عائیشایی بهرمیهکی شه ری ل دژی علی چیکن. (۲۲) ژ بهر

قان ئه گهران ژی ل سالا ۳۶/ک ۶۵۷ز، پستی کوشتا عوسمانی، تهلحه و زیبر و عائیشا ل مه که هی گه هه شته هه ف و بهره ف به سرا فه هاتن و پستی والیی علی بی به سرا کریت کرین، وان (بیت المال) ژی شه لاند و هندی پارمیهک تیدا ههیه بر (۲۳).

دهما نووچه دگه هیته علی کو وی دهمی ل مه دینی بوو ئه ژی هیزه کی کوم دکهت و بهره ف به سرا فه دهیت و پستی دگه هیته هیزا وان دانوستاندن دهیته کرن و ژیدمر دیاردکهن کو پستی دگه هه نه نیزیکی پیکه اتتی هندهک که سیټ تیکدمر چهند تیره کا ب فی ئالی وی ئالی دا ده افیژن و ئاگری شه ری ههلدکهن، کو هندهک دیبژن ئه که سیټ ئه ف ئاگری فیتتی ههلکری بکوژیټ عوسمانی بوونه و هندهک ژی دیبژن مهروان کوری حکم بوویه. " ل قیری خهلکی به سرا دبنه سی گروپ: گروپهک ل گهل تهلحه و زیبر، و گروپهک ل گهل علی، و گروپهکی دی ژی برپاری دهن کو شه ری نه کهن و ل مالیت خوه د پروون" (۲۴).

پستی تهلحه و الزیبر و ل گهل ههژمارهکا دی یا مهزن ژ ههردوو ئالیان هاتینه کوشتن، علی ب ریژه عائیشا فریکرمفه مه دینی.

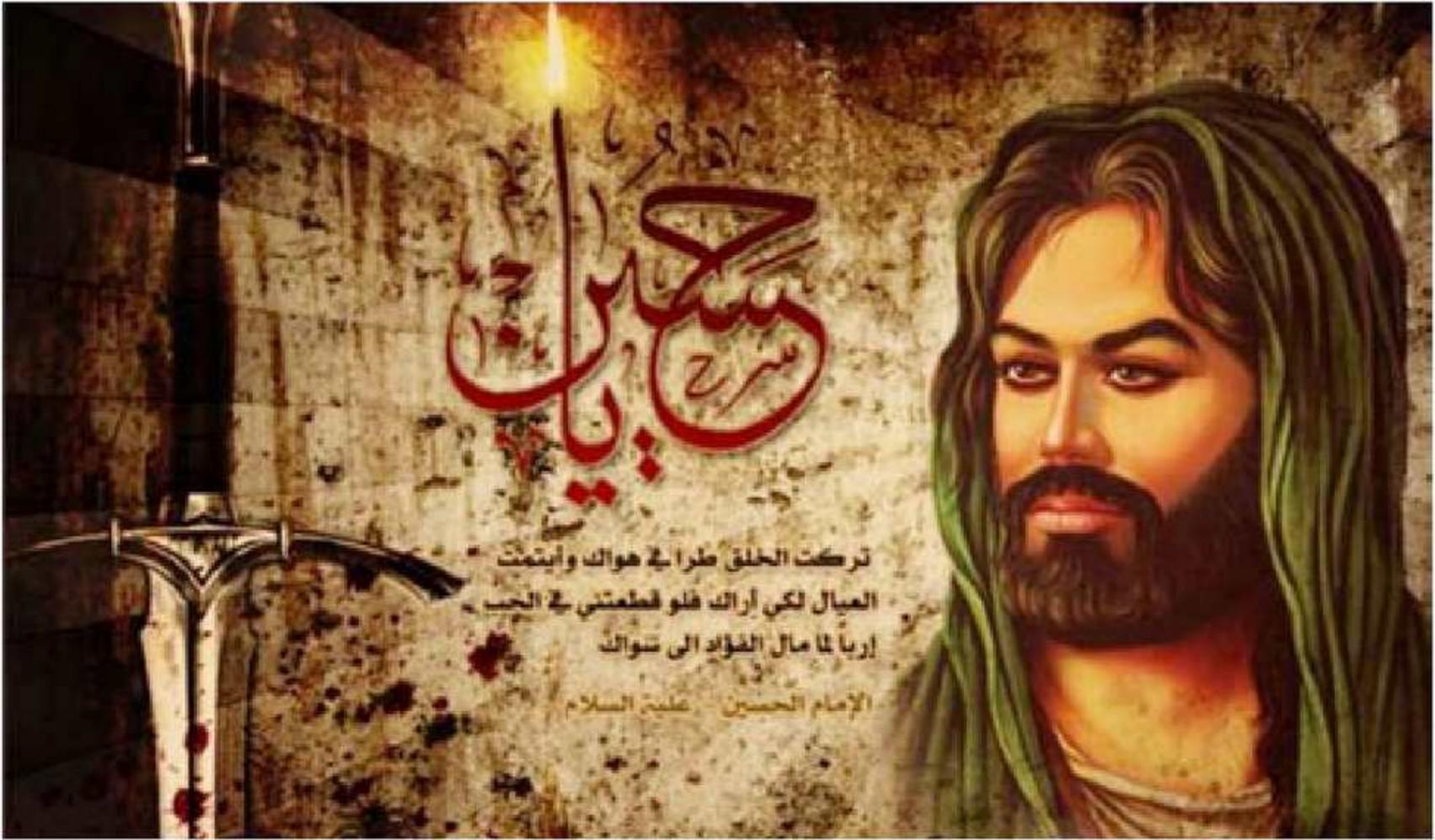
سییه م: خیلافته تا علی کوری ابو تالب ل ناقبه را لایه نگر و هه فپرکیټ وی علی شیا به سرا و کوفه

کونترول بکهت و ئیدی ئه دمر بوو بنگه ه و پایتهختی شیعا، لی مهزنتین ترس ل بهر سینگ وی هیشتا یا مایی، کو ئه ژی ترسا بنه مالا ئه مهویانه، بیټ کو چ جارا خوه بو بنه مالا هاشمیان نه دجه ماندن و معاویه یی کوری ابو سفیان کو ل سهردمی عوسمانی والیی شامی بوو، بوویه خودان هیزه کا مهزن و دسه لاتا علی ل سهر خو ناپه ژرنیت و بهرامبهر پارهی ناشتی ل گهل شاهی رومی کره دا کو ژ بو شه ری علی بی بهره ف بیت (۲۵).

ل سهردمی عوسمانی ئیدی مهزنیټ قوره شیان به ری خو دانه وان ده قهریت هاتینه فه گرتن ژ ئالیی موسلمانان فه ژ بو کومکرنا مالی و زمنگینبوونی. المسعودی باس دکهت کو هندهک ژ وان بوونه خودانیټ ب هزاران هه سپ و حیشر و پهزی و هندهکان ژی هند زیپر و زیف کومکرن کو تتی ب بقران دهاته شکاندن. بنه مالا ئه مهویان ژی ژ هه موویان پتر ئهرد و مال و پاره بدهست خو فنه ئینان (۲۶). ژ بهر قان ئه گهران ئیدی بنه مالا ئه مهویان نه دقیا سه روکاتیا دموله تی ب دست علی فه بهردن.

ئا: شه ری صفین ۳۷/ک ۶۵۷ز:

هوسا ل سالا ۳۷/ک ۶۵۷ز پیزانین بو علی هاتن کو معاویه کوری ابو سفیان بی خو بهره فکری ژ بو شه ری، وی ژی مهاجر و پشته قان ل گهل خوه پاکرن و ب هیزه کی فه به ری خوه دا جه زیری، تا کو ل (صفین) گه هه شتینه

ههڤ (۲۷). پشتی شهري دمستپيکري و هيڙيت علي شيان کونترولا شهري بيخنه دستي خوه، معاويهی و هيڙيت خوه دست ب خاپاندنا وان کر و قورئان ل سهر رميت خوه بلند کر و داخوازکر کو ٺهو ههڤرکيا خوه ل دويڤ قورئاني چاره بکن. ههڤچنده علي بو ههڤاليٽ خوه ديارکر کو ٺهڤه خاپاندنه، لي ديسان ٺهو ل دويڤ پلانا ٺههويان چوون. ديسان علي دڦيا عبدالله کوري عهباسي پسمامي خوه بکته نوونهري خوه لي سهرکرديت وي ٺهو نهچارکر کو ابو موسي الاشعري ڦريکته و عمرو کوري عاص نوونهري معاويهی ٺهو قابل کر کو ٺهو ههردوو سهروکيت خوه (علي و معاويه) بيخن و بلا موسلمان ژ بو خوه سهروکيهکی دي ههلبڙيرن و هوسا ابو موسي الاشعري سهركهفته سهر سهکويي و علي ژ خهليفاتي ٺيځست، لي پشتی وي عمرو سهركهفت و گوت: من معاويه دانا خهليفه و ٺهو موکوم کر ههرومکی من ٺهڤ خهلهکا د تبلا خوه دا موکوم کري (۲۸).

دڦيري دا هندهک خاليت لاواڙيت

علي د سياسهتي دا بو مروفي پروون دبن. ٺيک ژوان ٺهوه کو وي گوهداريا وان ٺاموژگاريا نهرکريت کو دگوته وي معاويهی بهيله ل شامي وهک والي و نوکه خوه تووشي چ شهرا نهکه ل گهل وي. خالا دي ٺهوه کو ل شهري صفيين نهشياه کونترولي ل سهر لهشکري خوه بکته و سهرکرديت وي برپار ژ دستي وي ٺينايه دمر. ٺهڤ چنده زي بوو ٺهگري پاشهچوونا هيڙا شيعي و لاواز بوونا علي.

ب- دمرکهفتا خهوارجان:

پشتی (تهحکيم) د ناقهرا علي و معاويهی دا هاتيه کرن، گروپهک ژ هيڙا علي فهقهتيا و گوته وي تني خودي تهحکيمي دکته و، هوسا وان علي ب کافريووني گونههبارکر (۲۹). ژ بهرکو ٺهڤ هيڙه ژ ناف هيڙيت علي دمرکهفت، لهوما ٺهو ب (خهوارج) هاتته ب ناقکرن. پرانيا خهوارجان ژ کهسيت دژوار پيکدهات، کو ٺهو ب دژواري ل دزي عوسماني و معاويهی بوون و پشتی مهسهلا تهحکيمي ل دزي علي زي راوستان. خهوارجا دوو بنهما ژ بو

جودابوونا خوه دانان و ل سهر ب پيڤهچوون، کو ٺهو بوونه و مرچهرخانهکا گرنگ د ميژروا ٺيسلامي و شيعهگهريي دا، کو الشهرستاني وان ب (بدعه) ل قهلهم ددمت. ٺهو دوو بنهما زي ٺهڤهنه:

ٺيک: پيشهوايي، يان خلافت: نه مهرجه کهسي کو دبيته پيشهوا يان خهليفه دڦيت قورهيشي بيت، لي ههر موسلمانهکي مهرجيت خهليفاتي تيڊا ههبن و بي باش و ب کيرهاتي بيت نهژادي وي چ بيت، پڻگي وي چ بيت، مروڤهکي ٺازاد بيت يان کوڤه بيت، عهرمب بيت يان نه عهرمب بيت، نه يا گرنگه. لي ٺهو پيشهوايي دهيتته دانان ٺهگر ژ ريکا راست دمرکهفت پيڊقيه موسلمان شهري وي بکن و ٺهگر پيڊفي کر بکوژن زي.

دوو: علي کوفر کر دهما تهحکيم دايه دست هندهک کهسان، ژ بهرکو تهحکيمي تني خودي دکته، نه مروڤ (۳۰). کو ب ديتا وان مروڤ نابيت تهحکيمي بکته، بهلکي تني خودي دشيت بکته.

ل ڦيري مروڤ ديبنيٽ کو ٺهڤ پرويدانه

گوهورپنه کا مہزن دئیخنے د میڑووا
نیسلام و شیعہ گہری دا. ژ نالیہ کی فہ
تا نوکے ہہ فہرکی دنا فہرا

دوو ہیڑا دا بوو، نوکے بوونہ سی و ژ
نالیہ کی دی فہ گوهورپن کہفتنہ یاسا
و بنہ ماییت پیشہ وایی و ژ نالیہ کی دی ژ
فہ ہہ فہرکی ژ ہہ فہرکیہ کا لہشکری-
سیاسی ل سہر دہسہ لاتی ہاتہ گوهورپن
بو ہہ فہرکیہ کا تیوری و بیروباو مران،
کو پشتی وی ژ گہلہک پارچہ بوونیت
دی د دویف خوہ دا نینان، کو (خہوارج
) بخو ژ بوونہ گہلہک گرؤپ و ہکی:
الازارقہ، النجدات العازریہ، البہیسیہ،
العجاردہ، السعالبہ، الاباجیہ و الصفریہ
الزیادیہ (۳۱). ژ بلی فی ژی ٹہ فہ بوو خالا
دہستپی کا لاوازیوونا ہیڑا علی، کو ئیدی
ب دریزیا میڑووی شکہستن ل دویف
شکہستنی ژ بو فی بنہ مائی نینا.

چوارم: شکہستنی بنہ مالا علی و
نہ مانا دہسہ لاتی شیعہ:

تا: کوشتا علی ۴۰/ک/۶۶۱ز:

پشتی کو ل شہری نہ ہرموان
ل سال ۳۷/ک/۶۵۷ز علی گہلہک خہوارج
کوشتین، ئیدی وان ژ بریارا کوشتا
علی دا و ل مہا رمہ زانا سال ۴۰/ک/۶۶۰ز
ٹہو ب دستنی عبدالرحمن کورپی ملجم
بی خہوارجی ہاتہ کوشتن، کو گہلہک
مرؤفی ژنا وی ل شہری نہ ہرموان ب دستنی
علی ہاتبوونہ کوشتن (۳۲).

ب- خلافتا حسن کورپی علی و مرنا
وی:

ہہرچہ نندہ و ہکی دیار کہساتیا حسہن
یا لاواز بوو ژ بو ہندی کو بیبیتہ خہلیفہ و
وی گہلہک دل ژ ل سہر دہسہ لاتی نہ بوو،
لی دیسان ژ پشتی مرنا علی ب دوو روژا
ٹہو دبیتہ خہلیفہ (۳۳).

معاویہ ب پلانہ کا شارمزایانہ
ہہو لددت ب ریکا ہندہک کہسان
ریزیت لہشکری حسن تیکبدمت دا کو
وان ژ وی فہکمت و بی ہیڑ بکمت،

پاشی نوونہری خو دہنیریتہ دہف کو
دہست ژ دہسہ لاتی بہر دمت بو وی. ٹہو ژ
برپاری ددمت کو دہسہ لاتی بو معاویہ
بہیلیت (۳۴) و ہندہک سوژیت درمو دہمتی
کو پشتی خو خیلافہتی بکمتہ ہہلبزارتن
کو خہلک حسن بہلبزیرن. معاویہ ب وان
سوژیت درمو تتی ناراوہستیت، لی سوژی
ددمتہ ژنا وی جعدہ کچا الاشعپ کورپی
قیس الکندی کو ٹہ گہر ٹہو حسن
ژہر دمت و بکوژیت ٹہو دی سہدہزار
دہرہمان دمتہ وی و دی وی ل کورپی خو
یزیدی مارمکمت (۳۵). لی پشتی ٹہو وی
کاری دکمت و حہسہن ل سال ۴۹/ک/۶۶۹ز
دمریت، معاویہ پارا دہمتی لی وی ل یزیدی
مارہ ناکمت.

ب دہسہت بہردانا حسن ژ دہسہ لاتی
و پاشی ژ مرنا وی ہیڑا شیعہ ہیشتا
پتر بہرف لاوازیی فہ دجیت و پشتہ قانیٹ
بابی وی پتر بیہیشی دبن (۳۶) و ٹہ فہ ژ
دبیتہ ٹہ گہری ہندی کو بنہ مالا ٹہمہویان
کو نترؤلا ہمی دمولہتا نیسلامی بکمن
و ل سہر سہکوئیٹ مزگہفتان، ب
تایبہت ل روژیت ٹہینیان، لہعنہتا ل علی
بکمن (۳۷).

ج: کوشتا حسین کورپی علی سال
۶۰/ک/۶۹۷ز:

سال ۶۰/ک/۶۹۷ز معاویہ دمریت کو
بہری ہنگی یزیدی کورپی خو کربوو
جیگری خو ژ بو خیلافہتی و دہمان
دہمدا شیرمت ل وی کربوون و چہند
کہسہک دستتیشان کربوون، ژوان ژ
حسین کورپی علی، کو دقیت ب ہہر
رہنگہ کی بیت، دہما دبیتہ خہلیفہ سوژی
(بہیہ) ژ وان و مرگریت، یا زانایہ ژ
کو یزید کہسہ کی مہیقہ خور و دووری
بنہ ماییت نیسلامی بوو، لی بابی وی ب
زوری دہسہ لاتی وی سہپاندبوو. دہمہ کی
دا کو یزیدی نوونہری خوہ بی مہدینی
الولید کورپی عتبہ کورپی ابی سفیان
راسپارد کو حسین نہ چارکمت دا سوژی

بدمتہ یزیدی، د ہمان دہمدا کہسایہتی
و سہرؤک ہوژیت کوفہ نامہ بو حسین
ہنارتن و داخواز ژ کرن کو ٹہو
بہیتہ کوفہ دا کو سوژی بدمتہ وی و
ٹہو بیبیتہ خہلیفہ، ژ بہر کو ٹہو خیلافہتا
یزیدی بیروشت ناپہ ژرینن (۳۸). ژ بہر فان
ٹہ گہریت مہ دیار کرین حسین ل گہل
۷۲ کہسان ژ مرؤقیٹ خوہ و مالبات و
زارؤکیٹ خوہ، بہری خوہ ددمت کوفہ،
لی پسمامی خوہ مسلم کورپی عقیل ل
پیشیا خوہ دہنیریت ژ بو چاقدیری و
ریخوشکرنا ہاتتا وی، مسلم ژ نالیی
زہلامیت یزید فہ ل کوفہ دہیتہ کوشتن
و دہمان دہمدا حسین ژ ل سہر داخوازا
برای مسلم بہری خوہ ددمتہ کوفہ.

پشتی مسلم ہاتیہ کوشتن و ٹہمہویان
زانی کو حسین ژ ب ریقہیہ بہرف
کوفہ عبیداللہ کورپی زیاد والی کوفہ
فہرماندا عمر کورپی سعد کورپی ابی
وقاص کو ب ہیڑہ کا چار ہزار کہسی
فہ ہیڑشی بکمتہ سہر حسینی. دہما
ہہردوو ہیڑ ل کہربہلا گہشتینہ
ہہف، حسینی داخواز کر کو ریبدمنی،
یان پاشقہ بہرف مہدینی فہ بجیت، یان
ژ بجیتہ شامی دہف یزیدی، لی مہرجی
وان بو حسین ٹہو بوو کو دقیت سوژی
بدمتہ یزیدی و رادمست بیبت. حسین
مہرجی وان ناپہ ژرینیت و شہر دمت
پیدکمت و حسین و ہہقالیت خوہ دہیتہ
کوشتن و لہشکری ٹہمہویان ہہموو
تشتیت وان تالان دکمن، تا کو شمکیٹ
حسین و کراسیت ژنیت وان ژ تالان
دکمن و سہریت ہہر ۷۲ زہلامان دہیتہ
ژیکرن و ل گہل ژنیت مالا حسین و
کورپی وی علی کو ہیشتا زارؤک بوو
و بی نہخوش بوو، کو ٹیکانہ کہسی
نیر بوو نہ ہاتیہ کوشتن، دہیتہ ہنارتن بو
یزیدی. پشتی سہر دگہنہ دہف یزیدی
گہلہک بیڑی ب سہری حسین دکمت
دکمت (۳۹).

گابریئەل گارسیا ماركيز

ناقى ۋى ۋى يى دروست "گابريئەل خۇسى دى لاکونكورديا گارسيا ماركيز"، ل ۶/ئەيارى/۱۹۲۷ ل "ئەراكاتكا" ل ۋەلاتى كولوئومبيا ژ دايكبوويه، پتريا ژيانا خۇ ل مەكسىكى ۋ ئورپا بۇراندیە، ھەقائىت ۋى دېئىژنى "گابیتو"، دەیتە نیاسین ناقدارترین نقیسهقانى ۋاقعی، كو تامەكا حیبهتی دته نقیسنیت خۇ، بەرھەمى ۋى "سەدسال ژ خۇقەدمرکرنى" پتريا زارقەکرنا قى رەنگى ئەدەبییە، گابریئەل نقیسهقانهكى شەفەللەحە ۋ خۇدان ھزرەکا تیژە د شرۇقەکرنا ھزریت سیاسى دا، ھەقائینیا ۋى دگەل "قیدل کاسترو" ى گەلەك جەدەل ل دنیا ئەدەب ۋ سیاسەتی ل سەر چیکر، زیدەبارى كو ۋى چەند خاننیهك ل "باریس ۋ دوگوتایى ۋ قرتاجى" ھەنە، بەلى ئەو پتريا ژيانا خۇ ل مەكسىكى دبورینیت.

بەرھەمیت گابریئەلى ییت بووینە پشکەك ژ کولتورى ئەمیریکا لاتینی، بەرھەمیت ۋى ژ گەلەك چیروك ۋ ریوایەتا پیكدهیت، ژ وانا (کولونیلى كەس نینە بو بنقیسیت، باییزا بەتریقا، قیان ل دەمى كۆلیرایى)، زیدەبارى چەندین چیروکیك كورت ۋ پیچ پەرتوکیك گریدایى لایەنیت روزنامەقانى.

گابریئەل ل سالا "۱۹۸۲" خەلاتى "نوبل" ۋ مرگرت، ۋەكى ریژگرتتەك بو کاریت ۋى دبواری چیروکیك بچویك ۋ کاریت ئەدەبى، چیروکیك ۋى تیكەھەلکرنا خەيال ۋ دەستودارى بوو، نەخاسمە د دنیاپەکا بى دەنگدا.

قەرئزا ۋى:

- کاغەزیت کلیشبووی (۱۹۵۵).

- کولونیلى كەس نینە بو بنقیسیت

(۱۹۶۱).

- سەدسال ژ قەدمری (۱۹۶۷).

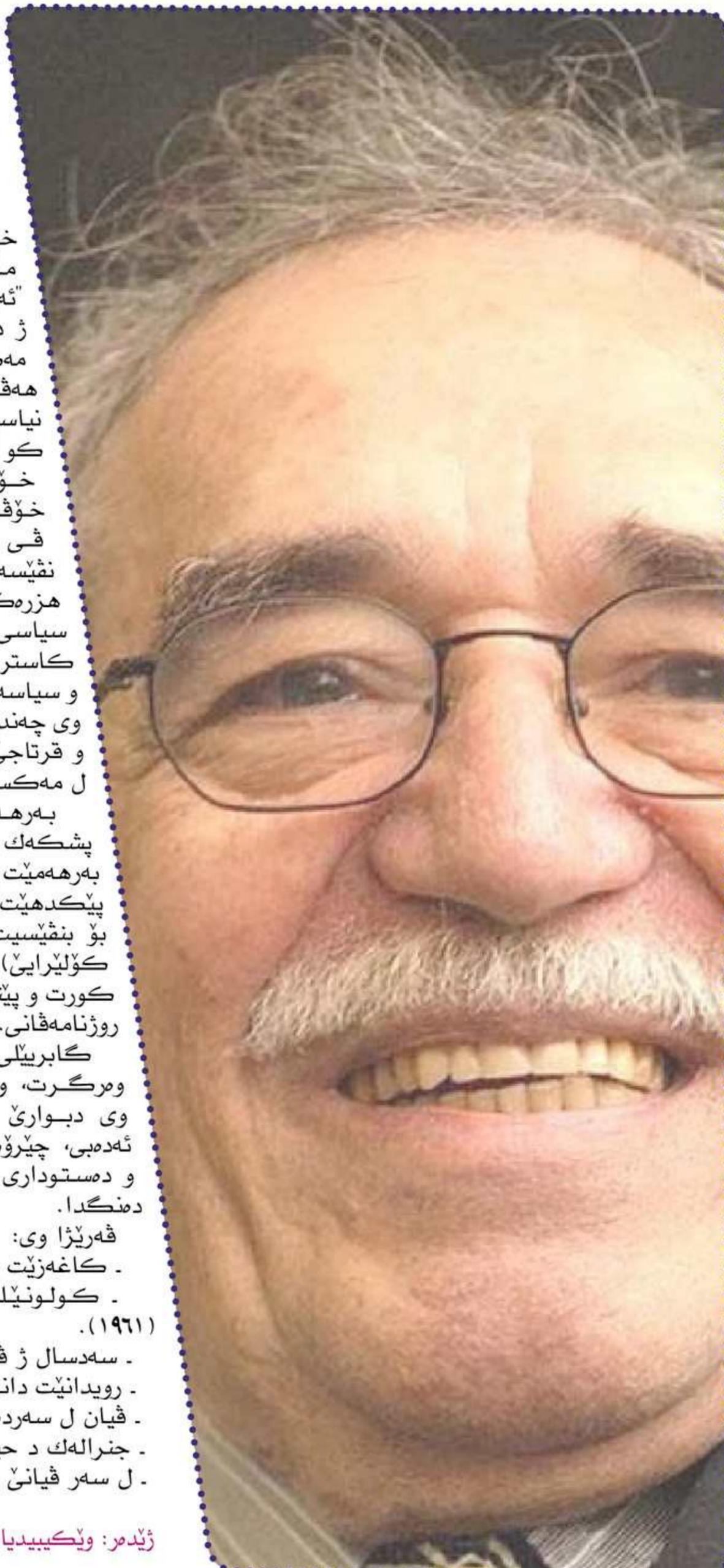
- رویدانیت دانەزانا مرنەكى (۱۹۸۱).

- قیان ل سەردەمى كۆلیرایى (۱۹۸۵).

- جنرالەك د حیبهتی دا (۱۹۸۹).

- ل سەر قیانى ۋ شەیتانەكى دى (۱۹۹۴).

ژیدەر: ۋیکیبیدیا، ئسکلوبیدیا ئازاد.

ژ شوینه واریت دهقرا ئامیدی..

شوینواریت گۆندی بیلویرانی

مه میل شیلازی

جۆگرافیا گۆندی:

گۆندی بیلویرانی ئیکه ژ گۆندی دهقرا بهرواری بالا، دکه فیه باشوری پۆژئاقایی ناحیا کان ماسی ب دویراتیا نیژیکی (۲۵کم)، پۆژهه لاتتی قی گۆندی، گۆندی بازی یه ب دویراتیا (۶کم)، کو ههتا نوکه ناقیت وان پیکمه دهین (باز و بیلویرانا)، و پۆژئاقایی وی گۆندی کان به لاقی یه ب دویراتیا نیژیک (۸کم) کو یه ک ژ گۆندی دهقرا دوسکی ژیریایه، و باکوری وی گۆندی ههترشی یه، و باشوری وی زنجیرا چیاپی مهتینایه، ئەف گۆنده دکه فیه بن زنجیرا چیاپی مهتینا و دکه فیه دنابقهرا دوو چیاپی بچویک دا. ژ شوینوارایت قی گۆندی:

دویرگهه:

دوو شوینوارایت گهلهک گرنگ ل قی گۆندی ههنه، یهک ژ وان دویرگهه که کو دکه فیه باشوری پۆژئاقایی گۆندی ب دویراتیا (۱کم)، دینه قی جهی سارکا ههقهده عومهرا، کول دویف گۆتتا گهلهک ژ دانعه مریت دهقهری د شههرکی دال قی سارکی هندی شههرکی مهزن چیبووویه، ههما ئەویت ناقیت وان عومهرا (ههقهده عومهرا) هاتینه کوشتن، لهوما ژی دبیژنی سارکا ههقهده عومهرا.. ههر چهنده ئەف دویرگهه دبییت پیتر پیتهی ب قه کۆلینان هه بییت کا ئەفه دویرگهه بوویه یان کهل؟ چونکه پرانیا دویرگهه هان ژ ئیک ژور بتتی پیکدهیت، لی

ئەفه ژ دوو ژوران پیکدهیت و شوینواریت شویر ههکا مهزن ژی ل دوو قان دویرگهه هان ههیه، لهوما گۆمان دچیتتی کو کهل بیت، لی دیسان ژ لای شیبووی قه چو نیشانییت کهلان لی نینن، چونکه هه می کهل ل سهر گرهکی، یان چیاپی کهل بلند و ئاسی دهینه ئاقاکرن، کو د بیت تتی ریکهک بچیتتی، لی ئەفه ل جههکی راسته عهرد هاتیه ئاقاکرن، لهوما ب دیتنا من دویرگهه.

نهخشی دویرگهه:

وهکی مه گۆتی ئەف دویرگهه ژ دوو ژوران پیکدهیت، یا پۆژئاقایی پووبهری وی دیواری باشوری (۹,۵۰م) و یی باکوری (۸,۰۰م) و یی پۆژهه لاتتی (۸,۵۰م) و

دین تەختەکی ژ ناوسک

ی پۆژتاقایی (م، ۲۰)، فرهیا دیواری و (م، ۶۰) پاشمایین بلندایا دیواری و دناقبهرا (م، ۹۰) - (م، ۷۰).

دویرگهها پۆژههلاتی کو دکهفیته ب پرخ یا دی قه، رووبهری و دیواری پۆژتاقایی (م، ۲۰) و ی پۆژههلاتی (م، ۷۰) و ی باشوری (م، ۷۰) و ی باکوری (م، ۶۰)، پاشمایین بلندایا دیواری و ی بی ت ماین (م ۲) ژ ی ماینه، فرهیا دیواری و ی (م، ۳۰)، پرایا بهری و ی سهنگا وان دناقبهرا (۵۰۰ - ۱۵۰۰ کیلو) و دانه.

و ل باکوری پۆژتاقایی قی دویرگههی ل سهر کهقرهکی شوینواری دیوارهک دی لی ههیه کو د بیت دا دویرگههکا بچویک ل سهر وی کهقری ژ ی تاقاکن لی و مسا دیاره هیلایه ب ریقه تمام نه کریه و نه تاقاکیه، دبیت ژ بهر بچویکاتیا پووبهری و ی ب کی نههاتبیت.. و وهکی مه گۆتی ل دوور قان دویرگههان شویرهک مهزن دایی لی هاتیه ههرفاندن گهلهک ژ شوینهواری و ی نه ماینه.

ناوسک:

ل باکوری گۆندی ب دویراتیا نیژیکی (م ۵۰۰) ناوسکهک لی ههیه، دهری و ی ی نزمه بو سهر پوی عهردی، کو ئەف ناوسکه ل کهقرهکی هاتیه کولان، دهرگههی و ی (۶۸ سم بلندای و ۵۸ سم فرهی)یه، دناف ناوسکی دا سی تەختی بهری ههنه، تەختی پۆژههلاتی (دریژی ۱۷۵ سم و فرهی ۸۰ سم و بلندای ۵۰ سم) و ی باکوری (دریژی ۱۸۵ سم و فرهی ۷۵ سم و بلندای ۵۰ سم) و ی پۆژتاقایی (دریژی ۱۸۵ سم و فرهی ۷۵ سم و بلندای ۵۰ سم)، ب پرخ ههر ئیک ژ قان تەختان قه پهنجهرکهکا نیف کفانی تیدا ههیه ژ بو دانانا تستان تیدا، و ههر تەختەکی ژ قان بالیفکهکا کهقری پیقه چیکیه. ئەف شکهفته بلندایا و ی (۱۸۰ سم) و فرهیا و ی (م ۴،۵۰ x م ۳،۵۰). و ل بهر دهری ناوسکی بو لایی ژناقدا بهرمکی چوارگۆشه ل بهر دهری داریژتیه ب رهنگهکی ئەندازهی.

(*) سهرمدانهک مهیدانی بو دویرگهها بیلویزانی ل پۆژا سی شهیمی ریکهفتی ۲۰۱۳/۳/۱۲.. و دیسان سهرمدانهکا دی یا مهیدانی بو دویرگهه و ناوسکا گۆندی بیلویزانی ل پۆژا ئەینی ریکهفتی ۲۰۱۳/۱۰/۱۱.

دهری ناوسکا گۆندی بیلویزانی

لایهکی دیواری دویرگههی

ئەقین ئاسوو : من چ ئاریشه دگهل دهشنى موراد نینن و من چ کریاریت جوانکاریى ژى نه کرینه

کچه شوغ و شهنگا کورد ئەقین
ئاسوو ئەوا ب شاها شاشهیا کوردی
بهرنیاس د دیدارهکی دا بو سیلافا
بهمسى کار و بههره و نهپه نییت
فؤ دکهت و ب قى رهنگى بهرسفا
پسیاریت مه دان

دیدار/زیدان سوهمی

ٲهٲین / ههٲال و ههٲکاری من
 ٲاراموو ژیدمری وان ههمی تشتانه بیٲ
 نوکه ٲهز دزانم، وی ٲهزا فیٲر کریم.
 : چ تشتهکی جودا ل دمٲهرا
 بهدینان تو دبینی کو پی داخباری؟
ٲهٲین / من گهلهک سهرمدانا
 دمٲهرا بهدینان نهکریه، ب ٲهگهری
 بهردموام کارکرنا من و هاندانا
 خهلکی بهدینان بو من جهی
 خوشحالیی به.
 : کچ و ژنیٲ بهدینان چاوا
 دسهنگینی دههمی بواراندا؟

ٲهٲین / داخازا سهرکهفتن و
 بهردموامییٲ زیدهتر بوو دکهم و
 دبواریٲ جودا جودا دا، هر خانمهک
 یا شیای رولی خو بگیریٲ و من
 نهٲیٲ خو ل سهر کهسی بیبیم تاکو
 سهنگاندنی بو کاریٲ وان بکهم.
 پسیار: ٲایا بوچی تانوکه ته
 شینهکریه ٲایا تو ژهندي دترسی
 کاری خو ژدمست بدمی؟.

ٲهٲین / دروست کرنا ژيانا
 ههٲبهس دگهل رمگهزی بهرامبه
 پیٲی ب باومریهکا تمام و ٲامادبونی
 ههیه وٲهٲه پروسهیهکا تاییهته تا نها
 من ب گونجاو نهديتیه
 پسیار: دبیزن ته نشتهگهرییٲ
 جوانکاریٲ ین کرین ٲایا ٲهٲ چهنده
 راسته؟.

ٲهٲین / ٲهٲه چهند ساله ٲهزا لسهر
 شاشی نزانم هین تشتهکی وسه دبین
 ین نه هندهک کهسین ههین بتنی د بیژن
 من نشتهرگهرییٲ جوانکاریٲ نهکریه
 پسیار: ٲاراموو لدهٲ ته چ
 دگههینٲ چاوا تو وصف دکهی؟

ٲهٲین / ٲاراموو وهک داهیتهرهک و
 شورمشگیٲرکه بواریٲ راگهاندانا
 کوردی بومن جهی شانازیی به
 بزحمهته پهٲین من دمربرینهکا
 باش بن بو و لایهٲین جوانین ٲاراموو
 ٲهٲرو کو ٲهز ٲهٲین ٲاسومه ٲهگهری
 سهرهکی ٲاراموو به.

باژیٲرکهکی کو بشیٲین کارهکی
 تیٲدا بکهین دی ل ویٲری بم و ههتا ل
 ههر ٲشکهکا کوردستانی ژی بیٲ.
 : دروژیٲ دژواردا کی ٲشتهٲانیا
 تهکر و کی ٲشتا خو ددهٲ ته؟
ٲهٲین / بیگومان ههٲالی من ٲارامو
 و مالباتا من و کومهک ژ ههٲالیٲ
 منیٲ دلسووز ههٲوون کو بهردموام
 ٲشتهٲانیا من دکر
 : ددهمی بهلاٲبوونا وان گوت
 گوتکان ل سهر ته کارٲهدان و
 بهرسٲا ته چ بوو؟

ٲهٲین / چونکی ٲهز یا ژ خو و
 کاریٲ خو ٲشت راستم، ٲهز دهمی خوو
 بو بهرسٲ دانا تشتیٲ دروستکری و
 کولانی، تهرخان ناکهم
 : ههردهم توو بهحس ژوی چهندي
 دکهی دٲیٲ ژنیٲ مه داخازا مافی
 خو بکهن ٲهری بوچی ته داخازا مافی
 خو نهکر وهک ژنهک دهمی ٲهٲ گوت
 گوتکه ل سهر ته بهلاٲ بووین:

ٲهٲین / بی دمنگیا من شکستهٲا
 وان کهسان بوو کو وسه هزر
 دکر ٲهٲ تشته دی کیٲجی ل من
 کهن، ٲهز دی دادگهها خودی مهزن
 ههلبزیرم.
 : ته ٲاریشه دگهل دشنیٲ موراد
 ههنه ین نه .وهک ژی دهیٲه گوتن؟

ٲهٲین / کی گوتیه من
 ٲاریشهییٲ دگهل ههین، من دگهل
 چ کهسهکی تشتهک نینه ب ناٲی
 ٲاریشه و ب تنی دویراتی یا ههی بهس
 ٲهو ژی نامینیت.
 : ٲایا تو دشنیٲ موراد وهک
 ههٲرکا خو دزانی؟

ٲهٲین / ههر کهسهکی کاری
 جان و ویٲرکهیهکا باش ههبیٲ، ب
 تاییهٲی خانمان بوو من جهی خوشحالیی
 به و سهرکهفتا ههر کهسهکی ب
 سهرکهفتا خو دزانم
 : تو چاوا فیٲری زاراقی
 بهدینی بوی؟

: نهٲهٲیا سهرکهفتا ته بههرا
 ته بوو، ین کهسهک بوو؟
ٲهٲین / نزانم تا چهندا سهرکهفتی
 مه، بهلی ٲهگهر ٲهٲه بوچونا بینهری
 بیٲ و کاریٲ من ب سهرکهفتی
 ببین و ب ٲشتراسٲی ٲه ههردووکن،
 بههره ههبیٲ کار بو نهیٲه کرن
 و سهرکهفتی نابیٲ و کهسهک ژی
 ل ٲشت هز و ٲیانیت مروٲی نهبیٲ
 بیگومان کاریٲ باش پیٲشکیٲش
 ناکهٲ.
 : تاکو گههشتیه ٲی ٲاسٲی
 ته قوربانی ب چ دایه؟

ٲهٲین / قوربانی گهلهکن و
 نوکه ژی دبهردموام و گرنگ ٲهوه
 تا چهند ومستیان و شهٲ نهٲستن و
 کاریٲ بهردموام جهی باومریا بینهری
 بیٲ، من بزاقا کری ٲی چهندي ب
 دستخوٲه بیبیم.

: ٲهری گوهورینا کهنالان
 ٲهگهری وی ریکنهکهفتن بوو ل
 سهر ٲارهی، ین ل سهر ستاٲی؟

ٲهٲین / ٲهٲ تشته یی مشهیه
 دمیدیا بیٲ جیهانی دا، بهلی د میدیا
 کوردی دا تشتهکی بالکیشه و
 جودایه، ٲهم وهک ٲاراموو میدیا باشترین
 و گونجاوترین کاری ههلبزیرین و ب
 گریبهست کاردکهین، ٲهم مولکی
 کهنالکهکی تاییهٲ، ین حکومی و
 حزبی نینین، یا گرنگ بهردموامیا
 کاری مهیه و پیٲشکیٲشکرنا وانه
 بوو بینهری ل ههر دمزگهههکی و
 کهنالکهکی بیٲ و گرنگ ٲهوه پهٲاما
 مه بگههیت و ل ههر کهنالکهکی مه
 کارکریٲ ژی مه سهربوورمکا جان
 یا پیٲشکیٲشکری.

: ٲهٲین ل سلیمانیی ژدایک بوو،
 ل ههلیٲری ب ناٲ و دمنگ کهٲت،
 ٲهری ل بهدینان دی چ کهٲت؟
ٲهٲین / من ههز ژخو جوداکرنی نه
 کریه و ههر کوژیبهکی ٲی وهلاتی
 بوو من لاندکهکه و ل ههر باژیٲر و

چەند بۆچۆنەك ل سەر ئۆزىدىن

رەسمىيەت نەھ ئۆزىدى پى رادىن؛ دزقرنە بەرى ھەزارھا سالان ل جەم مللەتەن ميسۆپوتاميا دەھاتنە پەيرموكرن، ھەروسا زى ئۆزى نە زى ھەكى داخواز دكن و نە زى قەبوول دكن بىتە ناف ئولا وان، ئانكو ئۆلەكا خورويە.

نقىسكار(نەجم ئەلومنى) زى دپەرتۆكا خوە دا (ئايىنى ئۆزىدى) ديار دكەت ئۆزىدىن ل چ سەردەمەكى دەست ز باومرا خوە بەرنەدايە، ھەر گاف ب دل و گيان و ب مال و سامان بەرھەقانى ل ئايىنى خوە كرىيە، و ئۆزىدىن زى پاشمايى چ ئۆلەن دى نىنە. (عەبدولقادر مارونسى) دىيژت: رھە و رىشالەت ئۆزىدىن ھەند دكەقنن و گەلەك ب زەھمەتە بو كەسەكى بكارەت ھەموو ئالەيت قى دىنى پەيدا بكەت، ھەتا ئەم بىژىن، ئەف دىنە يى كەقنە؛ كەقناتىيا وى ز كەقناتىيا ناسبوونا چىايى جودى يە، ديسان دىيژت: ئۆكە زى ئەم بوسلمان (ئىك ز وان بابى من بخومىيە)، دىيژت: ئۆزىدىن ز بوسلمانىيەت چۆيە، بەلى ئەز بخو قى بۆچۆنى قەت قەبوول ناكم، چونكى دقەت مروفى بەلگە ھەبن، ئىك ز وان بەلگەيىت مە زى ئەوھ كو ھىشتا دىنى ئىسلامى نەھاتى، مەسىھىيا دگۆت: ئۆزى ز ناف مە دەرکەفتە، ئەوئەت وەسا زى دگۆتن؛ (چەمچيانا) و (ئەبويانا) بوون كو ھەردوو دئەرمەنەنە، ب ئەكىد زى د جوھياتىيى زى دا (كو ئۆزىدىن كارىگەرى ل وان كرىيە) ئەف بۆچۆن ھەنە، بەلى ئۆكە زى ھەندەك ز جوھيان (يھود) ھەنە دەمى دوعايىت خوە دا، بەر ب رۆزى قە دچن و دكن، ب راستى ئۆزىدىن ز ناف ئىكى ز قان ھەموويان نەچۆيە و دەرئەكەفتە،

ب تاييەت زى ئەو قەكۆلەرەيت نە د ئۆزىدى.

ئۆزىدى ئەو كەسن بىت ل پى ئۆزى (خودى) و تاووسى مەلەك دچن، ب قى چەندى رامانا ئۆزى دبتە خودى پەرىس.

دين و ئيمانيت مە ز ويە
حەقىقەتە مە ز وي حەودىيە
كو دىيژت ئۆزى بخو خودىيە

(د. عەبدولقادر مارونسى) زى ب قى دىتتى رايە و گۆتەيە: ديانەتەت ئاريايى د ئەسل دا دىيژنى: (مەزەمىيە سنایى) جار زى دىيژنە دىنى زەردەشتى زى مەزەمىيە سنا، چونكى زەردەشتىياتى درىژە پىدانا مەزەمىيە سنایى يە؛ ئانكو زەردەشتىيەت پىشقەچۆنەكە د مەزەمىيە سنا دا ھاتىيە كرن، يان گوھۆرپنەكا تىدا ھاتىيە كرن، بەلى نە ب تەمامى وەكى ويە، ز بەر قى چەندى گەلەك جارن دىيژنە زەردەشتىيان: مەزەمىيە سنا، بەلى دەمى ئەم دىيژن (مەزەمىيە سنا) مەبەستا مە دىنى مە يى كوردان يى كەقنە، عەينى ئۆزىدىن ھەنە، دپەرتۆكىت وان بىت كەقن زى دا د گۆتەي: (ئۆزىدى) يان (ئۆزىدىت).

(دونالد ولبەر Donald vilber) دياردكەت ئولا ئۆزىدىن ئۆلەكە كەقنە، ل جزيرا بۆتان بەلاقەبوويە پشتى وەكە ئۆلەكا فەرمى ل باژارى فارس د سەردەمى دارايى ئىكى (۵۲۲ - ۴۸۶ بەرى زايىنى) ھاتىيە زانين.

ئۆزىدىن دىنەكى كەقن و دىرین ھەيە، ئەفە زى د پى و رەسمىيەت جەزنىت وان و بىروباومرىت وان بىت رۆژانە دا خويا دبت، چونكى پىرانييا وان پى و

كۆقان خانكى

ھەتا نە چەندىن بۆچۆنىت جودا ل سەر ئۆزىدىن و ئۆزىدىن پەيدا بوويە، ب كورتى ئەم زى دى ئاقرىي دەينە ھەندەكا ز وان: نافى (ئۆزىدىن) ز (يەزدان) ھاتىيە كو د زمانى كوردى و فارسى دا مانايا خودى دگەھىنت، ب نەرىنا ھەندەكان زى د سەنسكىرىتىيى دا ب مانايا (ھەزى خزمەتكرنا خودى) دەيت.

(قستنتىن زرىق) دىيژت: ئەسلى رامانا (ئۆزىدى)، ئانكو ئەوئەن ل پى خودى و مىياكەتان دچن. ھەندەكىت دن زى ل وى باومرى نە كو پەيھا (ئۆزىدى) ز پەيھا ئۆزى (خودى) ھاتى يە.

پەيھا (ئۆزىدى) گەلەك يا كەقنە و بەرى ھەزارھا سالان ب قى رەنگى (ئى، زى، دى) ھاتىيە و ل پى شپۆفەكرنا شونوارناسان، رامانا گيانى پاقز و ئەوئەت ل رىيا راست دەھشەن د دەت. لى مخابن ھەندەك ز وان كەسىت ل سەر باومرا ئۆزىدىن نقىساندى، گەلەك تىشتىت خراب پىقە كرىنە و ز راستىيى دوركەفتىنە،

ژېدهر:

۱. سەرىهست حسين: ئىزدى يەكان له ميژوي نه ته وه كه يان دا، سليمانى ۲۰۰۲.
۲. عدنان زيان: الكورد الايزيديون فى كوردستان الجنوبيه، ماجستير، ۲۰۰۲.
۳. مروان بركات: جبل ليلون، كتيبه كه ل سەر نه نته رنيتي، amude.com.
۴. ئىزدىياتى: وانه بو فيرخوازيت ئىزدىيان، چارئ سەرته تايي، چ. بژاره، ههولير ۱۹۹۸-۱۹۹۹.
۵. د. عبدالقادر مارونسي: ئىزدىياتى وهك دينه كي كه قنى كوردى، گوڤارا لالش، ژماره (۱۴)، ۲۰۰۰.
۶. دبليو. اي. ويكرام- ادكار. تي. اي. ويكرام: مهدي البشريه، الحياه فى شرق كردستان، ترجمه: جرجيس فتح الله، اربيل ۲۰۰۱.
۷. سه عيدي سلو: ئىزدىياتى و نه ته وا كورد (ناميلكه)، دهوك، ۲۰۰۱.
۸. دحام عبدالفتاح: قراءه فى كتاب (السريان و كردستان الكبرى)، الايزيديون ليسوا سريانا اشوريين و لا هم عرب تكردوا، مجله لالش، العدد (۱۳).

ئه وروپيه كان حيساب بكرىت. (لوفورى نابو) ديار دكهت ئىزدى د سۆمهرييى دا ئانكو روڤا پاقر، و ميژوويا قى دينى ژى دزقرته ههزارى سى بهرى بوونا عيساي.

ديسان ئهو جهئ ئىزدىيان كارى ناقى وان يى ئه سلى و دروستى بمينت كو سه نته رى كوردستانى يه و هيذا كوردان بوويه، ئهو جهيت ل ژير كو نترولا حكومه تىت بيانى، وهك ئيرانى و جهيت دى، نه چار بوويه ناقىت خوه گوهورپينه وهك (على الهى- اهل الحق).. هتد، كو دهمى نوكه بهرى خوه ددمنى هزر دكهن كو بوسلمانن، ئانكو هزر دكهن: كاكه يى - على الهى- اهل الحق.. هتد؛ بوسلمانن، بهلى دئه نجاميت قه كولينان دا ره هيت كه قنىت ئىزدىياتى دى دناق وان دا ديار بن.

ب ديتا من ژى ئىزدىياتى ئوله كا سه ربه خو و پر دىرينه، ئهم قى يه كى ژى ژ رى و رسم و تيتاليت وان دزانن كو ئهو رى و رسم د ناف ملله تىت هه ره دىرين دا ل روژه لاتا نافه راست هاتينه كرن.

بهلى چى دبت پشتى هنگى ئه فان ديانه تان كارى گه رىيا خوه ئىخستبه سهر ئىزدىيان. د سهر قى چهندي را ئىزدىيان ههر ربه ناتىيا ئول و بير و باومريت خوه پاراستيه.

پروفيسور (ئهى . قى. جاكسن و ئه مبسن) د بىژن: " ئولا ئىزدىيان ژ زمرده شتىيى هاتيه، و دمىژوويا نوو دا كه تيه بن ده ستى ئىسلامى و بوويه ئه گه رى گوهورپينى". لى ئىزدى د بىژن: نه كو ئىزدىياتى ژ زمرده شتىياتى چويه، بهلكو به روڤاژى زمرده شتىياتى ژ ئىزدىياتى چويه، هندهك ژ ئىزدىيان هه تا روژه لاتى ته هران چوينه.

(مه سعود محمهد) ژى گو تيه: ئىزدىيه كان نمونه ي هه ره كو نى دانشتوانى ئهو ناوچه يه ن كه به شى (ئىرانى) له هيندى ئىرانىيه كان تيدا نيشته جيبوون، واته؛ كو نترين كوردن و له باومره دا پيش ئاقيشتا ده كه ونه وه، و دهن هاوته مه نى (فيدا) ي هيندى، و له ويش كو نتر، ئه گه ر باومرى پيش زمرده شتىيان بو پارا سترابايه؛ به نمونه ي باومرى هه مو گه له هيندى-

ئاخفتن موعجزه يه د مروقيدا

تاقىكرنى دا رابوو ب چافديريكرنا مهزى زاروكى و وى چالاكى كههرمباي نهوا دناف مهزى دا، نهجامى كارلىكى دگهل دنگاندا، رابوو ب گوهداريا دگهل دنكىت كهسييت نهنياس، دتهنجامدا دمركهفت زاروكى چ بهرسف دان نهبوو بوو فان دنگان. بهلى دههمان دم دا ههمان زاروك ب گوهلى بوونا دنكىت دمىكا خو بىي كو(ببىنيتن)، ب رنكهكى بهرچاف مهزى وى زاروكى چالاك بوو، كارلىك دگهل فى دنكىت داكرو، شوينهواريت فى تاقىكرنى زانا ههژاندن، دفتن راستيا فى كارى چ بيتن؟ گريان نيكهمين زمانى زاروكى يه كو فيردبيتن، بوو دمربينا پيدفييت خو، زانا دبىژن: زاروك د پىچ سالىت دهسپىكا زيانا دونيايى (۵۰۰۰) پهيمان فيردبن، زاروك خودانى هيزمكا خوزاي يه ل سهر ريكخستا پهقيت ههرهمى، بلنداى بو دانهرييه كو ب فى رهنكى ريز ل مروقى گرتيه و نهف شيانه داينه مروقى، بهلى ل قيره يا گرنك نهوه جهى داخى يه ل دمى مهزن بوونا فى زاروكى بو دزايه تيكرنا چيكرى خو و تيكدانا نهردى و نهيا خودايى ب دسهلات و كار بنهجه دكهن، ههروهكى خودايى مهزن دبىژيت:

(يا ايها الانسان ما غرك بربك
الكريم (٦) الذى خلقك فساوك فعدلك
(٧) فى أي صورة ما شاء ركبك
(٨) الانفطار(٦_٨).

. ئانكو نهى مروقى چ تو د سهردا برى؟! چ وهل تهكريبه ومكى پيدفى قهدرى دانهرى خو نهزاني؟ نهوه خودايى بىي كيماسى و راست و دروست تو چيكرى (ههمى نهدام ل جهى وانى تاييهت دانان داكو كار و فرمانيت خو ب چالاكى بكن و نهوه نهداميت كو دجوتن قهباره و دريژى و رهنكى وان ومكى نيكه، ژبلى كو هاريكاريهكا تمام ههيه دناقههرا واندا و ههمى دهاريكارن) نهوه خودايى تو دويتهكى ليكدايى دا تو چيكرى.

پهياما (قورتانى) دا بو دمقى پهياما ئيلاهى بهرسفا فى پرسى دبىنين ل دمى بهحسى وى ريزى دكهن كو خودايى بالا دمست ل مروقى دگريتن: (ولقد كرمننا بنى نادم وحملناهم فى البر والبحر ورزقناهم من الطيبات وفضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلا (٧٠)) الإسراء (٧٠) ئانكو/ سويند ب خودى، مه ريز ل عهياى ئادمى يا گرتى، (زانبارى و زيرمكى، بهژن و بالهكا ريك و پيك و جوان مه يا دايه ههوه) و مه نهوه دهشكاتى و ئاقى دا بيت ههلگرتين و گيراندين (مه شيانا دايه ههوه هوين ب پييان و گهميان و ئالهتيت دى قويناغيت دريژ بىرن) رزقى پاقر مه دا وان، ب راستى مه ريزمكا پتر بوو وان دايه و ب سهر پترىا چيكرىت خو بيت دى ئيخستينه و ب بهاتر لى كرينه (ژ ههمى لاياشه داكو قهدر و ريزا خو بزاندن). مهيموينكا(شههمانزى) نهوه گيانهومره كو زانايان ب دريژيا سهد سالان پيكول كرينه كو فيركههه هندك پهيمان، بهلى پيكوليت وان ب تمامهتى شكستن ئينايه، ههرچهنده مهزى فى گياندارى گهلهكى يى مهزنه، كوما وى گهلهكى يى گونجاييه و يى باشه بو فيربوونى، دگهل فى يهكى ژى دا مهيموينكى شيانيت ئاخفتى ژى نين، خو نهشيتن زارقهكرنى ژى بكهتن. د گيانهومران دا ئاميرى دنكى ههيه، مروقى گهرى ههيه، گيانهومران ژى گهرى ههيه، بوو نموونه، گهرىا سهى ب ههمان رهنكى گهرىا مروقى كاردكهن، بهلى مروقى دشيتن ب كريارهكا بى حهزا خو ب ساناهى ب ئاخفتن، دقى ناقههينى دا گيانهومر نهشيتن فى كارى بكن، ئانكو نهشيتن باخفن. تاقىكرنا پروفيسور (وليام فايفر) زاروكى ژنوى ژدايك بووى، مهزى وى چالاك دبىتن دمى گوھ ل دنكىت دمىكا خو دبىت، نهف پروفيسوره رابوو ب تاقىكرنهكى ل سهر وان زاروكيت كو ژى وان بتى چهند روژمك، دقى

سنور عهدان نيزههيا

ئاخفتن نهوه موعجزهيا حهيههتیه، كو تا نوكهزى دگهلدا بيتن زانا دراستا وى دا د سهرسامن و ليكدانهكا زانستيانه بو فى دياردميا حهيههتى نهديتیهفه، بهلى پهياما ئيلاهى دوماهيك ژيدمر بوو ب ريقهبرنا زيانا نهفرو و سوبههى و نهوه دوھى ژى بريقه برى، ئاقرى بوو فى موعجزا سهرسورهيتهر كريبه، دا بهريخودانهكى پيكمه بو فان بهلگه و نيشانان بكهين... زانا ل دوور فى دبىژن: مروقى گيانهومر كه كو هاتيه ههبوونى پيكهاتا فى گيانهومرى ب رنكهكى هاتيه داريتن كو بشيتن ئاخفتى بكهتن و باخفتن، مروقى ب كومهكا ئاميرو پروگراميت زيندى هاتيه چيكرن، ژبهر فان دشيتن گهلهك ب ساناهى ئاخفتى بكهتن، ژ بهرفى چهندي نهف تيوره ب گومانى و مرارى ناكهن، نهگهر فيربوونا زمانى و ئاخفتن ب ريكا و مرارى بيتن، دبىتن هندك ژ گيانداران شيانيت ئاخفتن دا ههبن ومكى مهيمينكى، زانا گهلهك پرسياران دكهن، ژوانا بوچى بتى مروقى شيانيت ئاخفتى ههنه؟ گهر ليگهريانهكى بكهين د

چما خويندكاريت به رهه قيان پرسا كورتكريا.. مه لزه ما دكهن.؟

نهمه دى (زه رۆ)

به رنامه خواندننى ب ئاوايه كى دروست و دهميت خودا ل. قيره خويندكار نه چار دبیت پشت بهستنى ب كورتكريا بكهت، نهفه زى ترسه كه ژبو نه نجاميت نه زمونا و هيقييت خويندكارى دمرن دئنانا ريژميا وي بقيت يان نمرميا نه و دخوازيت، چونكه نهو هيقييت خويندكار دخوازيت ژبو پلهييت بلند كو پاشه روژا وي پشكيت ههژى ب دست خوڤه بينيت، دهما دخوازيت بيته نوژدار، نه نديازيار، يان.. هتد.. لى نه ته مامكرنا به رنامه ب ئاوايه ك تىگه هاندى كو خويندكار پيئتى ب كورتكرنا نه مينيت، يان ل وانيت تاييهت و ب هه قبه رى پارميه كى نه دشياندا بيت، دى خويندكار ژنه چارى به رمه ف كورتكريا چيتن، نه خاسمه خويندكاريت ماموستا درهنگ ژيرا هاتبن و يان شيانيت گوتنا بابته تى نه بن، يان ماموستا يه ك بيت نه شيت نهوا دسه رى دا بگه مينيت، گه له ك جارن ماموستا هه نه و دمرچوو پيئت پليت بلندن، لى دگوتنا وانه ي دا دلاوازن و رمنگى گه هاندنى دمه ژيى خويندكارى دا له نكه يان نه شيانه.

ب هزرا من، جارنا دييژم چما سالييت شيستا و پيدا هه تا گه يه نو تاژى، خويندكارى پشتا وي ب ماموستاى دمكوم بوو، چونكه ماموستاى ب گه هاندن و شيان وانه ددا بيكو كورتكريا بكار بينيت، به لكو هه مى كوژييت په رتوكى دا دهاته شروقه كرن، و ل داويا سالى به رنامه ب داوى دئنا و دشيا (وانيت دمرقه) و نه ل چاخى فه رمى دا، ئانكو پشتى دموامى ماموستاى خويندكار دئنان و ژده ستپيكا په رتوكى شروقه دكر و هه مى ئالييت ب گرئك و گران ماموستاى شروقه دكر و خويندكارى و مردگرت، سه رمراى وي ئاقاهى تى ژبو يه ك خاندنگه هى بو ماموستاى دشيا ل دميت قالا و پشتى دمواما فه رمى وانا بدمت و بى به رامبه ر.. (لى نهو وانه ييت ب قى ئاوايى ب پارميه) چ ل خاندنگه هى، يان ل مالا.. وه لى يى هه يى ماموستاه دى گريت و يى نه يى دى ل كورتكريا گه ريت، جارنا زى يى نه خاندنى تى ل دى ل كورتيا گه ريت..

نه فجا وه كو من ديتى و پيدا چوون ل پرانيا كورتكريا كرى به رنامه خواندننى نافه گريت وه كو دريژمدان و نموونه و راهيپهان، تى فه ريژه كا كورتكريبه ژبو په رتووكى.

پرسه كه ژبو به رسقدا نا جهيت شووله ژى، پرسه كه ژپه رومردى دكهم، نه رى گه لو كيش دروستره (به رنامه دهمى خودا به يته ب داوى ئينان و ل ديفرا پيدا چوونى ماموستاى ل سه ر هه بيتن و به رسقيت خويندكارا هه بيتن ژبوو خالييت نه شروقه كرى، يان، نه دروون ژبوو تىگه هشتا هه مى بابته يت خاندنا سالى.

ل قيره دى رولى ماموستايى دلسوز و خه مخور ژبوو گه هاندنا بسپوريا خو دمه ژيى خويندكارى دا دى خويا بيت دهما نه نجاميت نه زمونان دهين و ريژميا دمرچوونى دمر دكه فن.

كورتكرى چما؟! دهما ماموستا دقى قوناغا خاندنى دا دبووريت و گه له ك ئاسته نكييت گه هاندنى دبنييت، ژوان ئاسته نك و نه گه ران:

1/ خاندنگه ه نه ب تى يه، به لكو جووته، يان سى يه دگه ل خاندنگه هيت دى، دمم كورت دبیت، قالا كرنا خاندنگه هى، يان چولكرن دهمى فه بردا.

2/ ماموستا هه نه ل دوو _ سى خاندنگه هان وانا دييژن، لهوا هه ر زوى دخوازيت ژخاندنگه هى بچيته يه كا دى.

3/ ماموستا هه نه ب نيقا دهمى دميينيت ل خاندنگه ها خو و نيقا دى ل خاندنگه ها دى ب دوماهى دئنييت، ئانكو نه ماموستا ل قيره هه ردم يى به ره فه دشه ش روژيت خاندنى دا، لهوا ماموستاى دم ناميينيت ژبوو شروقه كرنا بابته يت خو و دگه ل خويندكارى به ردموام بيت، نه فه زى نه گه ره ك كارتيكه ل سه ئاستى خويندكارى و وه رگرتنا بابته تى.

4/ دما له زاتى دكه فيته دبواري ب دوماهى ئينانا به رنامه ي ل دويف ژفانى نه خشه و پلانيت وانه گوتنى دبيته نه گه ره ك ژبوو نه تىگه هشتا بابته تى ژئاليى خويندكارى فه.

5/ ژئاليه كى ديه نه ف دياردا (كورتكريا.. مه لزه ما) ب پشته فانيا ماموستايان فه، دما دبيته نه گه رى نه شروقه كرنا

گوندکی سمایلی دیروکا قہشارتیا بامہرنی

کارزان محمد بامہرنی

کو ناقیٹ جہا ل کوردستانی ہەر ژ کہفن ب مروفا قہ ہاتینہ گریدان، نہخاسمہ ئەو کەسی وی گوندی ئاقا دکەت، وەک ئیسفکا، حەسەن ئاقا، براھیم زلا... ہتد، ئەم ب دویر نابینین کو ناقی قی گوندی قہگہریتہ سەر ناقی کەسەکی کو ئەف جہہ ئاقاکریبت، ناقی وی زی (ئسماعیل)

دیپکقہ گریداینہ، رەنگی وان گەلەکی سادمیہ، ژ بەریت ئاقی ہاتینہ چیکن زیدمباری ب کارئینانا ئاخی وەکی ماددی نیسەک، کۆمەکا مەزنا داریت مازی و بەری دناقدا شوین بووینہ و مروف دزانیت کو ژ میژہ ئەف گوندہ ہاتیہ چولکرن. ریزیت خانیت قی گوندی ہەتا شەش ریزا دیارن و ئیک ل سەر یی دی ہاتیہ ئاقاکرن، پتیرا خانیت وان ژ ژورہکی یان دویت بچویک پیک دەیت. کۆمەکا دی یا شوینوارا بەرچافی مروفی دکەفن، وەکی جوہنی کو بو مەرہمیت قوتانا متایی دەخل و دانی ہاتیہ چیکن، دیسان باگوردانەک دناف کافلی دا یی دیارہ، زیدمباری فەرشئ نھیژا کو ب رەنگەکی ئیسلامی ہاتیہ دانان، ژ بەر سادمییا قی گوندی ئەم ب دویر نابینین کو بو ہەیامیت بوسلمانا قہگہریت.

ل سەر ناقی قی گوندی، دیارہ

ئەف گوندہ دکەفیتہ ہندا قی شیقا سوریا ل باشووری بامہرنی، چ زیدمباری دیروکی بەحسی وی نہکریہ و نہہاتیہ قہیدکرن د پەرتوکیٹ شوینواری دا، ژبلی پەرتوکا (ئەقہیہ بامہرنی) کو ئاقریہکا بچویک دایہ ناقی وی. ئەف کافلہ گوندہ ل سەر ئاقا سپنہیی ہاتیہ دانان بو مەرہما ب کارئینانا زیدمباری زینانی زیدمباری ب کارئینانا ئەردی وی بو مەرہمیت چاندنی. ل روزہلاتا وی باسکیٹ بامہرنی و ئەرەدنایہ و ل روزئاقایی گوندی سولہہیار و کانیکانہ و ل باشووری وی دمقہرا قہکریا سپنہیہ. لسەر گرہکی بلند و ناسی و قہکری ہاتیہ دانان.

ئەگەر مروف سەحکەتہ پیکھاتا شوینوارییا قی جہی کۆمەکا تشتا دکەقنہ بەرچافیٹ مروفی، ژ وان کافلیٹ خانیت ہەرقتہ کو بتی شەنگستیٹ وان ماینہ، ہەمی

کینجا موسیقی ل سهر ژيانی

ب / همدی (همه‌زان)

موزیک وهک شانو و شیوه‌کاری پشکه‌کا هونه‌ری یه کو کارتیکرنه‌کا گرنگ یا هه‌ی ل سهر مروقی و نیشانا هه‌ستی دمرونی هه‌ر مروقه‌کی یه. گه‌له‌ک جارن موزیک‌ژمنه‌ک هه‌ست ب دلمانی یان کو دل‌نیشی دکه‌ت ل سهر بابه‌ته‌کی ژيانی یان کو هه‌ست ب خوشیه‌کی یانژی ته‌فینی دکه‌ت. ته‌فان هه‌ستان د موزیکا خومه‌دا دیاردکه‌ت و گه‌له‌ک سهرکه‌فتین ژيانا گه‌له‌ک که‌سان یان کو سهرکه‌فتن دگه‌له‌ک شهر و چه‌پاندا ته‌گه‌ری قی موزیکی بوویه کو ته‌ف موزیکه‌ک دگه‌ل دنه‌گه‌کی خوش تیکه‌ل دبوو و پالدمره‌ک و پالپشته‌ک بوویه بو مروقی یی بی هیزه د بابه‌ته‌کی دا.

دمی کو گوهداریا جوره‌کی موزیکی دکه‌ت پر ژ هیزا (Energy) دبیت، دکورین نیشین دمرونی (سایکولوژی) دبیزن موزیک گه‌له‌ک نا ئومیدان بزینانی ئومیده‌وار دکه‌ت، دمی کو مروقی چ که‌س نه‌بیت کو دگه‌ل باخفت یان کو هه‌ست ب نه‌خشیه‌کی بکه‌ت ب گوهداریا موزیکه‌کی کو ل سهر بابه‌تی وی قه‌ بیت.

دشین ته‌ناهییه‌کی ب دمه‌ت دلی خوه‌گه‌له‌ک جارن زانایین دونیایی کارتیکرنا موزیکی ل سهر گیانه‌ومران و ل سهر گه‌له‌ک گولان یا جهرباندی و نمونه دو گول وهک نیک ول جهه‌کی وهک نیک دانا بوون و به‌س بوو گوله‌کی موزیک ژی پیکر و دبیت ته‌ف گوله‌هونه‌ر کو موزیک د جهی قی دایه هه‌رو گه‌شتر لیها‌ت و یادی هی‌دی هی‌دی چرمسی و ته‌گه‌ری قی به‌س موزیک بوو دمی مروقی یی وهستیای دگه‌له‌ک بابه‌تین ژيانی دا ب گوهداریا هنده‌ک موزیکان کو چه‌ژیدکه‌ن دشیته‌ ته‌فی وهستیای ل گیانی خوه و ل هزرا خوه دوربکه‌ت.

نیک ژ ریکن نیاسینا هه‌ر ملله‌ته‌کی موزیک و ستران و جورین موزیکی نیشانا که‌لتور و رموش و تیتالین هه‌ر ملله‌ته‌کی نه، چه‌ند جوانه موزیک‌ژن ل سهر کلتور و میژوو و دیروکا ملله‌تی خوه موزیکی قه‌هینیت. گه‌له‌ک جارن ته‌م دبیین هنده‌ک که‌سان چاقلیکرنا که‌لتور و رموش و تیتالین دیتر دکه‌ن و ته‌گه‌ر ته‌ف موزیک چه‌ند یا جوان و خوش بیت به‌س وهکی تشته‌کی گه‌له‌ک یی کور و بهیز د ناف هزرو بیریت مروقی نامینیت، موزیک دشیته‌ کارتیکرنه‌کا ته‌ریتی یان نه‌ریتی ل سهر مروقی هه‌بیت، ته‌گه‌ر ته‌م سه‌که‌ینه و مرزشقانان دبیین کو موزیکین کو هیزا مروقی زیده دکه‌ت بکاردینین و مروقه‌کی دل ژ که‌ستی و نا‌ئومید دژيانا خو دا موزیکین هی‌دی و نه‌رم دبیت ته‌گه‌ری ته‌نا بوونا هزرو دلی وی له‌وا پیدقیه‌ ته‌م گه‌نجین خوه پالدمین بو فیروونا موزیکا رسه‌نا کوردی ته‌گه‌ر بقیت خوه فی‌ری موزیکا مودرین بکه‌ت یان چه‌ژ موزیکا ملله‌تین دی بکه‌ت دگه‌ل موزیکا رسه‌نا باب و باپیرا خوه تیکه‌ل بکه‌ت تا‌کو بی‌هنا کوردینیی ژی بهیت نیک ژ ساخلمترین بابه‌ت د ژيانی دا موزیکه و پیدقیه‌ هه‌ر ژيانه‌کی یه له‌وا هه‌ول بدمین ل دووق چه‌زا ئامیره‌کی موزیکی خوه فی‌ریکه‌ین پیدقیه‌کا هه‌ره گرنگه د ژيانا روزانه دا.

بوویه، به‌لی د زمانی کوردی دا ده‌یته بچویکرن و لدوماهی بوویه (سمایل). هه‌ر چه‌نده (تسماعیل پاشای) ل دوماهیا هه‌یامی میرگه‌ها به‌هدینا حوکم ل ته‌فی دمقه‌ری کریه، به‌لی ته‌م ب دویر دزانین کو بو وی میری قه‌گه‌ریت، ژبه‌رکو گه‌له‌ک که‌فتاتی پیقه‌ دیاره. ل فی‌ری پرسیاره‌ک سهره‌له‌ده‌ت و دبیزیت ته‌ری که‌نگی ته‌ف گوندی مه‌زن هاتیه چولکرن؟ و ته‌گه‌ر چ بوونه؟ دی قه‌گه‌رینه سهر رویدانیت دیروکی ل سه‌دا شازدی زاینی کو گه‌له‌ک گوندیت دی وهکی قی گوندی هاتینه چولکرن، وهکی گوندی (زیارمتا) کو دکه‌فتیه ژیریا بامه‌رنی ته‌و ژی ل سهر صینی به‌هدینا. ل ته‌فی دمی چه‌ند جار نیشیت قوتبر و وه‌باییت دژوار و بی دمرمان ب سهر خه‌لکی دا گرتیه، وهکی تاعون و سورکا، گوندکی سمایی ژی به‌هرا خو د ته‌فان نیشا دا هه‌بوو، نه‌خاسمه ته‌و وه‌باییت سالیته (۱۶۲۵-۱۶۴۳-۱۶۵۰-۱۶۷۳-۱۷۰۲ز) کو بسهر خه‌لکی دمقه‌ری دا هاتیه، خه‌لکی جه و واریت خو به‌رداینه. دیسان ل سالیته (۱۶۷۳-۱۶۷۶-۱۶۷۸ز) کولی ب سهر دمقه‌ری دا گرتیه و ته‌ر و هسک پیکه‌ دا‌عویرانه. ته‌م ب دویر نابین کو وی هه‌یامی ته‌ف جهه‌هاتیه‌ته چولکرن و نیش و وه‌باییت کوژمک ب سهر قی خه‌لکی دا گرتیت.

ژیدهر:

- ۱- مسته‌فا نوری بامه‌رنی: ته‌قیه بامه‌رنی، چاپخانا زانا، (ده‌وک-۲۰۰۴)، ل ۴۶.
- ۲- هه‌لشکافتنه‌کا مه‌یدانی بو سهر شونواریت گوندی سمایی ل روژا (۲۰۱۳/۹/۱) دگه‌ل هه‌ر نیک ژ (محمد حسین بامه‌رنی و عه‌زیز فه‌رخو بامه‌رنی).

رهوشا سهیرانگهه و سهیرانچیان ل دهقهره ئامیدیی

کوردستان ب تهقایی، نهخاسمه دهقهره ئامیدیی، جهیت بهرفهرمه و بیاف و ئاقاریت مهزن هههه بوو گهریان و گهریانکاران و ئهف دهقهره بوو دم و سالییت دریزه خه لکی بیانی و نافخو زی قهستکه نی بوو بوورانندا دمیی خوش، بیگومان حکومهتا کوردستانی ل دویف شیان و پیچیبوونی ل بهر دست پویته ب جهیت گهریانا کریه، بهلی ل دویف دل و داخازیان نه بوویه و ل دوور قی چهندی و داکو بزانی کان چ بوو قی دهقهری دفی بیافیدا هاتیه کرن، ئهف چاقپیکهفته مه دگهل نهشمین شوکری بهرپرسا نفیسینگهها پیشهیا گهشت و گوزاری ل ئامیدیی سازکریه، کو ئهف نفیسینگههه ل سالا ۲۰۰۹ هاتیه قه کرن. و ل دستپیک هیفی و داخازیت وی ئه و بوون کو نفیسینگهها وان ببیته ریقه بهری داکو بشین پتر خزمهتا سهیرانگهه و سهیرانچیان بکهن.

ئامیدیی : دهقند گوههزی

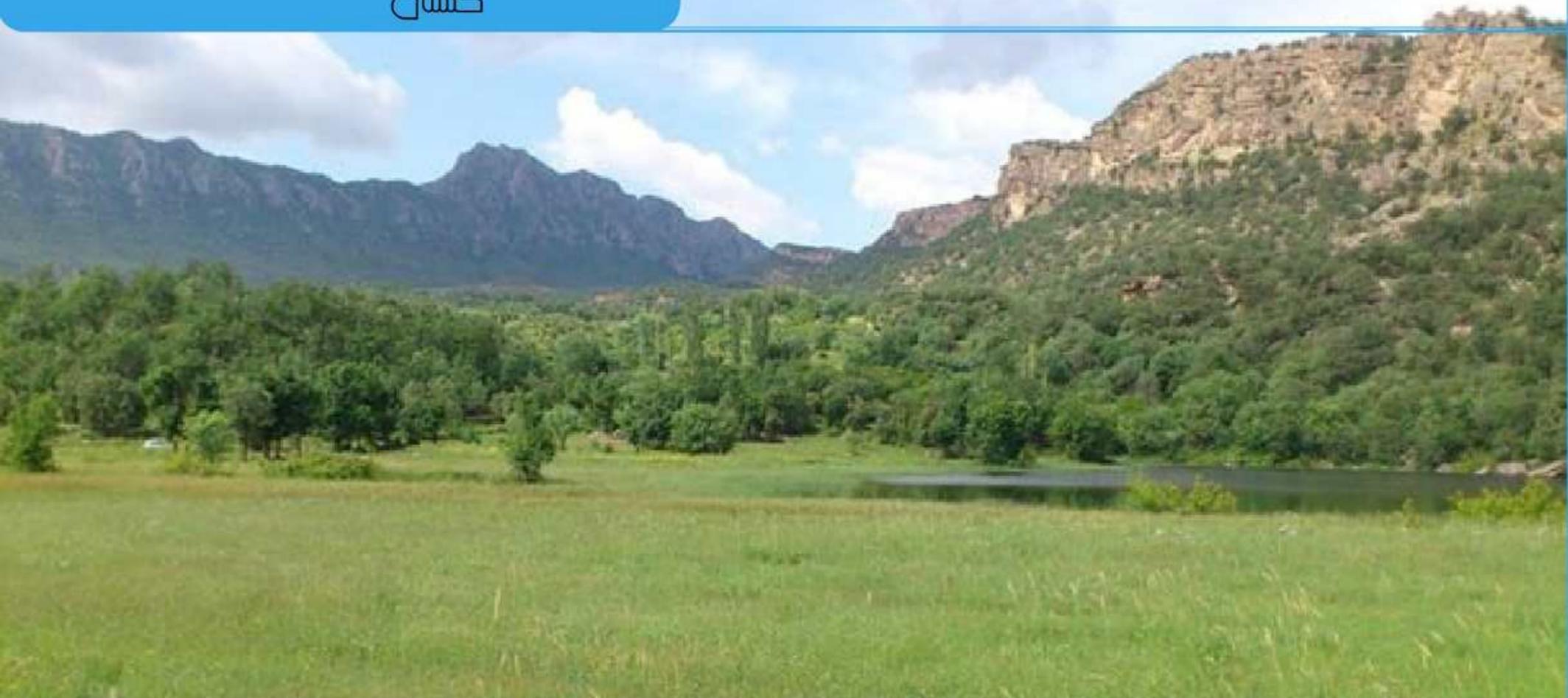
شکری دیاکر : مه بوو فان جهیت گهشتیاری پلانییت باش بیته ههین، جهیت دست ئاف و کورسی بیته داناین، راسته وهکو پیدقی نینن، بهلی دپلاندایه خزمهتییت باشتر بوو وان جهان بکهین و هیشتا دستپیکه.

ل دوور سهیرانییت دانی بهاری و وان دهقهرییت سهیرانی قهست دکهنی

خو مینا چیکرنا جهیت تاییهت بیته دست شویشتی و دانانا سهلکیته گلشی و بوو سهیرانی و گهشتیاران و دانانا کورسیان.

ژیوپتر خزمهتکرنا سهیرانگهه و جهیت گهریانا بیته دهقهری و پلانییت کاری ژبوو نویکرن و سهخبیرکرنا وان مینا گهلیی بالندا و بیاوی و سهیرانگهها قین و نافداری نهشمین

ل دوور وان خزمهتییت نفیسینگهها پیشهیی یا گهشت و گوزاری ل ئامیدیی پیشکیشی سهیرانگهه و جهیت گوزاری ل دهقهره ئامیدیی کری نهشمین شکری دبیزیت: چ دشیانیت مه دا بوویه مه یاکری، ئه م بیته شیاین نیزیک (۸) پرؤزا جی بجه بکهین و دبهردموامین ل سهر بجهکرن و خزمهتکرنا خه لکی

و بهردموام کومپانی یاوان جها پاقر دکت ههر جهی ٹاف و شهربهتیت خو قهخوارن بهرمایکیت خو ب جه دهیلن.

ل دوور ٹامارا وان گهشتیاریت سهرمدانیٹ خو ئیناینه سیلاف و جهیت گهشت گوزاری ل دمقہرا ٹامیدی گوت : دثف سالهدا تا نوکه نیڑیکی ۱۵۰ هزار گهشتیارا قهستا جهیت گهشت و گوزاری بیٹ دمقہرا ٹامیدی کریه و بتی ل روژیت جهژنا رهمهزانی ۴۸ هزار گهشتیار هاتبوون و روژیت جهژنا قوربانی ۳۰ هزار گهشتیار هاتبوون .

ل سهر کیمی و نهبوونا ٹوتیل و موتیلان ومکی پیدفی ل دمقہرا ٹامیدی و ئەو ئەگهریت ههین ل دوور قی یهکی نهشمین دبیژیت: خهلکی گهلهک داخووا تشتیت هوسا یاکری خودی حهز بکت ئەو ژی دی چیبیتن ئەگهر ٹوتیلا سیلافی ژی چیبیت و خهلکهک نوکه یی دمست دهافیژیتی و مه بتی دوو سی ٹوتیل ههبوون نوکه مه ۱۰ ٹوتیل بیٹ ههین، خهلکی موتیلیت گهشتیاری بیٹ چیکرین.

جههکی پیچهک یی خراب بووی دی چیکهین دا گهشتیاری مه بشیت پتر مفایی ژی ومربگریت و بهیتقهدانهکا باشرت بوو وان چی بیبت.

نهشمین شگری بهرپرسا نفیسینهگهها پیشهیی یا گهشت و گوزاری ل ٹامیدی داخووی ژحکومهتی دکت و دبیژیت : داخواز دکهین هاریکاریا کهرتی تاییهت بهیته کرن ل دمقہرا ٹامیدی و دگهل حکومهتی کاربکت، چونکی ئەگهر کهرتی تاییهت نه بیت حکومهت بتی نهشیت، ئەفجا ب ههر رمنگهکی بیت دخوازین هاریکار بیت دگهل مه.

ل دوور سهیرانی و گهشتیاریت سهر جهیت گهشتیاری بیٹ دمقہری دکهن نهشمینی گازندمکرن و گوت : مه گهلهک گهلهک رمنه یی ل سهر خهلکی ههین، ٹانکو گهشتیارا ههین، ئەز نزانم خهلکی دمقہریته، یان گهشتیاریت دمقہریت دینه،مه کورسیکیت داری بوو دانان هاتته شکاندن و مهیبت ئاسنی بوو دانان شکاندن، مه سهلکین گلیشی دانان پشتی هنگی ل وان جها نهمان

خزمهتکرن و دابینکرنا هندهک پیدقییت گهشتیاری نهشمین شگری دبیژیت : ل دموی گیړانا سهیرانیٹ بهاری و وان جهیت خهک قهست دکهنی ئەو تشتیت کو دشیانیت مهدا و پیدفی بوو وان جها مه دانابوونه ویړی، ومکی سهلکیت گلیشی و جهیت تاییهت بیٹ دمست ٹافا و بهری روژا ههینی دچون ئەو جه پاقردکرن و پشتی روژا ههینی ژی ئەو جهیت خهلکی قهست دکرنی دهاتنه پاقرکرن و نوکه یا دپلانیدا بوو دانی بهاری و ئەم بیٹ هاتینه ئاگهدار کرن ژلایی ریقهبهریا گهشت و گوزاری ل پاریزگهها دهوکی کو ئەم گهلهک سوپاسیا وان دکهین بوو هاریکاریا وان دگهل مهدا.

ل دوور وان جهیت گهشتیاری بیٹ بهریا نوکه هاتیه دروستکرن و نوکه هاتینه تیكدان و مینا جارا خهک قهست ناکهنی، ب تاییهت ل ناحیا سهرسنکی و دمروبهریٹ ٹامیدی نهشمین شگری گوت: بوو وان جها پلاننهک یا هاتیه دانان و دی دمست ب پاقرکرن وان هیته کرن و دی هیته سهروبهرکرن و ئەم بزانی

"باسكال مشعلانی" دى بيته نهكتهر

پشتى پشكداريكرنا چهندين هونهرمهنديت نافداريت عهرمب د زنجيريا مدرسه حب ژوان ژى هر ئيك ژ هونهرمهندان لهتيفه و هانى شاکر مروان خورى و وليد تهوفيق، نوکه بهرهم هيتهريت في زنجيري د دانوستاندنيت بهردموام دانه دگهل نافداريت عهرمب ژبوى پشكداريكرنا وان دفي زنجيريا درامايي دا ياکو دي ژلايي دهرهپتيري سوري صفوان مستهفا فه هيته نهجامدان و برياره ستيرا لوبناني "باسكال مشعلانی" ژى پشكدار بيت

ههژى گوتهي به پشتي نهجامدانا چهند دان و ستاندنا دناقبهرا ستيرا لوبناني و "باسکالي" و کومپانيا بهرهمهپتير ل دوماهيكي "باسكال" رازى بوو رولى بگيريت دفي زنجيري دا وهك نهكتهرک پشتي کو دماوي بووري دا وهك سترانيژ چهندين بهرهم بهلاف کرين

زنجيريا مدرسه حب ژ 60 خهلهکان پيک دهيت، بهحس ل چيروکيت نهفينداریي دکهت و برياره دهر خهلهکهکي دا ژيانا دوو نهفينداران بهيته پيشاندان و نهف زنجيره دي ل وهلاتيت مصر و سوريا و لوينان و تيماراتي هيته ويتهکرن وتيدا چهندين هونهرمهنديت وهلاتيت جودا جوداييت عهرمبي دي پشكداريي تيدا کهن، ژوان ژى ستيرا لوبناني "باسكال مشعلانی"

شاهجوانا ناشتيني ژين دهوكى دشيت شوى بکته

"ژين دهوكى" نهوكچا شيای ناسنافي شاهجوانا ناشتيني ل سالا 2012 دا بدهست خوڤه بينيت دبيژيت : نهزا بهرهمهفيان دکهم بهيمه کوردستاني و نوکه نهزا مژويلم کارييت خو ل نهلمانيا ب دوماهيک بينم و بهرهمهفييت خو دکهم دا بهيمه کوردستاني و ل ويړي دي کارکهم دپشکاک دي يا ناخفتيتي خودا و ل دوور وان کارو پروژهييت کو برياره "ژيني" ل کوردستاني بکته گوت: من نوکه نهفيت بهحسي چ کاران بکهم تاكو ب نهجام نهگههينم، بهلي ل کوردستاني دي کار کهم

ديسان گوت: هندهک ژ دمزگههان داخاز ژمن کرهه کو وهك بيژمرا تيلهقزيوني دگهل وان دا کاربکهه، بهلي تانوکه من بهرسقا وان نهدايه ژلايهکي ديفه ول دوور پيک ئينانا ژيانا ههقزيني و سالوخهتيت وي گهنجي "ژيني" دفيت بيته ههقزيني وي گوت : چ تشتهکي ب في رنگي د سهري مندا نينه.

وهك يا ناشکرا و بهربهلاف کو ناييت نهوا ديته شاهجوان بو ماوي ئيك سال شوى بکته و ژيانا ههقزيني پيک بينيت، وهك مهرجي شاجوانيي ل دوور وي چهندي نهري نهف مهرجه ل ژيني ژى دگريت وهك شاهجوانا ناشتيني يان نه. د بهرسقي دا ژين دهوكى دبيژيت: نهف مهرجه بتي ل سهر "فيتكي" شاهجوانا کوردستاني ههيه و دفي باري دا چ تشت بوومه نههاتيه گوتن نهف مهرجه ل سهر مه نينه.

خوشتقیی کارینا کاپوری چه ند کریاره کیت بالکیشیت

وی ناسکرا دکهت

هه ر دهمی دروستبوونا وی په یومندیا دناقبهرا ههردوو ستیریت بولیودی "کارینا کاپور" و "سهیف عهلی خان" دا چه ند سنووران بو ئیک دوو ددان ژ گرنگترین وان سنووران ماچ کرن د وان فلمیت ههو تیدا کار دکهن، ژنوکه و پیقه قهدهغهیه.

دبهرنامهیی ب ناف و دنگی هندی (کوقی کاران) دا خوشتییی "کارینا کاپوری" نهوی ب "سهیف عهلی خان" بهرنیاس ئافری ب وی چهندی کریه دهمی دروستبوونا په یومندیا دناقبهرا من و "کارینایی" دا مه گهنگهشه ل سهر وی چهندی یا کری کو ب رهنگهکهکی تهمام ناییت هه م د وان فلمیت پشکداریی تیدا دکهن ماچان بدانین، ههغه مهرجی مهبوو بوو ئیک دوو و هه م یی ل سهر ریک کهفتین، دبیت دل پیسی و غیریی وهل فان دوو ستیریت بولیودی کرییت فی بریاری بدن و دفی باری دا زی "کارینا کاپور" دبیریت: ههز گهلهکا دل پیسم و گهلهک غیریی ژ "سهیف عهلی خانی" دکهم و ژلایی خوغه زی "سهیفی" گوت: ههز غهیروم بتنی ژبه ر وی چهندی کو ههز خوشتییی "کارینایی" مه دیسان دبیریت: "کارینا" دهمی توره دبیت تهماشه ی قودیککی دکهت و دکهته کهنی و ههرووسا پهرتوکهکا ههفوکان زی دخونیت و گهلهک جارن هندهک پهیشان دبیریته من ههز د رامانا وان ناگهم ..

نوژدارى سيلاق

نوټيزم

(پشک ټيکي)

د. ناستى عبداله گيم

هاتينه هنگاقتن ب کورمکى نوټيزمى کو گهلهک ژ هيژ و شيانيت من دايه باي!!!
نهساخيت نوټيزمى ۲ ناريشهيهيت سهرمکى هه نه:

۱- ناريشهيهيت زمانى و په يقينى. ۲- ناريشهيهيت رهفتارى ۳- ناريشهيهيت هه قبه نديت جفاکى.

هه رچهنده ل پرانيا جارن نيشانيت نوټيزمى ل ژيى شيرخوري پيدا دبن، هندهک جارن زاروکى ساقا ب ناوايهک سروشتى ومرار دبیت ل چهند ساليت دستيپکى پاشى ژنشکافه دى زاروک که قيته دناف که فلوزانکهکى گرتى دا و دى شيان و زيرمکى و ژيريا خو ژدست دمت.

نیشان:

۱- لدور خو نازقریت دمى ناقى وى دهپته گازیکن.

۲- تيکه ليه کا سست و لاواز دگهل که سيټ دموروبه ر دکهت.

۳- پتريا جارن و مسا دياره کو تاگه ژ دموروبه ران نينه.

۴- حهز ناکهت بهپته ماچيکن يان هه ميپزکن.

۵- تاگه ژ ههست و حهز و فيانيت کهسى نينه ژبلى خو.

۶- حهز دکهت ب تتى ياريان بکتهت و دناف ناشوپهکى تايه تدا بژيت.

زاروکى نوټيزم درنگ فيرى ناخمتى دبیت و ئەو ناخمتن نه يا ريکخستى به و نيک ژ خاسله تيټ فان ئەوه شيانا گوتنا هندهک پهيف و هه فوکان (رسته يان) کو ل دممهکى فيرپووينى ل دممهکى پاشتر ژ دست دمن!!! گهلهک جارن زاروکى نوټيزمى هندهک سه ليقه و ناوازيټ تايهت بکار دئيت دمى دناخمت (نه دويره ناخمتنا وى مينا يا روباتان بيت!!!). ئەف زاروکه نکارن دست ب هه قبه يقينهکى بکهن يان بهردموامى پى بدن. ژلايهکى ديغه زاروک

نهساخيهکا نوى و سهردمه و نهو به لاقه دناف هه مى ملله تاندا و دهپته هه ژمارتن نيک ژ پيشيلىټ ومرارپوونى. نهساخى ل پتريا جارن ديار دبیت ل زاروکيت په ياورک (ئهويټ ژنوى رادبنه بيان)، و نيشانيت وى پتر ناسکرا دبن ل ژيى ۲ ساليى. هه رچهنده پلهيا دژواريا قى نهساخى يا جودايه ژ زاروکهکى بو نيکى دى، لى ل هه مى حالهتان شيانيت زاروکى بو تيکه لپوونى و په يداکرنا هه قبه نديان دگهل که سيټ دموروبه ر يا سست و لاوازه.

ناماريټ نوى دياردکهن کو ۸-۶ زاروکان ژ هه هزاران تووشى نوټيزمى دبن و ئەف ريژه بهردموام يا دزیدمبوونى دا و ههتا نوکه کهس نزانيت ئەگهريټ قى زیدمبوونى دزفرن بو ريکيت پيشکه قتيټ دستيشانکرنا نهساخى يانژى زیدمبوونا بهردمواما هه ژمارا نهساخان يانژى ههردوو ب هه قرا. هه رچهنده چ چارميټ بنر ژبو قى نهساخى نه هاتينه ديتن، لى چاره کرنا زوى و رژدى و خه مخوريا دايياب و سه ميانان دکاريت گوهرينهکا بهرچاډ ل نهساخان په يدا بکتهت. بو زانين ئەز نيکم ژ وان بابيت

هندهک لفينيت دووباره و سيټاره ب جه دئيت، مينا خو هه ژاندى يان زفرينا لدور بازنه يهکى يان بادانا دستيت خو و دتهر نيت دمى هه ر گوهرينهک ل دموروبه ريټ وى په يدا دبیت. ديسان دگوهشيت و رک ل هندهک لفينان دنيټ، مينا چهرخينا تايټ نوټومبيلان يان برسقينا روناھيټ گهش!!!. گهلهک جارن زارو ههست ب نيشانى ناکهت دمى تووش دبیت و نکاريت تبلا خو دريژکته و يته يهکى دناف هه ژمارهکا ويته ياندا.

هندهک زاروکيت نوټيزمى، نهخاسم ئەويټ نهساخيا وان سقکتر دمى مهزن دبن و پيدگه هه نکارن ژيانهکا نيټيک ناسايى بهنه سهرى ب مهرجهکى سه ميانيت وى بيکولهکا باش کريټ فيرى ژيانا نورمال بکهن. ژلايهکى ديغه هندهک زاروکيت دى نکارن فيرى رهفتارهکا نورمال بين و رموشا وان روژ بو روژى بهرف خرابى دچيت و کار و کرياريت پيدقى ههز و زيرمکى و ژيرى و شارمزاى فيرنابن و ژ هه قبه نديت جفاکى قارى دبن.

ريژميهکا مهزن ژ زاروکيت نوټيزمى دقهمينه د فيرپوونا پيزانيناندا و دسته لى لجهم وان يا کيمه. هندهکيت دى ژيرى يا وان دناف توخيى سروشتى دايه و هندهک جارن ژيرترن ژ هه قکويټ خو!!! ئەقيت دوماهيى زوى فيرى تشتان دبن هه رچهنده په يداکرنا هه قبه نديان دگهل که سيټ دموروبه ر کارمکى سهخته بو وان و خو گونجاندن دگهل گوهرينيت جفاکى يا سست و لاوازه. بو زانين ژى کيمهک ژ نهساخيت نوټيزمى رموشه نبيريهک و دسته ليهکا بهرچاډ ههيه و زيرمکيا وان ل بوارهکى وهک هونه رى يان بيرکاريى يان ميوزيکى يا هاتيه تومارکن.

زهیتا سیری دهرمانی دلی و لهشییه

فهكوله ریت تاقیگه هیت زانکویا ((ئیموری)) ل ویلایهتا ئەتلانتا یا ئەمریکی دیت کو کهرسته یهك دناف زهیتا سیری دا ههیه دشیانا وی دایه دلی بیاریزیت ژ نهخوشیان وهکی غازا ((کپریتیدی هایدروجین)) ئەوی بیهنا وی نهخوش ومک بیهنا هیکیت گهنی. نه دویره ل روژهکا نیریک زهیتا سیری بیته ئیک ژ دهرمانیت گرنگ ژبو کیمکرنا ئەو زیانا دگههیته دلی لدهمی قهرانییت دلی و پشتی نشتهرگه رییت دلی. بو زانین غازا کپریتیدی هایدروجین ههرچهنده یی ژهرراوی و کوژهکه ههکو ریژمیا وی یا بلند، بهلی ریژمییت کییم ژ قی غازی کو لهش بهرهم دئینیت چهند مفایه کییت گرنگ ههنه مینا کیمکرنا کولبوونی و یا پهستانا خوینی و هاریکرنا گههشتا ئوکسجینی بو زمقلهکا دلی پشتی قهرانهکا وی.

جگاره کییشان هاریکاریا پرچ وهریانا زهلامان دکهت

هندهک فهکولین هاتنه ئەنجامدان ل زانکویا تایوان و تیدا دیاربوو جگاره کییشان ئیکه ژ هوکاریت بهیز بو پرچ ومیرانی ل زهلامیت گهنج. زانا دبیژن کو زهلامیت ئاسیا ئەویت کییمتر ژ زهلامیت ئورویا تووشی پرچ ومیرانی دبن ههکه دهمهکی دریز جگاره کییشان تووشی ههویسیی دبن. فهکولین هاتبوو ئەنجامدان لسه ۷۴۰ زهلامیت تایوانی کو تیکرایی ژیی وان ۶۵ سالبوون و دیاربوو ئەو زهلامیت روژانه ۲۰ جگاره کییشان بوشاتیا پرچی وان کییمتره ژ بیته نه جگاره کییش. لدویف فهکولینی جگاره کییشان بو دهمهکی دریز رهیت خوینی ل چهرمی سهری لاواز دکهت و دئهجامدا پیقازوکیت موییت پرچی لاواز دبن و پرچ دومرییت.

زیده خوارنا چه رهزان ترسا نه سافییت کوژهکی کییم دکهت

گوفارا ((نیو ئینگلاند جورنال ئۆف میڈیسن)) به لاقکر کو خوارنا روژانه یا چه رهزان مهترسیا مرنی ژ ئەجامی نه ساخیان ب ریژمیا ۲۰٪ کییم دکهت. فهكوله رهکی ل پهیمانگهها ((چارلز)) دانا یا پهنجه شیریی ل ئەمریکا ئاشکراکر کو مهترسیا مرنی ژ ئەجامی نه ساخییت دلی ب ریژمیا ۲۹٪ و نه ساخیا پهنجه شیریی ب ریژمیا ۱۱٪ کییم دبن ههکو چه رمز مشه دهینه خواران ژلایی مروقی فه.

نه خوشيا شه كړي

مهسعود تاهر

هايش خو نهمان ب زيډمبونو ريژا
شه كړي دناف خوښي دا و ته گهرت
وي؟

۱- هسكبونا پيستي نه خوشي
۲- سوربونا دي مي نه خوشي
۳- بيهن تنگيه كا بلهز
۴- هاتنه خارا فشارا خوښي و كي م
ليدانا دلي

۵- برسبون
۶- چونا دستاڅا زراف گهلهك
جارا

چاره سره يا هاش خو نهمان و
زيډمبونو ريژا شه كړي دناف خوښي
دقيت نه ساخ بلهز بهي ته فه گوهاستن بو
نه خوشخاني و يا پيدفي بو بهي ته كرن
و دانانا نه سوليني، هاش خو نهمان ب
كي م بونا ريژا شه كړي دناف خوښي دا
ديار دبیت .

هايش خو نهمان ب كي م بونا ريژا
شه كړي دناف خوښي دا و نيشاني ت وي؟

۱- خاقبونا نه خوشي
۲- زمربونا دي مي نه خوشي
۳- ته زي بونا له شي نه ساخ
۴- برساتي و ههست ب لاوازيوني
۵- له رزين و رمجفين

۶- چي دبیت نه ساخ گياني خو ژدمست
بدمت ته گهر زوي نه هي ته چاره كرن.
چاره سره يا هاش خو نهمان كي م
بونا ريژا شه كړي دناف خوښي دقيت
هنده تشيت شرين بهي نه دان بو نه خوشي
ومي شهربهت يان چكليت يان هر
تشته كي شرين ريژا ياساي (نورمال) يا
شه كړي دناف خوښي دا (۷۵) هتا (۱۲۰)
ته گهر نه خوش يي له خرين بيت
يان نه ساخ بو ماوي ههشت دمزميرا چ
خارن نه خارييت و (۱۲۰) هتا (۱۸۰)
ته گهر نه خوشي خوارن خواريت.

خوپاراستن زفي نه خوشي؟
خو دويركرن ژ تشي شرين و
قهلهوي و وهرزشه كا باش و روزانه
و بهردموم و خو دويركرن ژ گهلهك
خوارني.

نه خوشيا شه كړي نه خوشيه كا
گهلهك بهر به لاقه دناف جفاكي مه دا
و لهه مي جيهاني. گهلهك جارا مروف
ههست بهندي ناكهت كو يي نه خوشه
بقي نه ساخني وهندهك جارا زوي ههست
پي دكهت، چونكي گهلهك جوريت
في نه خوشي هه نه. چيدبیت نه خوشي يا
بوماومي بيت (وراي) يان زي چيدبیت نه ف
نه خوشيه ژ بهر قهلهوي پيدا بيت- نانزي
نشا شه كړي هاتبيته ژنكا دووگان
كو بقي ريكي زي پيدا دبیت. نه م
دشيين بيژن نه ف نه خوشيه بارا پتر لدهف
كهسي كيشا وان زيډه يا بهر به لاقه،
نانكو مروفي قهلهو نانزي كهسي
نهورزشقان. دبیت نه ف نه خوشيه بهي ته
مروفي بو هر ژيهه كي بيت، چ زاروك بيت
يان سنيله بيت يان دانعه مر بيت.

نیشانی نه خوشيا شه كړي چنه؟
۱- تيهناتي ۲- چوونا دست ناڅا زراف
گهلهك جارا و دوهخته كي كي م دا ۳-
برسه كا گهلهك زيډه ۴- كي م بونا كيشا
نه خوشي ژ بهر ته گهرت نه ديار و نه نياس
۵- وهستيان ۶- شاشيا ديتي (كي م ديتن) ۷-
نه چي بونا برينا ددمي خودا وهك (ههودانا
پيستي و گولجيسكا و بوريت ميزي).

دوهيندبونا نه خوشيا شه كړي
بلندبونا ريژا شه كړي دناف خوښي
بو ماويه كي دريژ دبیت ته گهرت:
۱- نه خوشيا چاڅا (تي كچونا شه به كي
و ناڅا سپي).

۲- ههودانا گولجيسكا.
۳- نه خوشي دلي.
۴- بلندبونا فشارا خوښي.
۵- بلندبونا ريژا دوهني دناف خوښي
(كوليسترول).
۶- نه زوكي.

دي چ هيته رويدان ته گهر ريژا
شه كړي زيډه بيت يان كي م بيت دناف
خوښي دا؟

دهرمان ژ نه لندي ديروكي ههتا نه ثرو

د. ناستي عبدالله كيم

بهره اي

چيروكا نياسينا دهرماني و
دهرمان كرن لجه م مروقان چيروكه كا
دوير و دريژ و پري رويدانه، كه قاله كي
تري ديمه ني ت دلغه كهر و دلئيشه،
شانويه كا پري لقين و بزاف و خهبات و
له باته، شهره كي دژواره دنافه را مروقان
و نيش و ژاناندا. باومرناكهين مروفي
كه فن پشتي مه ژي خو دا يه كاري
تشتهك نه فراندبیت بهري دهرماني، لهوما
نه ف هه ژمارا مه زن يا نه دهرماني ته م
لهر دهستان دبينين و ناقيت وان دبهي زين
و مفا و زياني ت وان دزانين نه جامي
سهربورمه كا كوير و دويره كو ده مان
هزار سالان فه كي شاي. هندهك ژ
دهرمانان دستي و مراري يي گه هشتي و
هاتينه سه قاكرن و هوسين مينا داسي
داكو باشترين كار بكهت و هندهك
ژي وهك خو ماینه ب دريژا هيا ديروكي،
نانكو چاوا باب و باپير و بابكالي ت مه
نياسين و بكار نينانين.

دهرمان كو مه رم ژ په يدا بوون و
نياسين و بكار نينانا وي چاره كرنا
هندهك نه ساخ و نيش و ژانايه گهلهك
جاران يي بي زيان نه بوويه و ناريشه
لپه ي خو هيلايه كو مرن نيك ژوانه و
كريتي ت زكماك نيك دي يه.

نه م دكارين دهرماني بدمينه
نياسين و بيژن: هر كهرسته يه كي
بهي ته بكار نينان ژبو دستيشان كرنا

میکروبان دناڤ له‌شی دا دکورژن و مروقی ژ نه‌ساختان قورتال دکهن و هندهک کرما ژناڤ هناڤان دمرديځن. هندهک دمرمان دهیته بکارئینان بو دستتیشانکرنا نه‌ساختان مینا دمرديځ شه‌کری و ئیشا زراف و دووگیانی. هندهک دمرمان له‌شی مروقی قهرمبوو دکهن دمیځی قیتامین یان هورمون یان که‌رسته‌ییٔ خوارنی دناڤدا کیځم دبن. هندهک دمرمان دهیته بکارئینان ژبو پاراستا له‌شی ژ نه‌ساختیٔ فه‌گر و دیځرته ڤان دمرمانان دمق یان ڤاکسین، مینا ڤاکسینیٔ سورکان و بنگوهکیٔ و قورباجیٔ و خنده‌کوکئ و میرخچکان (شه‌رمپیلکان) و فالنجا زاروکان و هودانا جگه‌ری یا ڤایروسی و تیڤویٔ و کولیرایٔ. قورچا دمرمانیٔ ته‌وا دهیته دان ژی یا جودایه ژ دمرمانه‌کی بو ئیکی و ژ نه‌ساخته‌کی بو ئیکی و ژ مروقه‌کی بو ئیکی دی و پتیریا جارن ته‌و قورچ ددمته لدویڤ ژییٔ نه‌ساختی و سه‌نگا له‌شی وی و رموشا وی یا ساخله‌می. هندهک دمرمان قورچا وان دهیته پیڤان ب چهند گرامه‌کان هه‌رروژ و هنده‌کیٔ دی

۹-هندهک دمرمان لقین و تیڤکچوونا رویڤیکان زیده دکهن، له‌وما زکچوونیٔ په‌یدا دکهن، و هندهک ویٔ لقینیٔ کیځم دکهن و مروقی قه‌بز دکهن. ۱۰-هندهک دمرمان ریژمیا شه‌کریٔ دناڤ خوینیٔ دا زیده دکهن و هندهک ویٔ ریژمیٔ کیځم دکهن. ۱۱-هندهک دمرمان په‌ستانا ((افشارا)) خوینیٔ زیده دکهن و هندهک کیځم دکهن. ۱۲-هندهک دمرمان بورپیکٔ بای فره دکهن و هنده‌کیٔ دی ته‌نگ دکهن. ۱۳-هندهک دمرمان ریژمیا هیموگلوبینیٔ دناڤ خوینیٔ دا کیځم دکهن و هندهک زیده دکهن. ۱۴-هندهک دمرمان تفا دمقی زیده دکهن و هندهک فه‌ریژا تڤیٔ کیځم دکهن و دمقی زوها دکهن. ۱۵-هندهک دمرمان دمرونیٔ مروقیٔ هاویش دکهن و خودانیٔ نارام و ته‌نا دکهن و هندهک مروقیٔ دته‌رینین و دنازینین و دمرونیٔ ویٔ تیڤک دهن. هندهک دمرمان ئیش و ژانیت له‌شی کیځم دکهن و هنده‌کیٔ دی

نه‌ساخته‌کیٔ یان چاره‌کرنا ویٔ یان خوپاراستا ژ دمرده‌کی. جوداهیه‌کا ئیکجار مه‌زن و ب به‌روبیاف دناڤه‌را کار و کارتیٔکرنا دمرمانان لسه‌ر له‌شی هیه. بو نمونه: ۱-دمرمانه‌ک دکاریت زمڤله‌کا مالچویکی ب بزقینیت و ئیکیٔ دی ب ته‌پسینیت. ۲-دمرمانه‌ک دکاریت ئانه‌هیا ژنیٔ بکته د دووگیانیٔ دا و ئیکیٔ دی ریٔ لبه‌ر دووگیانیا ویٔ بگریٔ. ۳-هندهک دمرمان زمڤله‌کا دلی بهیژ دیځن و هنده‌کیٔ دی لاواز دکهن. ۴-هندهک دمرمان بیبیکا چافی فره دکهن و هنده‌کیٔ دی ته‌نگ دکهن. ۵-هندهک دمرمان هاریکاریا خوینیٔ دکهن زوی ب جه‌مسیت و هنده‌کیٔ دی جه‌مسینا خوینیٔ گیرو دکهن. ۶-هندهک دمرمان دلرابوونیٔ دزوخینن و هنده‌کیٔ دی دلرابوونیٔ د راوه‌ستینن. ۷-هندهک دمرمان میزیٔ زیده دکهن و هنده‌کیٔ دی کیځم دکهن. ۸-هندهک دمرمان خه‌ویٔ دئینن و هنده‌کیٔ دی خه‌ویٔ قه‌دره‌فینن.

قورچا وان نه پتره ژ چه ند پارچه یه کان ژ ملیونی ژ گرامی.

ل سهردمیټ بووری ژ دیروکی ټیټیټ فهگر دبه ربه لاف بوون ل ههمی جیهانی و ب ناوایه ک دروندانه جانی ملیونیټ مروقان دبراند و دبوونه سهدما ټاتافیټ گران و کارمساتیټ دلته زین. ټهف دمرمانیټ مروقان ټهفراندین و ټهفرو به رههف ل بهر دستیت مه شیاینه لهشی ملیونیټ مروقان ژ کیلب و پهنجیت نه ساخیټ فهگر ((و نه فهگر)) قورتال بکن و هاریکاریا مه مروقان بکن بکارین زالبین لسهر دژواری و به لاقیا هندهک ژ وان ټیټان و قرفه کرن و نه هیلانا هندهکیټ دی ((مینا خوریکان و تاعونی)). بهری نوکه نه ساخیټ فهگر وهک فالنجا زاروکان و سورکان جانی گهلهک زاروکیټ بی گونه دبراند، بهلی ټیرو ب ټانهیا خودی و هاریکاریا فاکسینان ټیدی ټهف توخمه نه ساخیه نه ماینه کوژهک و مروف ب پیټنگافیټ فر بهرف کونترول کرنا وان دایه ری.

نه ساخیټ مینا دمدی شه کری و بلندبوونا په ستانا خوینی و دمدیټ دموونی مینا خه مگینی ((کابه)) و نه ټارامی نهو کهفتینه لژی کونترول نوژداران هتا رادمیه کی باش ب خیرا کومه کا مهزن یا دمرمانان کو ژلایی زانستی و زانایانقه هاتینه به رهه فکرن. ژلایه کی دیشه نشته رگه ریټ مهزن و پیټی ویره کیه کا مهزن و شارمزیه کا کیم وینه ټیرو گه هشتینه پایه کا بلند ژ په یسکا سهرکهفتی و ټهفه ژ مروف شیایه بگه هیتی ب هاریکاریا دمرمانیټ نوی و کاریگر مینا دمرمانیټ بهنجی و بیټ هاویشکهر و ژانکوژ و بیټ دژی جوریت به کتريا دراوهستن زیده باری جوریت ټافیټ سیلانی. نشته رگه ریټ

چاندنا گولچیسکان و جگه ری و دلی ټهفرو نه دبوونه راستیه کا بهرچاف ههکه دمرمانیټ نوی هاریکاریا چهقو و مهقه سیټ نشته رفانی نه کربا.

ههلبهټ ټهفراندنا دمرمانی و راوستینا لسهر کار و کریاریټ وی و شیومیټ کارتیکرنا وی لسهر شانه و خانه یټ لهشی و زانینا مفا و زیانیټ وی کارمکی سقک و ساده نینه بهلکو پیټی دمه کی دریز و زحمه ته کا مهزن و درافه کی بهرکهفتی یه هه تاکو ټهو دمرمان دکهفتی به بازاری و پاشی دناف له پیټ نه ساخی دا. گهلهک جارن دمرمانه کی هاتیه ټهفراندن پشتی رهنجه کا مهزن و دمه کی دریز و پاشی هاتیه هافیتن دناف سهلکا گلشی دا چونکی دیاربوو ټهو دمرمان مه ترسیټ لسهر لهشی خودانی یان بی ټاقلمه ی ((جنین)) یان بی په پلوژانکی ((زاروک هتا ټیک سالی)) یان بی په یاورکی ((زاروک پشتی ټیک سالی)) په یدا دکهت.

ریکا دانا دمرمانی ژی یا جودایه لدویف توخمی دمرمانی و جوری نه ساخی، هندهک دمرمان حه بن یان که پسولن و دهیټه خوارن ب ریکا دمفی، هندهک شه ربه تن یان توزن و دهیټه بشاقتن دناف ټافی دا و پاشی فه خوارن، هندهک دمرزی نه و دهیټه دانان ل زهفله کیټ مهزن بیټ لهشی، یان ل رهیت خوینی، هندهک چپکن و هنده کیټ دی سپری نه، هندهک ته حامیلن و دهیټه دانان دناف کماخی دا یانژی دناف پزدانکی دا، هندهک دمرمان ژی مه رهه م و جیلی نه و دهیټه دانان لسهر پیستی.

دمرمان و دمرمان کرن ل ټه لندی دیروکی:

بکارینانا دمرمانی یا دستپیټی کری دگهل په یدا بوونا ټیش و ژانین لهشی مروقان. مروقیټ کهفن هونه ری

دمرمان کرنی فیروویه ل چهل و چیا و ل دهمت و دارستان و شکهفتان. مروقان ل ټه لندی دیروکی پیټیټ کویه نه خوشی و ژانیټ خوب دستیت خو چاره بکته ب ریکا خوارنا هندهک گیایټ بهر دست بهلی نه نیاس. هتا ټهفرو ژی هندهک کومیټ مروقان ل ریل و دارستان ټهفریقیا و ټهمریکا دمرمانیټ خو بیټ تایبهت هه نه کو بووینه میراته ژ بابکالان هتا گه هشتینه بهر صابیټ نوی. کیم ټشت ماینه ل دونیایی مروقان ب دریزیا دیروکی نه تاقیکرین وهک دمرمان!!! فی مروقی هه ولدایه ههر ټشته کی په یدا ل ژینواری بگره ژ به رهه میټ گیانداران و هتا جوریت گژوگیایان و داروباران و توخمیټ کانزایان مروقان پشکنینه ژبو چاره کرنا نه خوشیان!!! هویرکی شاخت شقران ((مامزان، خه زالان)) و سمیټ دمواران و میزا حیټتران و پیساتیا سه و گورگان ب ټتی هندهک نمونه نه لسهر فی گوتنی!!! مروقی کهفن ب ریکیټ خو بیټ ساده و هزارا خو یا سنوردای شیایه هندهک کهرسته بیټ خورست و هیژدار ب دهستخوچه بینیت ژبو چاره کرنا نه خوشیان، ټیک ژ نمونه یان لسهر وان کهرسته یان دارا ((سینکونا)) یه ټهوا کهرسته یی ((کاینین)) دناف تیټلی ویټا هه ی و هتا نوکه دهیټه ب کارینان بو چاره کرنا نه ساخیا مه لاریا و تایټ گران!!! دیسان مروقیټ کهفن شیاینه به رفانیټ ژخو بکن ل ههمبه ر گه زتا مار و دوپشک و ته فنیپرک و میټش و موریت ژمه راوی و لهقیټ هوقیټ درونده و برین و شکمستیټ خو دمرمان بکن.

ترس ژ خوارنا ملیت مریشکا

وهه گیزان : رهفند گوهه رزی

ددانن ئەو هورمون بیټ دناڤدا و ل ملی مریشکا ددانن ، ژبهر هندی قی جهی یان ملی مریشکی ریژمیہکا بلند یا ماددی (ستیرۆید) بیټ تیډا ، قی ماددهی ژی کارتیکرنهکا خراب یال سهر ئەندامین لهشی هه ی و دبیته ئەگه ری زوی گه شه کرن و مه زن بوونا لهشی ، کارتیکرنهکا خراب یا هه ی ل سهر هورونین ناسای یین ژنان ئەوین دناڤ لهشی واندا ، ئەقهژی دبیته ئەگه ری هندی کو (مندال دانکا) ژنی زویتر توشی برین(قرحه)ی بیټ ، ژبهر هندی دقیت گه لهک ب شارمزی مریشکین مه سله حی بهینه خوارن ، چه ندین ژن ب ئەگه ری خوارنا ملین مریکا یین توشی قی حاله تی بوین ژبهر هندی دناگه هدار بن .

ل دهمی سهرمدانی دا پرسیارهک ژی کر زور پی سهرسام بوو !! نوژداری وی پرسیار ژی کر گه لوو وی چه ز ل سهر ملین مریشکا ههیه ؟ کچی بهرسف دا و گوئی بهلی ..

دویر بکهفن ژ گه لهک خوارنا ملین مریشکی ب تایبته تی ژن . مریشکین " مه سله حی " ئەو مریشکن یین هورمونا ددنی ب ریکا دهرزیی ئانکو دهرزی دانانی هه تا مه زن بین ، ناقی وی هورمونئ (STEROID) ئەف هورمونه گه شه کرن و مه زنبوونا مریشکا ب لهزتر دئیخیت ئەفه ژی ژبهر هندی دا زویتر مه زن بین و ژبو فروتتی و دافایده یه کی باش یی بازرگانی ژی بهیته و مرگرن ئەو مریشکین وان دهرزیا بو

کچه کی گه لهک هه ست ب نه رحه تی دکر ل " مندال دانکی " پشتی نشته رگه ری هکی هاته دیتن (قرحه) کو جوره کی برینی یه یا کونه ل " مندال دانکا " ژنان دا دروست دبیت و دمندال دانکی دا یاهه ی ، ئەو قرحه بو ئینا دهرقه . سه حکری یا پره ژخوینا رهش نوژداران وهسا زانی پشتی نشته گه ری دی رهوشا وی بهرف باشبوونی چیتن بهلی بو چوونین وان دور بوون ژ راستیی و ساخله میا وی پتر تی کچوو ، پشتی چه ند هه یقا ژنه نجامدانا نشته رگه ری وی روی ب روی حاله ته کی ب مه ترسی بوو ، سهرمدانا نوژداری تایبته تی خو کر کو ئەو نوژدار بسپور بوو دبیاقی نه خوشیین ژنان دا ...

كاژين فهرزنده: نهگر پشتهقانى بو كچا وهرزشان ههبيت شيانيت وان كيمتر نين ژييت كوران

خو ب دورستی بکه، ديسان ريزگرتن ل وهرزشا من بهيتهکرن وپشتهقانى ههبيت، ههرچهنده ههتا نوکه يانهيا ههوليرى ب دروستى چ پشتهقانى نهکريه، بهلى چهند بينگاقيت دى ييت هاقيتين كو نيشانا وى چهندي ددمت كو دى پشتهقانى

ديدارهکيدا كاژين فهرزنده كچا باژيرى ئاكرى و ياريکهرا تيمه تهپا دستى يا يانهيا ههولير و ياريکهرا بادمنتونى بو كو قارا سيلاف ديارکر کو نهگر دويچوون ل سهر شيانيت ياريکهريت كچ ل پاريزگهها دهوكى ب گشتى بهيتهکرن، ديسان پشتهقانى بو وى بهيتهکرن ژلايى يانهييت وهرزشى ب ديتنا من شيانيت وى دى باش دياربيت و كيمتر نينه ژ شيانيت ياريکهريت كوران، ژلايهكى ديقه ناقبرى گللهي ل سهر يانهيا ئاكرى كر و گوٲ ژ بهر نهبوونا پشتهقانى وپويتهدانى ژلايى كارگيريا يانهيا ئاكرى ب وهرزشا تهپا دستى ونه پويتهدان ب شيانيت من، نهز نهچاربووم خو ژ تيمه ئاكرى فهكيشم و بهرهف تيمه تهپا دستى يا يانهيا ههوليرى بچم، زيدهتر ناقبرى گوٲ، نهفه بوو دهمى ههشت سالان بوو من وهرزشا بادمنتونى و تهپا دستى بو يانهيا ئاكرى دکر، ب شانازى فه من ب ناقى باژيرى خو نهجاميت باش دنيان، بهلى مخابن هندهك كهسان نهقيا دستكهفتان بينن و نهقيان وهرزشا كچيت ئاكرى پيشبكهفيت، ههموو خزمهت و نهو نهجاميت من نينايين ب ههر وميى چوو، بى نيك ژ كارگيريت يانهيا ئاكرى دهستخوشين، يان پيروزياهيى بکهت، نهوا بوويه نهگر نهز نهچاريم بخول جههكى دى بگهرييم و وهرزشا

هيهتهکرن وپويتهدان ههبيت، ناقبرى نهو چهنده ژى ديارکر كو ژلايى راهينهري ههلبزارتيى ئيراقى هاتيه داخوازکرن وب هيقييا هندي يه بچيت وهكو كچهكا ئاكرى ناقى باژيرى خو ب شيانيت خو بلندبکهت، ل دووماهيى كاژيني ديارکر كو ب شانازيقه شيايه بيته نيك ژ وان كچيت دهقهرى بيته پالدمر بو كچيت ئاكرى زيدهتر خو نيزيكي وهرزشا خو بکهن و هيقى وحهزيت خو بجه بينن.

گەرتىن ھەقبەستىت يارىكەرىت تەپايى د سالا ۲۰۱۳ ل جىھانى

د ھافىنا و مرزى ئەف سالاھدا چەندىن يانەيىت و مرزى ل سەر ئاستى جىھانى بزاقىت مەزىن كرىبون ژبو ئىنانا باشتىن يارىكەران ژبو بەيىزكەرنە رىزىت خو بو و مرزى نوى، ژبو زانىنا باشتىن و گەرتىن ھەقبەستىت ھاتىنە ئىمزاكەرنە تايىبەت دخولىت ئورۇپى دا، دقى بابەتى بو خواندەھانىت ھىزا دى بەرھەفكەين و ب فى رەنگى.

• دخولا ئەلەمانىيا ئىك ژ مەزىن ھەقبەستىت يانەيا بايرن مېونىخ، دەمى يارىكەر ماريو چوسى يى ۲۱ سالى ب كۆزىمەيى ۲۷ مىليون يورۇيان ھەقبەستا باھارى ئىمزاكەرى.

• پىشتى بۇ دەمى زىدەتر ژ دو سالىت دانوستاندنى، يانەيا بەرشەلۇنە شيا ھەقبەستى دگەل ستىرا بەرازىل نىمار دا سىلما ب ۵۷ مىليون

يورۇيا ئىمزاكەرى.

• بەروفازى پىشېنىيان يارىكەرى ئەرجەنتىنى كارلوس تىقىس ب شەش مىليون يورۇيان ھەقبەستا يانەيا يوقانتوس يائىتالى ئىمزاكەرى، ئەوا بۇيە گەرتىن ھەقبەست دومرۇ ئەف سالاھ يانەيا ئىتالى دا.

• مەسعود ئوزۇل يارىكەرى ھەلبىز ارتى ئەلمانىيا بۇمبا دخولەكىت

دووماھىيى يانەيا ئارسنال يا ئىنگلىزى دا، ئەوى دياركەرنە باشتىن يارىكەرە دخولا ئىنگلىزى دا.

• مەزىن ھەقبەست د مېرۇيا تەپايى يانەيا جىھانى و يارال مەدرىد دا ئەوژى يارىكەرى و ئىلىزى كارىس بىل ب كۆزىمەيى ۱۰۰ مىليون يورۇيا ھاتىنە دناف رىزىت يانەيا شاھى دا.

• رادمىل فالكاو يارىكەرى يانەيا مۇناكو يا فرىسى وەكو خەنەكى بوو بۇ يانەيا فرىسى، ئەوژى پىشتى چار سالان رىزاقىت ئىنانا وى سەرنەگەرتىن، شيان ل دووماھىيى ب ۶۰ مىليون يورۇيان بزاقىت خو ب سەر بىخىن و بىنە دناف رىزىت تىما خۇدا.

• ب كۆزىمەيى ۶۳ مىليون يورۇيان يانەيا پارىس سانجىرمان شيا پىشتى ھەفركىيەكا بەيىز دگەل يانەيىت ئىتالى و فرىسى، ستىرا ئورگوايى ئىدىسون گافانى بىننە دناف رىزىت تىما خۇدا.

گوردەك بوو سەرۇكى ئىكەتيا ئەرەبى يا بادمىنتونى

پىشتى كۆمبونا فى دووماھىيى يانەيا ئىكەتيا ئەرەبى يا يارىيا بادمىنتونى، ئەوا ل پائەختى مەغرب رىيات ھاتىنەكەرنە ژبو دياركەرنە سەرۇك و جىكر و ئەندامىت ئىكەتيا ناقىرى، پىشتى چەندىن گەنگەشە ھاتىيەكەرنە، ب فەرمى و ل سەرچەمى گىشتى يى ئەندامىت وى ب فەرمى پىشتىوان مەجىد نادر وەكو سەرۇكى نوى يى ئىكەتيا ئەرەبى بو يارىيا بادمىنتونى ھاتە دەست نىشانكەرنە، ل دۇر فى يەكى پىشتىوان مەجىد بو دەزگەھىت راکەھاندنى خوياركەرنە كو ئەو يى كەيفخوشە و شانازى ب فى دەستكەفتى دەت، ئەف پۇستە دى بىتە باشتىن دەرگەھ بو پىشېنىخستنا فى يارى ل سەر ئاستى ھەرىمى و ئىراقى، زىدەتر سەرۇكى نوى يى بادمىنتونى ئەرەبى گوت، ئەگەرى سەرەكى يى ھەلبىزرتا من بو سەرۇكاتىيا

ئەرەبى ھات، پىشتى ھەرىما كوردستانى شىايى ب سەرکەفتىانە قارمانىيا ئەرەبى يا فى يارى ب ستوى خۇفە بگىرت، دىسان گوت زى،

من چەندىن پلانېت باش ھەنە ژبو پىشېنىخستنا و مرزى بادمىنتونى ھەروسا ناساندنا ھەرىما كوردستانى ب و مرزى بو وەلاتىت ئەرەبى.

قى باژىرى بىياسە

رەۋاندوز

رەۋاندوز ئەو باژىرى كوردى يى كو ل سالىت ھزارا ئىكى و بو چەند سەد سالىت ددوئىدا ژى ھەر يا ئاقەدان بوويە و ئاقكەرى وئ پاشايى مەزن، ئەوئ كو ئاقدار ب پاشايى كورە.

رەۋاندوز ۱۳۰ كم ژ سەنتەرى باژىرى ھەوليرى يى دويرة ژ لايى باكورى قە كو ئىكە ژ دەقەرىت چىايى و ب دىمەنىت فو يىت سىزبەندى مروقى مەندەھوش دكەت.. دكەقىتە ل سەر چىايى كورەك و نىزىك زنجىرەيا چىايى ھندىرەن. و چار كىلومەترا دويرة ژ (رەۋاندوزى ئىك ژ جەھىت گەريانى يىت پلە ئىك گەلىي ئەكويان يى ھەي، و زىدەبارى سىپەلىت زىدە بالكىش ھەكى گەلىي ەلى بەگ و كانىيىت جىدىان ھەنە، كو سالانە ب ھزاران ژ فەلكى سەرەدانا قان جەھىت فوش دكەن. ودىسان يا ب ئاق و دەنگە ب سامانچ چاندنى و سامانچ گيانەۋەرى، و د ھىتە ھژمارتن رىكەكا بازرگانى ب درىژيا چەرفان.

گهڻج و ٽاريسا جهيٽ دهه پورا اندن

قوناغا گهڻجاتي پي قوناغا ڀره ڙ مهز و هيڻيان ٽيڪ ڙوان مهزيت ڪو گهڻجى مه ب رڙهڪا مهزن تيهنى پي وئ جهيٽ دهه مپهوراندن و تيرڪرنا مهزيت فويه، ڇوهنا گهڻجى بهو دهرفه ڙبوو تيرڪرنا مهزا فو، ڇ ڪارتيڪرنا فوه ل باندوورا وان بفوه ههيه؟ ل سهر ٽابوورپي وهلاتي؟ ٽهري نه بهوونا دهه مپهوراندن ل ڦيره ڪارتيڪرني ل ٽابوورپي مه دڪهت؟ بهرسقا قان پرسان دديتن و بهوونا قان ريزداران دا فويا دبیت

دلدار نيچيرقان وي ڙي ديپزيت : بهلي

ههر دوى ده ميديا پيڪولهڪا جوانه ٽه گهر ٽهم بهحس ل سهر وي ڇهندي بڪهين ڪو ڪاني ٽهو جه ل ڪوردستاني ههين، باشه يان نه، دڦيت فهڪولهريٽ جڇاڪي فهڪولينا ل سهر ڦي ڇهندي بڪهن، ٽهري روشه نيبيريا جڇاڪي مه گههشتي به وي رادهي ڪو تو ناڦي جههڪي سيڪسي ل دهف بيني و نه بيڙن ٽهغه پي ڪافر بوي...؟ بو زانين ڪافريوونا مروقان و موسلمانن يا وان ڪهسي ڇ حهق ل سهر نينه، ٽهو تشتهڪه ب وي و خودايي ويڻه گريدياه، يا دووي ٽه گهر جهيٽ هوسا ل ڪوردستاني هاتته فهڪرن دي ڇ تشيت خراب، يان باش ل ناڦ جڇاڪي ديارين...! ٽانڪو پوزميتي و نيگهتيا وي دي ڇ بن؟ ٽهري دي رهوش ڇ ليپيت؟ و گهلهڪ پرسيت دي.

ٽابوورناسهڪ ل دوور بابته ديپزيت :

سهبارمت چوونا جحيلان بو دمرفهي وهلاتي ڙبوو تيرڪرنا جهزيت خو و نه بوونا قان جهان ل ڦيري و ڪارتيڪرنا وي ل سهر ٽابورپيا ڪوردستاني، دي بيڙن ههڪه تني ب ديتتهڪا بهرتنهڪ و ساده يا ٽابووري ته ماشهي ڦي بابته بڪهين دي گهلهڪ بيڙن نه بوونا جهيٽ دهه مپهوراندن ل ڪوردستاني ڪارتيڪرنهڪا نه ريتي دڪهته سهر ٽابوورپي مه، بهلي ههڪه

دڦيت خوه عاجز نهڪهت ٽه گهر حالتهڪي دستدرپزيي بو مالا وي روي وي بوو، ڙبهركو پهنگينا (حهزان) گهلهڪا ب ترسه، ٽهغه ڙلاي دهروني، ڙلاي ديفه پارمڪي ٽاشوپي پي دببته ڊولار وبهرهف وهلاتيت بياني دڇيت و ل ڦيره ٽهم زمرمه ندين وهك داهات و ياکو ٽهم ريگري ل قان بڪهين ههر نينه و ههر پي دڇنه وان وهلاتان، ٽانڪو مه ڇ چاره نه برني ههڪه مه بابته تيڪ نه دا بيت لهوا ٽهز دگهل هه بوونا وان جهانم و ب رهنهڪي بهرفرهه

روڙنه مه قانهڪ رمي و بوچوونا خول سهر

بابته بشي رهنكي ددهته خويا ڪرن، راسته و ٽهم ههمي دزانين ڪارهڪي خرابه گهڻجى مه دڪهت، ٽهو مهزاختا ٽهو گهڻجه ل وي جهي، يان ل وي وهلاتي دهه زپخت، بچويڪترين خرابي به ڙ لايي مادي فه، هندي ٽهم بڪهين و بيڙن يا ڙ قهستايه، چونڪه ٽهغه ڪهتوارهڪه و پي ههي و ب بوچوونهڪا من يا روڙنامه قاني چاره نابيت.

ديدار: ڪيڻي عارف

گريڪهڪا مهزنه ڙبوو گهڻجى مه، لهوا تود بيني ريتي دوير دبريت و ڙ وهلاتي دمردڪهڻيت پيڇه مهت ڦي ڇهندي، دڦيت باوهرپي بيني ڪو ههر ڪارهڪي تو قهدهغه بڪهي هندهڪ خاليت نيگهتيف ڙي چيڏبن، ٽهغه ناخفتا نڦيسهرڪي به پي ڪو پتر ديپزيت:

نه بوونا وان جها ددهمهڪي دنهه گريي دا و هه بوونا مالپهريٽ سيڪس وڪه نالان دي بيته ٽه گهري هه بوونا پهنگينا (حهزان)

(ٽهحمهه جاسم) درپزيي ب ناخفتا خوه ددهت: ل ويڙي بتني راناوستيت بهلڪو دي بيته ٽه گهري زيده بوونا تاواني و دستدرپزيان، ههڪه ل دويڦ فرويدي بچين، ٽانڪو قهدهغه ڪرنا قان جهان وهڪو مهنتق ڇ مفاي ل جڇاڪي ناهت، ههڪه زمهر نهبيت و من دڦيت بيڙمه وي زهلامي ٽولي وي ڪهسي ريگري دڪهت ڪو سوبه

نہ محمد جاسم

دوماہیکے مزاحمتہ کا زیدمتر ل سہر ساخلہمی بی زیدمباری وی چندی ہبونا قان جهان دی ناریشیت جفاکی زی زیدمتر لیکت، وہک زیدمبونا ریڑا بہردانی و نہ پیکنینانا ہفزیینی، چارہ زی بو فی بابہتی پیکنینانا ہفزیینی یہ و یا خویاہ نوکہ باری پتیا خہلکی مہ بی خوشہ و حکومتا کوردستانی زی ہاندانا وی دکہت ب ریکا دانا پیشینہیت ہفزیینی.

ل دوماہی بی فہکولہری جفاکی
نیسماعیل تاہا شاہین دیبیریت: دورور نائیتہ دیتن ئەفہ ٹیک ژ پالدمران بیت بوچوونا ژ دمرقہ ل دہف ہندک گہنجان، لی پالدمری سہرہکی ب تہخمینا من نہبونا دمرقہتیت کاری و نہبونا نیمنہی و نہبونا وختی زیدہ بی فالایہ، کو بزاف و چالاکیا گہنجان یا زیدہ ل دمرقہتیت فالاکرنی دگہریت و ل دہف مہ ئەو دمرقہت فہکری نین و ئەو بزاف و چالاکیا زیدہ دوباری ل کولان و پشتدیواران ب لہیزتا موبایل و یاریکنا کومپیوتہری و پلہی سٹیشن و ئەتاریبی فہ دجیت و بہردوماہی ل سہر فی کاری جوینہ بیزارہکی بو گہنجان چی دکہت، پستی دینت، زین و ژبارا وی د بازنی روتینہکی بی دوماہیدا دزقریت، نہچار دبیت زینا خوہ ب گوہوریت و وی گوہورینی ل فیری نابینت، خیالا وی ل دمرقہ ددت، پستی گہلہک چیروک و چیقانوکان دبہسیت، یان زین و ژبارہکا بی قہید و سانسور د فلماندا دینت لہو بہرہف وی خہیالی دجیت.

نیسماعیل تاہا شاہین

دی کورمہیہکی مہزنتری پاری مہ ہہر بو دمرقہ چیت، چونکی بازرگانی یا لہشفروشی بی بوویہ پشکک ژ مافیا جیہانی و ہندک کسیت چ ساخلہتیت مروقیہتی بی لدمف نہ فی کاری دکہن و ہندک زیت ہوجہدار کہسی لی دکہن و ل قان جهان دمنہ کاری، ٹانکو مروقی دکہنہ کمرستہ و ل بازاری دفروشن و ئەفہ زی دہمی قانون و تیتلیت نیقدمولہتیدا ہاتیہ قہدمغہکرن، ژبہر فی چندی گہلہک ولاتیت روژٹافا ومک سوید و ہندہکیت دی ئەف کارہ ب قانون قہدمغہ کریہ و سزایت دژوار ل سہر وان کسیت قان کاران دکہن

دلدار بیچیرخان

دانینہ، ہہر ژلایہکی دی بی تابورقہ و چوونا ہژمارہکا زیدتر یا خہلکی بو قان جہان، ٹانکو توشبونا ہژمارہکا زیدتر یا کسان ب نہخوشییت فہگر و ب ترس،

پیچہک ب کویرتر و بہرفرہتر سہحکہینہ بابہتی و ب تابیہتی رنگفہدانیت جفاکی و ساخلہمی و حہتا کو تابووری دی بینین کو ئەنجام نہ ب وی رنگینہ بیت گہلہک ہزردکہن، دیسان نہ مہرجہ ہہر تشتہکی ژلای تابورقہ بی باش بیت، دقت وی تشتی پیرمو بکہین، ہہکہ ہوسا بیت دقت بہری ہہمی تستان ہہمی ولاتیت جیہانی و ئەم زی دگہلدا دہست پاقیزینہ بازرگانی یا کمرستین بیہوشکەر، دی زقرینہ بابہتی خوہ و فہکنا جہیت دمبوراندنی، کو بدیتا ہندہکا ژلای تابورقہ باشترہ بوومہ، ل فیرہ دقت ئەم پرسیارہکی بکہین، چہند ژ سہدی ژ خہلکی مہ دجیتہ دمرقہ بوو قان کاران، ہہکہ ئەف جہیت ہہنی ل فیری فہبوون دی ئەو ریڑہ چہند زیدمتر لیہیت..؟! چونکہ دبیت گہلہک کسان پیچینہبیت بچنہ دمرقہ، ژبہرکو مزاحمتیت ریک و ہوتیلان و خارنی زی دقت ئەو پہیدا بکہت، زیدمباری مزاحمتیت کاریت دمبوراندنی، بہلی ہہکہ ئەو جہ ل فیری ہہن، ئەو مزاحمتیت زیدہ بیت مہ نافر پیڈای نامین و ب فی رنگی دبیت ہژمارا ئەو کسیت قہستا قان جہان دکہن ۱۰ جارکی یان ۲۰ جارکی یانزی زیدمتر دی زیدمبیت،

ہاوکار رمہزان عیسا

ل دوماہی بی کوما دہیتہ مزاحمتن بو قان کاران دی گہلہک زیدمتریت، ب تابیہت ہہکہ ئەم بزائین کو پتیا ئەو کسیت ل قان جہان زی کاردکہن بیانینہ، ل دوماہی

ئەو ژنا خو بو دشا خو کریه قوربانی

هەیفە دوسکی

گەلەك جار دقئ جھاکی دا ژن گەلەك قوربانیی ب ژيانا خو ددمت و هەست دكەت خوشیی پی دبهت، لەوا دەمی ئەقی ژنی بریارا هندی دایی بیی هزریت خو دژيانا خودا بکەت، ل دەمەکی قەدەر دەیتە گوهورین و دەم ل دەست هەندەك گوهورین ریددن بیی نهچاقه ریکری، ژبەر هندی شهەناز ئەو سەرھاتیا من قیایی بو خواندەفانا قەگیرم یا کو وژدانا مرۆفی دەهژینیت و هەستیت مرۆفی دلشینیت.

شەهناز سی هەیفە بوویە قوربانی و ئەو برینا دلئ دەوروبەران دا یا دکەلیت و زارویی، وی یی ل هیقیایا دایکا خو، وی جارەکا دی هەمبیز بکەت و گرنژینی ل سەر دیمی وان پەیدا بکەت.

شەهناز روژهکی یا دگەل زارویی خو مژویلە ل دەمەکی کورەك ب سەر دەرجا دکەفیت و ب چاقئ گری دیبژیتی من قەشیرە دی من کوژن، ل وی دەمی پستی کو شەهنازی چ ژ بابەتی نهزانی ئینا وی کوری دکەتە دقومسوری دا وەکو دینا رەفتاری دکەت بو هندی کو وی کوری ب پاریزیت، دسەر هندی را چ ژبابەتی نهزانی، پستی هنگی خەزیری وی ب ژور دکەفیت و دیبژتی ئەو کەسە کیقە چو؟ ئینا ئەو ب دیتنا چاقا دترسیت و ب چاقا بەری خو دمتە دەرگەھی قومسوری و یا ترسیت نەکە پی ب حەسیت، پستی کو خەزیری وی قەستا قومسوری دکەت وی کەسی تیدا دبینیت، ئینا بویکا خو گریددمت و دیبژیتی ئەقە

ژبەر تە یی هاتی بیی بزانی کە ئەو کوری ب ژور کەفتی ژبەر کی هاتی، لەوا شەهناز دیبژیتی مام تە چەوا دقیت وی بکە، بەلی شەهنازی نهزانی کو خەزیری وی چ ل بەرە، ژبەر هندی شەهناز رک بەری خو دمتە خەزیری خو و وی کوری و دترسیت، چونکی نزانیت بابەت چیه، لەوا بی دەنک دەمینیت.

پستی کو ل وی دەمی کور دەرەفیت و ژ دەستا خلاس دبیت شەهنازا هەزار دەمینتە دەستان دا و بتتی دکەتە گری و دیبژیتی ئەقە چ بابەتە و چ ئەگەر هوین بو و من پی ناحەسینن، خزیری وی دەرگەھی لی دگریت و وەکو دادگەها بریاری ددمت، ئانکو دادگەهەکا نیر دکەت و زارویی وی ل پشت دەرگەھی دکەنە گری و دیبژتی دایکا مە ئینا خەزیری وی نهقییت خو دبهتە خار و دیبژیتی دایکا وە یا چویە خەستی!!!

خەزیری وی تیلەفونا برایی وی و بابی وی دکەت و دیبژیتی خویشکا وە کەسەکی ئینایە دژورقە و بابەت هوسایە، ئینا برایی وی دیبژیتە بابی خو بەری بزقەم ئەو یا کوشتی بیت، ئینا بابی وی دیبژیتی وەرە بچین جەهەکی دەمی و مدبژیتی کچا وی شەهناز ئەوا دزانی کو دی خوینا وی هیتە ریتن، ب تتی دیبژیتە بابی خو باب زەلامی من هەمی زیری من بیی فرۆتین، دەست دەهافیزیتی گوهارکیت خو ژ گوھی خو دکەت و دیبژیتی ئەقە گوهارکیت منن دی بو زارویی من دەنە ب هەندەك جلاکان و ئەقە هاقینە دا کەس بەحسا وان نەکەت، چونکی دبیت بیرا وان نەهییت.

پاشی بابی شەهنازی دکەتە دترۆمبیلی دا و دبهتە چیاہەکی و دنهالەکی دا و پاشی ل ویری بەری ب کوژیت دەستی وی دشکییت پاشی پی وی، داکو ئەو بزاقا رەفینی نەکەت، بەلی شەهناز دیبژیتە بابی خو پشتراستبە ئەز نا رەقم و پاشی باب بیرا خول گووتنا کوری خو دئینیت یی کو گووتی هەتا دزقەم پستی چەند دەمژمیری دی ئەز وی ساخ نەبینم. دیسا هەقژینی شەهنازا هەزار دیبژیتە بابی خو یا تو دیبژی دی ئەو بیت دیارە ئەو ژی پی ل وژدانا خو دانیت، ئەو ژی ئەو قیانا شەهنازی بو هەمی دکەتە دبن پیی خو قە و خیانهتی ل هەقژینا خو یا کو بەردەوام دگوتی ئەز بوو تە باب و برامە و هەمی کەسم.

خەزیری شەهنازی و بابی وی دبهنە دنهالەکی دا ل چیاہەکی و شەهناز خو بەرەقەدکەت داکو بابی وی ب دەستی خو وی بکوژیت، ژبەر هندی ل وی دەمی شەهناز بەرەف سزایەکی نە چاقەریکری دچو بەری خو دمتە چاقیت بابی خو، دیسا خەزیری وی ژ دوور دیبژیتە بابی شەهنازی دلئ خو نەهیەلە پیقە دقیت نامویسا خو پاقر بکە و ل وی دەمی ئەقان ئاخفتا کەلا کەمبی دلئ بابی ویدا تژی دکەت و نەشیی ل سەر خو زال ببیت، ژبەر هندی ئەو بەری گولەیا دمتە سینگی شەهنازی و چار گولەیان ل سینگی وی ددمت و پاشی شەهناز دناف گوومەکا تژی نەخوشی و هزری، جودا دژیت چونکو ئەو تا وی دەمی ژی نەشیی بەرەفانیی ژخو بەکەت، بتتی ہزر دکر دیارە تشتەکی بوو هەمی و دی ل قوناغا دوماھیی ژ سزایی هیتە قورتالکرن، ژبەر هندی ب مخابنی قە ئەو دەیتە

چهند ريڪ بوو فيربوونهڪا باشتر

نهرڪان هيٺوئي

ل سهر بڪه و پاشي هزارا خول
سهر بڪه، ڪانئي دي ڪهنڪي و
ل ڪيري ب ڪير ته هيئن.

۳ - ل سهر بابهتي دگهل
ههڦاليت خو گهنگهشي بڪه
و پيشنياريٽ وان ومريگره(هر
سهرمڪي ٿاقلهڪ يي تيڏا).

۴ - نهگهر دقي ڪاريدا ته
شڪهستن خار، بي هيئي نهبه و
بهردموام به ل سهر ڪاري خو.

۵ - پتر پشڪدار به دڪاريت
ب گروپ، و ههولبدنه ٿندامهڪي
چالاڪي وي گروپي بي.

۶ - بلا ته باومري ب شيانيت
خو ههبيت، چ جارا ڙ بهر وان خاليت
لاوازيٽ ل جهم ته هه، گازندا
ڙ خو نهڪه. ههولبدنه هيدي هيدي
چاره بڪه.

۷ - بهردموام ل دمف خو دووباره
بڪه و بيڙه ٿهز دشيم.

۸ - ڙهه لگرتنا بهرپرسيارميتي
نهرمڦه و نهترسه.

۹ - چ جارا خو دگهل ڪهسيٽ
ديتر ههڦبهه نهڪه، چونڪي هر
ٿيڪي زانين و شيانيت تايهت ب
خوڦه ههنه.

۱۰ - ههول بده شيانين خو
بنياسي و وانا ب هيڙ بڪه.

۱۱ - خو دوير بگره ڙ ڪاريت
بهريه لاف و بي مفا. ههردم
ٿهنگامدان و خو مڙويل ڪرن ب
ڪارهڪي، يان دوو ڪارا بڪه
ٿهرك ل سهر خو.

چ پيٽهڦيٽ مهرم ڙ خواندنئي فير
بوونه، مروڦ ڙبوو هندي دخونيت
داڪوهندمڪ تشتان فير بيٽ وڌريانا
خويا روڙانهدا ب ڪار بينيت، بهلي ٿهو
زانياريت مروڦ ب ريڪا خواندنئي
ومردگريت و فير دببت، مهرج نينه
مروڦ ل دممهڪي نيزيڪ پيڏقي پي
ههبيت، لهوا مروڦ وان زانياريا د
بيردانڪا خودا ههلدگريت داڪو
ل دممي پيڏقي ب ڪاريت مفاي ڙ
وان زانياريا وم بگريت، بهلي ڙبوو
هندي داڪو ٿهو زانياريت دمهڙي
مروڦيدا ڪومڦهبوي ڙبيرا مروڦي
نهچن، پيڏقي ب هندمڪ ريڪا ههيه،
داڪو مروڦ بشيت ب باشترين
رهنڱ وان زانياريان ب ڪار بينيت.
ههچهنده ددما خاندن و فيرييني
دا رهنڱه ل دمستپيڪي توشي
هندهڪ ٿاستهنگان بين و ٿهم
نهڪارين وي بابهتي ٿهم دخونين
وهڪو پيڏقي دمهڙي خودا ڪوم
بڪهين، بهلي ناييت خو بي هيئي
بڪهين، ٿهڦ خاليت خواري ڙبوي
فيربووني گهلهڪ ب مفانه:

۱ - تينوسهڪا(دهفتهرهمڪا)ت
ييينيا يا تايهت پهيدا بڪه و ٿهو
بابهتيٽ ڪو تو ههست پي دڪهي
دي ڌريانا خويا روڙانهدا پيڏقي بيئي
تيڏا توماريڪه.

۲ - پشتي تومارڪرنا وان تييينيا
،چهند جارهڪا بخوينه و پيڏا چوني

سزادان ب ڪوشتهڪا توند و بي
ٿهگهر.

هر وسا پشتي ههفت روڙا
ڪهلهخي وي دمينته ل ويڙي و ڙنوي
دايڪا وي دبيڙيت ههوه ٿهز دسهردا
برم و من ڙ نهومي دستي خول
قورٿانئي دا و من گوت ڪچا من
نهيا باشه، لهوا ٿهو يا بزافي دڪهت
بڪهت شڪيات و دبيڙيت يان
هوين دي چن، يان ٿهز دا ڪهلهخي
ڪچا خو بينم ڙبهركو هر شهڦ
دهيته خهونا مندا و دبيڙيت ٿهزا بي
گونههم،

پشتي ڪو ٿهو پيڪڦه دچن
ڪهلهخي وي دئين ل بهر ههتافي
گهلهڪ بي سهرؤ بهر لي هاتيه و بي
دلوقاني بو ماوي ههفت روڙا ل ويڙي
دهيلن، پاشي دئين و ل جههڪي
دي قهدهشيرن، تاڪو نوڪه ڙي هر
دو زارويٽ وي يي ل هيڦيا دايڪا
خو ڪو بزقريته قه ڙ نه خوشخاني،
چونڪي ب وي ناڦي بريه ڪو دي
بو زقرينن، دسهر هندي را نوڪه
بابهڪ ڙي ههيه ٿهو روڙانه دهيه
ٿيشان، چونڪي وهڪو دايڪ ٿهو
دلوقاني پي نابهن، دميڪا شههنازي
ڙي توشي نه خوشيا دمروني بوويه و
بابي وي ڙي دياره هيشتا يي ڪهيف
خوشه و سهربلنده ڪو ٿهوي ميڙاني
يا ڪري و ل ههمي جهان وهسا خوه
دئينته دم ڪو نامويسا خوه پاقر
ڪريه. چونڪو شههنازي خو بوو
دشا خو دڪهته قوربان و دشا وي
ڙي خو بيڏهنڪ دڪهت و پشتي چهند
ههيفان ٿهو ٿيڪسهر ڙ ههڦڙيني
خو دهيهته بهردان و ديسا خويشڪا
وي ڙي يا دويي شوڪري ٿيڪسهر
دهيهته بهردان نوڪه هر دوك ل پيش
چاڦيٽ بابي خو نه ٿهو بابي قيايي
بي ٿهگهر و دويشچون بويڪا خو يا
دايڪا دو زارويا بڪوڙيت.

پویتہ دان ب پەروەردەکرنا زارۆکان

دکەت، گریډایی وی گوتنا خو بن نەك تنی ژبو رازیکرنا زارۆکی خو هەتا باب ل مال دەردکەفیت داب دیندا نەگریت ببیژیتی نەهیی دی بوته فلان تشتی کرم، یان، کو هاتمهفه دی ته بمه فلانه جهی، پشتی زارۆک رازی بوو دەمی باب، یان دایک دزقریتەف مال ئەو تشت بو زارۆکی خو کری بیت، یان زارۆکی خو ببەته وی جهی گوتیی، ئەگەر نە دفی حالەتیدا زارۆک دی فییری کریارا (درموئ) بیت.

لەوا گرنه بزانین کا چاوا دی زارۆکیت خو پەروەردە کەین دەمی دچینه سەردانا کەس و کارو ناسیاریت خو، ئەگەر زارۆکان دگەل خو ببەین، پیدفیه زارۆکیت مه دچاوا بن.؟ یان دەمی دچنه نەخوشخانان و زارۆک دگەل بن، چاوا زارۆک بو فان رنکه جهان بهینه پەروەردەکرنا، چونکی یا دیاره دەمی دفان هەردوو جهان دا ئەو کەسیت زارۆکان دگەل خو دبەن ویژی هەتا چ ئاست خەلکی دەرووبەر بیزاریا خول وان زارۆکان دبینیت، ئەف چەندمزی هەمی دزفیریت بو وی چەندی لکو فان کەسان زارۆکین خوب باشی پەروەردە نەکرینه.

ژلایی دایک و بابانقه چاقدیریەکا باش ل سەر هەبیت و هەردەم بزانی کا چاوا زارۆکی وان و مراری دکەت و روژ ب روژ ژلایی پەروەردەکرنا فه بەرهف باشیی دچیت، یان نە ئەگەر بەرهف باشیی بچیت دقیت هیشتا هەولی دگەل بدن، لی ئەگەر بەرهف باشیی نەچیت دقیت پلانا خو ب گوهورن بو پەروەردەکرنا زارۆکیت خو.

دەستیپکا ژانی دانانکول تەمەنی ئیک هەتا شەش سالی، دقیت زارۆک بهیته فیرکرن کا چاوا ریژی ل دایک و باب و کەسیت ژخو مەزنتر و دەورەبەریت خو بگریت، چونکه تەمەنەکی نازکه، هەرتشتەکی دوی تەمەنی دا کەفتە مەژی زارۆکی دا چ جارن ناھیته بەردان، هەرومکو

دگوتتەکا مەزنان دا
دیژن (دما گرت
ب شیري بەرنا دت
ب پیری)
دقیت دما
دایک، یان، باب
گوتتەکی دگەل
زارۆکیت خو

نومید وەلاتی

ل روژه لاتا نافین ژبەر ئەو کاودانین بسەر دقهری دا هاتین هەتا نوکه قەریژاوان مای ل سەر کەسان هەتا نوکه ل هەمی دقهرین روژه لاتا نافین دا وەکی پیدفی گرینگی ب چاوانیا پەروەردەکرنا زارۆکان نەهاتیەدان، کوردستان زی یا بی بەهرنینه دفی چەندی دا.

ژبەرکو ئەم دتەقلەکی گرتی دا دژین ل روژه لاتا نافین دا هەتا نوکه ئەم نەشیانە ئەرک و مافی زارۆکان ژیک فاقیرین و ب جوانترین و باشترین پەروەردا سەردەمیانە زارۆکیت خو پەروەردە بکەین و ل سەر وی چەندی فیبریکەین کو بزانی مافی وان چەندە و چ ئەرک ل سەر ملی وان هەیه.

ژبەر فی چەندی دبیین گەلەک جارن کەس و کارین مەیان هەر خەلکەکی دیتر تۆشی گەلەک کیشیت جھاکی دبیت ب دەستی زارۆکیت خو.

ل دەستیپکی زارۆک دەیتە سەر دونیایی پیدفی یە هەتا دچیتە باخچی زارۆکان و ل قوناغیت هەستیار دەریاز دبیت، بەردەوام

ژبهړگو نهز نه ژعه شیره تا وانم بابی وی رازی ناییت من بو بخازیت

چاره

خانما هیژا:

یا باش تهوه بهری هر کاره کی مروف بکته ب هویری پیژانین ل سهر ههبن، دا یی دویر بیت ژ شاشیا و هر وسای یی ویرهک بیت د و مرگرتا بریارا دا، ته گهر نه دی هیته خاپاندن، لهوا باشته عهقلانه سهردمریی دگهل بابته بکهی، تهغه ژلایه کی فه و ژلایه کی دپغه ناییت کور دقوی ژی دا خودان بریار نه بیت و وسای یی لاواز بیت کو بریاریت گریډای ب ژیانای وی فه باب ژیدمر بیت و هر وسای تهغه دپته نه مایه، نه خاسمه گریډای ب عه شیرمتی فه، تهغه دقویت نهو سهرکیشیا قان دیتتا بکته و خو رزگار بکته ژ هزریت شاش، ژبهړگو پپه ر دقویت رموشتی کسهی بیت، نهک عه شیرمت و وسای دپاره کورک نهی ژده ل سهر بابته تی، تهغه بلا ته دیتتیته خو ههبن و گهلهک دمرفهت ته بیت ههبن و ریکهکا دی بخو ب ههلبزیره.

به رسقدان، تایه تمندی دهرونی
د. مهنهد سعید کزویوی

نیمیل:
Civaki_silav@yahoo.com

تاریشه

کچه کی بو کوفارا سیلاف تاریشه یا خو دیار کر و گوت: نهز کچه کا ۲۱ سالی مه، من قوناغا بهرهغه بدای ثنایه، تهغه دوو ساله نهز و کورم کی ۲۲ سالی ههژیک دکهین، نهو خودان کاره، ل دستپکی گهله کی باش و خو راگرتی بوو ل گهل من و دایکت مه هردوکا زی دزانی و ل ثنیه تی بوو پستی دوو سالیته دی بهیت من بخازیت، تهغه د پیک خوشبووین، لی نوکه رموش و مکو بهری نه مایه و بهس تاریشه بیت مابهینا مه دا ههبن و ته گهر ژی بابی کورکی یه کو ههز ناکته نیکا بیانی بو کوروی خو بینیت و دبیزیت نیلا ژ عه شیرمتا مه بیت و گوتیه ب چ رنگه کی نهز فی کچی بوو ته ناخازم و ژ هزرا خو بینه دمرفه، چونکی عه شیرمتیت مه دجودانه، من گوته کورکی نه ری ما ته نه دزانی کو بابی ته یی هوسایه. ۹۰ ته بوچی تهغه غدره ل من کر، دا ل دستپکی فی چندی بوو من ناشکرکهی بهلی سویند خوار و گوت من نه زانی کو بابی من یی هوسایه و تهغه دی هزرا وی بیت.

ههروسا گوت: پستی من مهسهله زانی راستی بوو من تشته کی نه چافه ریگری بوو، من گوتی مادام نه شی من بخازی پا دی دگهل ته چ کهم، بلا په یومندیا مه بهیته برین!! گوت دی ههغال بین بهلی نهز ل سهر فی چندی رازی نه بووم، نهو گهلهک عاجزیوو، لهوا من گوت هر چ نه بیت ناییت وی بهیلمه د قان کاودانادا، بهلکو خودی دمگه هه کی فه کته، وی گوت من ریکت ههبن دی بابی خو رازی کهم، گهلهک جاران ژی بابی وی یی ریکهفتی کو خوازگینیا فریکهته کچ مهتا وی، یان کچ خاله تی، بهلی کورک رازی نه دیوو، بهلی ل دو ماهی فی گهنجی گوته من ته من چ ل سهر خو نه هیلا هه که رزقی من هات دا گازندا ژ من نه کهی و من دیت تو یا چهوا بوی، ههردیسان کره خهلهتیا من کو ته گهر نه زم، تهغه شهش هه یقه تهحه مولی دگهل دکهم، نزا بوچی ژنوی و مدبیزیته من و تهغه تشته هه می ب سهری من ثنان، چونکی نهز نه ژ عه شیرمتا وانم دکتور نهز چ بکه م، تهغه چهنده من های ژ خو نینه هندی د قهرم!! ۹۰

وهرزش قيانا خوارنئ ل دهف ژنان كيم دكته

ڤهكولينهك دياردكته وهرزش قيانا خوارنئ ل دهف ژنان كيم دكته سهرمرای وان مفايین وهرزشئ ههئ دههمان دمدا قيانا خوارنئ ل دهف ژنان كيم دكته، نوژدارين زانكويآ بريگهام يونگ كو ڤهكولينهك ل سهر ۱۸ ژنيین سهنگا وان يا ئاسای و ۱۷ ژنيین قهلهو كرى، ديار دكهن ددمئ تاقيكرنا واندا روژانه ۴۵ خولهكا وهرزش بيی روينشتن ب وان ژنان دكرل دوماهيی دمركهفت قيانا خوارنا ههميان كيم كرىه، وان نوژداران دكراندن ژهندي كر ڤهكولينا وان دسهلمينيت كو وهرزشئ كاريگهريا ل سهر هيژا وان كهسا ههئ . بهلكى كارڤهدانا وان كهسا ياههئ ل ددمئ خوارنئ . ئهئ نوژدار ئاڤريی ب هندي دكهن قيانا خوارنئ ل دهف ژنان پشتي كرنا وهرزشا هاتن و چونئ كيم دييت، ههروهكى ڤهكولهان تيبيين هندي كرى پشتي وهرزشكرنئ وان ژنان پيكل نهكرىه خوارنئ بخوون بوو هندي قههروويا وان پهكهيين گهرم بكهن ئهويين ل دهمئ وهرزشكرنئ ژدهست دای

سيلاق: هيوتوتی

زهلام چهز ژ وان ژنان دكهن ئهوييت كو پويتهئ ددنه زهلاميت خو و دههمان دمدا ژئ گهلهك ب كهرب و كينن دگهل وان ژنييت كو جيھانا زهلامان رمت دكهن و ههر دم بوو خو ب تئ دژين، ژ بهر ڤئ چهندي ههر دم زهلام چهز دكهن كو رهنكي هزر كرنا ژنان وهك بي زهلاميت

تشتن كو آن و ميژان ل ههف دهور ديئفن

وان بيت.

ههڤژينا وي سهردمريی دگهل تهرزي سهردمريا وان وهك

*زهلام ههر دم دخازن كو وان مروشان دا بكهن ييت كو يا زهلامئ وي بيت.

ژ مافئ خو نهكه، نهيا خوشه و دي دگهل ته دا وان

*چ دهمان وهك ژنهك داگيرانئ چونكى ئهف چهنده بو زهلامان ب چافهكي لاواز ڤه سهردمريی كهن و بزانه كو زهلام ناخازن ژنييت د لاواز بن.

*ليگهريان ل دويف زهلاميت پيگهشتي ئهئ كارميه بي كو بو زهلامئ ته نه بي خوش بيت چونكى زهلام وسا هزر دكهن كو ههوه ل بهره كهسهكي ديتر داننه جهئ زهلامئ خو.

*باش بزنان كو ههمي دهمان زهلام چهز ژ پهڤييت ب ههست و سووز بوو بوورينا ژيانئ ناكهن، چونكى ئهئ ژيانئ ژ فان پهيمان مهزنتر دبينن.

بـ ورج

كيقژاله: هشياري بهريكا خوبه، فان هياما مهزاختييت ته دزيدهبوونئ دانه.

كافر: هشياري دهمي به و لهزي بكه و هههه سپيارا مافييت خو بكه ههكه دي دلپقه ژدهست ته چيت.

شير: بسهرڤهرازا ته ژهر تشتهكى مهزنتره، خو قهلس و دمست گرتي نهكه و بي مهرد و دلوفان به.

كا: ژ پاشهروژا خو نهترسه، كارمكى مهزن بي ل بهر سينگي ته و بلهز بكه و بي دوو دل نهبه.

كج: ل ڤئ ههيمئ ههمي هشياري خو به و بهرژموهندييت خو بياريزه

جيمك: خوشتفيا ته ل فان هياما پتر ژهر گافهكي چهز ته دكته، ريكي بدئ بلا يا دلئ خو بوو ته ڤهكته.

نافکا تری ژپاره‌ییت کیمیای باشته

تری ئیکه ژوان فیقییت
گه‌لهک ب مفا بو مروقی کو پیدقیه بهردموام بهیته خارن،
به‌لی ژتری گرنگر نیقه‌کا تریه کو مفایه‌کی مهزن یی هه‌ی بو کی‌مکرنا
نه‌خوشیا په‌نجه‌شیری، ب تایه‌تی یا کولونی. فه‌کولینا یا ئاشک‌هرا کری ئه‌ویت
نافکا تری دخون ساخله‌می‌ه‌کا باشته یا‌ه‌ه‌ی ژ ئه‌ویت نه‌خون و ئه‌گه‌ری توشبوونا وان
ب په‌نجه‌شیری کی‌متره .

ل زانکویه‌کا ب ناف و دهنگ یا بریتانی فه‌کولینه‌کا زانستی یا ل سهر چند کسه‌کا
هاتیه کرن، دوی فه‌کولینی دا هاتیه دیارکرن هندم‌کا بهردموام نافکا تری دخار و هندم‌کیت دی ل دموی خارنا
تری نافکا وی تری دئینا دموی و نه‌دخار،
بوو سهرپه‌رشتییت وی فه‌کولینی دیار بوو کو ئه‌ویت نافکا تری دخون ئاشکی هی‌رائی و
کولونی باشته کاردکته .

ئهو یه‌ک ژی هاته دیارکرن نافکا تری ئه‌وان خانا ناهیلیت ییت دبنه
ئه‌گه‌ری توشبوونی ب نه‌خوشیا په‌نجه‌شیری و ئهو کسه‌ییت توشی
فی نه‌خوشی دبن دشین نافکا تری بخون، چونکی
گه‌لهک ژ چارمییت کیمیای باشته

ئه‌گه‌ر ته بقییت پیرنه‌بی فان سی تشتا نه‌فو

پاراستنا دیم و
جوانی و خو دوبریختن ژ
نیشانی پیربوونی، هیثیا گه‌لهک کسه‌ییه،
هندهک ژمه گه‌لهک پیکولا دکهن بوو فی مه‌بهستی،
پیکهاتا وان خوارنییت ئهم روژانه دخوین کی‌نجه‌کا به‌رچا‌ف یا هه‌ی ل
سهر پاراستنا دیمی مه .

فه‌کولینیت زانستی یا دم‌ریختی کو ئه‌ف سی مادده‌ییت خارنی خرابیا هه‌ی ل سهر پاراستنا گه‌نجاتی و دیمی مروقی.
۱. شه‌کر : دوبر که‌فتن ژوان خارنییت ریژه‌ییه‌کا بلند یا شه‌کری دنافدا هه‌ی ری‌که‌کا کارتیکه‌ره بو پاراستنا چه‌رمی ژ
چرچوونی، شه‌کر ریگری ژنوبوونا هه‌ردوو پروتینی کولاجین و نیلاستینی دکته، کو دگرنگن بوو بهیز راگرتنا دیمی مروقی.
۲. قه‌له‌وی: قه‌له‌ویا ئازهلان
هندهک فه‌کولینا یا دم‌ریختی کو قه‌له‌ویا ئازهلان ل دموی دهیته خارن کی‌نجیت خراب ل سهر چه‌رمی مروقی ییت هه‌ین، دقییت
بزا‌فی بکه‌ی ل جهی قه‌له‌ویا ئازهلان دوهن و زمیتا گیای دخارنییت خودا ب کاربینی، چونکی پلانکه‌کا کارتیکه‌ره بوو دیمی مروقی.
۳. مه‌ی: خارن و فه‌خارنا ماددی کحولی (مه‌ی) چه‌رمی مروقی هسک دکهن و چرچوونی ل سهر چه‌رمی دروست دکته. پستی
بوو خارن و فه‌خارنی دهیته ب کارئینان دبنه ئه‌گه‌ری ژنافبرنا خانه‌ییت چه‌رمی و مویان.

کیسک: پستی تو خاندنا خو ب دوماهیک دئینی
ژنوی هزارا هه‌فزیه‌کی بکه‌لی یا گرنگ ئه‌وه به‌ری
هنگی هزارا پرؤزه‌کی به‌ره‌مدار بکه‌ی.

ترازی: پارمی بوو خو نه‌که خه‌م، وه‌کی کانینی دی
بوو ته زین‌بتی ته ئاگه‌ه ژساخله‌می خو هه‌بیته.

سه‌تل: ئه‌و فان هه‌یامان گه‌لهک یی ژته
و سهرمده‌ریا ته توره و نه‌رازیه، هشیاری فی
چهندی به داکو زوی ل ته بزقریت.

دوپیشک: پویته‌ی ب مالباتا خو بکه و بهس خو ژوان
دوبریکه‌بتی ئه‌و بوو ته مفانه وپشتگوهی خو نه
هافیزه.

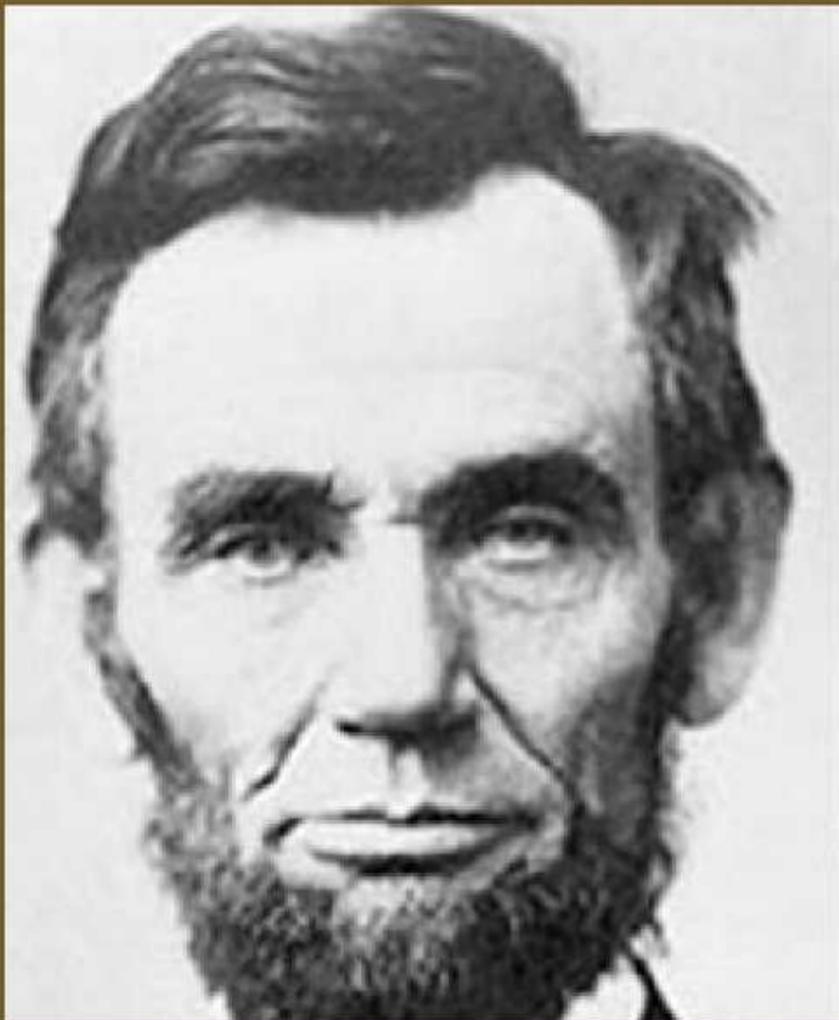
نه‌هنک: هه‌لگرتن و دانانا هندهک پاران ل
جهه‌کی گه‌له‌کا گرنگه بووته. داکو ل
شه‌هیانا خو شهرمزار نه‌بی.

کفان: تو کسه‌کی دل ساخی و بزا‌فی بکه
ییت ل هه‌مبه‌ری خو دخو بگه‌هینه و دی ب
سهرکه‌فی.

وهكهم قییت دناقبهرا دوو سهروكیت ئه مریکی دا

۱۱. ههردو بکوژ خودانییت ناقهکی
سی پشک بوون و هه پشکهک ژ وان
ژ ۱۵ پیتان پیک دهات.
۱۲. لینکولن ل تیاتوریهکی ب ناقی
فورت دا هاته کوشتن و کیئیدی د
ترومبیلهکی دا ب ناقی لینکولن کو
کومپانیا فورت دروست کربوو.
۱۳. لینکولن ل تیاتورئی هاته
کوشتن و بکوژی وی ل کوگهههکی
هاته دهسته سه کرون و کیئیدی ل
کوگهههکی دا هاته گولهباران
کرن و بکوژی وی رمفی و دتیاتورئی
دا خو قهشارد.
۱۴. ههردو بکوژ هاته کوشتن
بهری دست ب دادگهها وان بهیته
کرن.
۱۵. لینکولن ههفتهیهکی بهری
ب مریت سهردانا باژیئی مونروی ل
میړیلهند کربوو. کیئیدی بهری بمریت
دمی خو دگهل هونهرمهندهکی ب
ناقی میړلین مونرو دبوراند.

گرنگی پی ددا.
۴. ههردوک سهروک کومارا
پشتی گههشتینه کوچکا سپی
زاروکهکی خو ژدستدا.
۵. بهردهستکی لینکولن ناقی وی
کیئیدی بوو و بهردهستکی کیئیدی
ژی ناقی وی لینکولن بوو.
۶. بکوژیته ههردوو سهروکان
خه لکی باشورئی ئه مریکا بوون.
۷. ههردوک سهروک کومار ل
روژا ئهینی بیته هاتینه کوشتن و ب
گولهههکی کول سهری وان دایه.
۸. ناقی جیگری ههردوکا
جانسون بوون.
۹. جانسونی جیگری لینکولنی
ل ساللا ۱۸۰۸ یی ژ دایک بووی و
جیگری کیئیدی ل ساللا ۱۹۰۸ یی
ژدایک بووی.
۱۰. بکوژی لینکولینی ل ساللا
۱۸۳۹ ژدایک ببوو، بکوژی کیئیدی ل
ساللا ۱۹۳۹ ژ دایک ببوو.

ئهو رویدانا هتا نوکه ژی پتريا
خه لکی جیهانی ههیه تیکری و
خالیت هه قپیشکیته دناقبهرا ژیان
و مرنا ههردوو سهروک کوماریته
ب ناف دمنگیته ئه مریکا دا هه
کو کس نه شیته نهومی ل قان
هه قپشکیان بکته. ئهو ههردو
سهروک ژی ئابراهام لینکولین و جون
ئیف کیئیدی. کو سهده سال سهردمی
مرن و ژيانا وان ژیک دهیته جودا کرن.
بهلی هندهک خالیته سهیر ئهو کهسه
بیته ل ههف نیژیک کرین کو
ئهقهنه:
۱. ئابراهام لینکولن ل ساللا ۱۸۴۶
دچيته کونگرسی و جون ئیف
کیئیدی ل ساللا ۱۹۴۶.
۲. لینکولن ل ساللا ۱۸۶۰ دبیته
سهروکی ئه مریکا و کیئیدی ل ساللا
۱۹۶۰.
۳. ههردو سهروک کوماران
دویاتکرن ل مافیته مهدهنی دکر و

پینگا سەربخوویی و بی ویزدانیا میدیایی

قالد دیرهشی

هەر چەندە نەفت سامانەكە هەمی وەلات خەونا ب هەبوونا وی دناف وەلاتییت خۆدا پیقە دبینن و مروقان بزاقییت مەزن کرینه بوو دیتن و سەرھەلبوونا وی و خەرجییت مەزن ژى د وی ریکى دا مەزاختینه، داكو گەل و وەلاتییت خۆ پی بگەهیننە ژیانەكا خوش و بەختەومر، و وەلاتییت ئەف گەنجینە دناقدا هەمی گەلەك دكیمن و دەینە هەژمارتن، و هەر وەلاتییت نەفت لی هاتیه دیتن، ئەگەر ب ریکیت ساخلەم هاتیبته ب کارئینان، ئەو وەلات گەلەك زوی پیشقەچویه و دەهەمی بیاقییت ژیانى دا ومرار بخۆفە دیتینه، بەلی مخابن ل وەلاتییت مە بەرۆقازی بوویه و ب دریزیا دیرۆکی نەفتا کوردستانی بوویه بەلا سەری کوردان و ب ئاگرى وی هاتینه سوتن و قرکرن.

پشتی ئازادیا کوردستانی و خۆ ب ریشەبرنا خومالی و پیک ئینانا سازیییت شەرعی، دەستەلاتا کوردستانی ب هەمی هیژ و شیانییت خۆ بزاف کرینه بوو دیتن و پەیدا کرنا دەرگەهییت خۆزیانکرنی کو دەستی وی ل بەر کەسی نەبییت و خیرا پی بکەت، و ئیک ژوان دەرگەهان قەدیتا نەفتی بوویه کو هەر زوی هزر دەاته کرن کو نەفتەكا مشە ل کوردستانی هەیه و گەلەك دەقەریت وی ل سەر گولییت نەفتییه، بەلی دەرئینان و خومالی کرنا وی خەونەكا کویر بوو و گەلەكا وەسا هزر دکر کو ئەفە چ جارا دشیانیت دەستەلاتا کوردستانی دا نابیت و نزانن قی کاری بکەن، بەلی بەرۆقازی هزر کرنا وان کەسان دەستەلاتا کوردستانی رکماني ل سەر خەونا خۆ کر هەتا کو کره کارهکی راست و بەری مەزنترین کومپانیییت جیهانی دانە کوردستانی و دەست ب لیگەریان و دەرئخستنا نەفتی کرن و شیان سەرکەفتنەكا مەزن ب دەستخۆفە بینن، و ب خیرا قی نەفتی ب لەزەكا گەلەك مەزن کوردستان بوو ئیک ژو وەلاتییت زوی ومرار و پیشقەچونا ئابووری بخۆفە دبینن و چاقییت هەمی جیهانی ئەقرو ل کوردستانی نە، و حکومەتا کوردستانی ل قی قوناغی ژى نەراوەستییا و هەر زوی هزر ل ریکەکی کر بوو هەنارتا نەفتی بوو دەرڤهیی وەلاتی و سەرکەفتنەكا مەزن دق باریدا ژى ئینا و بۆریا هەنارتا نەفتی بوو ناف وەلاتی ترکیا هاتە راکیشان و دیسان ریکەفتتا قی پرۆژمی ژى ل ئەنقەری ل ناڤهرا سەرۆکی حکومەتا کوردستانی ریزدار نیچیرقان بارزانی و سەرۆک و مزیری ترکیا رەجەب تەیب ئەردوگان، هاتە ئیمزا کرن و ب قی ریکەفتی ب دیتنا پتیریا چاقدیران کوردستانی پینگا قەهەکا مەزن بەر ب سەربخویا خو هاقییت.

هەر ل دەستییکا بەلابوونا نوچەیی هەنارتا نەفتی بوو دەرڤهیی کوردستانی و کیشانا بووریا وی بوو ترکیا، و خوی کەفتە بن پیت داگیرکەریت کوردستانی و هەمی بزاف ژى کرن کو ئەف پرۆژە سەرنەگریت و شکەستنی بخۆت و ل قیرە ئەم وان نەهەق ناکەین، چونکە ئەو داگیرکەرن و دی ب هەمی ریکا هیته مە کو رولی کوردان لەواز بکەن و نەهیلن چ تشتەکی باش بوو کوردستانی دروست ببیت، بەلی یا نەخوش و جەیی دل ئیشیا هەر کوردەکی ئەو سەردەمیا هەندەك ژ کەنالییت میدیایا کوردستانی بوون دگەل قی پیقارویی و ریکەفتتا دیرۆکی، هاتیه کرن، دلی وانى رمش نە گرت ب رەنگەکی ساخلەم سەردەمی دگەلدا بکەن و هندی لی هاتی گومان ئیخستینه سەر قی پرۆژمی نەتەوی.

چنگو هوزانا من

شاه عباڻ سلیمان

نه بو دوعا تاجا حاکمه کی په
 نه بو ريسا نقشینت نه ز به نیه کی په
 ره شاندا تاریخی په ب رونا هپیی
 په قینا که رپی په دژ گه نده لپی
 زنی ژ خانا فانکو دینیته دهر
 دکه ته ستیره که کول بلبل پیغه مبهه
 له ورا من دکه نه کافره کی پشت سین
 لمن غه زه ب دچن مناره و میرنشین
 چنگو هوزانا من، شیره که خو دکافلانی ناگریت
 دفنا وه لاتفر و شا دهریت
 جار ره که دسینگی دور هینلی را
 جار ههمی هینلین سوهر پیت دهینلیته دتوزی را
 بو هه زارا سه ره ه لینه، ز بو عه رشا سه ره چه مینه
 له ورا ل سه ره سهری من دپیته قیامه ته
 ونه سینا هوزانی بو من قبحهت و دپسا خیانه ته

